

Стратегія сталого розвитку України - 2030

Human Rights
Productivity
Rule Of Law
Renewable Resources
Scientific Research
E Government
Development
Inclusive Education
Cultural Space
Economic Activity
Health Care
Information And
Infrastructure
International Cooperation
Security
Regional Development
Justice
De-occupation
Performance
Efficiency
Sectoral Development
Investment
Strategy
Protection Of Rights
Governance
Balanced Production
Ecology
Energy Saving
Law And Order
National Interests
Energy Efficiency
Modernization
Equal Opportunities
National Interests
Energy Efficiency
Modernization
Investment
Governance
Energy Saving
Law And Order

Ukraine Development 2030

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ
СЛУЖБА ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІВ
ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

«Стратегія сталого розвитку України – 2030»

Інформаційно-аналітичний бюлетень

Головний редактор збірника

С. В. Полтавець, т. в. о. директора Фонду Президентів України,
канд. політ. наук,
старш. наук. співроб.

Відповідальні за випуск

О. О. Трохименко, наук. співроб. інформаційно-аналітичного відділу
Фонду Президентів України, канд. іст. наук, Л. М. Степченко, молод. наук. співроб.
інформаційно-аналітичного відділу Фонду Президентів України

Інформаційні та аналітичні матеріали підготували

М. Б. Кушнарьова, В. М. Удовик, Л. Г. Дем'яненко, О. О. Трохименко, Є. В. Глушук

Заснований у 2020 р.
Виходить двічі на місяць

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 525-54-70
E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

Передрук за погодженням

«Стратегія сталого розвитку України – 2030»

Випуск 6

(огляд матеріалів ЗМІ за 1–23 квітня 2020 р.)

Зміст

Головні новини	4
Аналітичний коментар із онлайн-ЗМІ	7
Лісові пожежі в Україні. Птахи не винні	7
Огляд зарубіжних ЗМІ	8
Реалізація ініціатив у межах «Стратегії сталого розвитку-2030»	8
Офіційна інформація	8
Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій	8
Новини із соціальних мереж	8
Експертний погляд	8
Тимчасово окуповані території, учасники бойових дій та тимчасово переміщені особи	8
Офіційна інформація	8
Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій	8
Новини із соціальних мереж	8
Експертний погляд	8
Прогнози	8
Інфографіка	8

Головні новини

Протягом тижнів з 1 до 23 квітня 2020 року сталися такі найголовніші події: в Україні було продовжено карантин до 11 травня, розпочався другий етап медичної реформи, було затверджено новий бюджет, а також прийнято закон про підпал сухої трави. Крім того, українці отримали можливість мати цифровий паспорт.

[Медреформа: заробіток частини медиків упаде.](#)

Працівникам лікарень із дефіцитом фінансування знизять зарплати або звільнять, констатував міністр. Зарплати працівників медустанов з дефіцитом фінансування можуть знизити. Про це повідомив міністр охорони здоров'я Максим Степанов у середу, 22 квітня. «У тих закладах, які мають профіцит, може бути підвищення рівня заробітної плати. Це буде вирішуватися на рівні керівництва конкретного закладу. Що стосується 984 лікарень, які мають дефіцит з фінансування, може бути зниження заробітних плат. А в деяких випадках – звільнення медичного персоналу», – заявив міністр.

[ДТЕК призупинила роботу всіх шахт і збагачувальних фабрик через кризу.](#)

У компанії цей крок назвали вимушеним заходом через серйозне погіршення ситуації в енергетиці України. Холдинг ДТЕК Енерго з 20 квітня припиняє роботу всіх шахт і допоміжних підприємств об'єднання ДТЕК Павлоградвугілля у зв'язку з кризою, повідомляє прес-служба компанії у вівторок, 14 квітня. Зокрема, роботу припиняють 10 шахт і збагачувальних фабрик – Павлоградська, Добропільська, Курахівська, а також Першотравенський ремонтно-механічний завод і Науково-виробничий центр ДТЕК.

[Міністр охорони здоров'я України Максим Степанов заявив, що уряд виділить регіонам кошти на виплату підвищених окладів медикам, які борються з коронавірусом.](#)

Нам важливо, щоб усі без винятку медичні працівники, які протягом березня були задіяні в заходах щодо запобігання коронавірусу, отримали три посадових оклади. Ми вже зібрали попередню інформацію з регіонів: яка кількість медичних працівників, якої суми вони потребують. Усі ці витрати покриваються субвенцією.

[Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба: 190 млн євро від ЄС підтримають систему охорони здоров'я, малий та середній бізнес і найбільш вразливі групи населення.](#)

21 квітня міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба провів телефонну розмову з Високим представником ЄС із закордонних справ і безпекової політики Жозепом Боррелем напередодні засідання Ради міністрів закордонних справ ЄС, де особлива увага буде приділена Україні.

Верховна Рада підтримала зміни до Держбюджету на 2020 рік.

Народні депутати України 249 голосами ухвалили зміни до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік».

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Це – найвищий рівень відповідальності. Це – підтримка сценарію виходу України з кризи. В останній версії змін до бюджету завдяки, у тому числі, і народним депутатам, нам вдалося повернути фінансування багатьох програм. Зокрема, це стосується додаткового фінансування регіонів, культури та освіти.

Міністр оборони скасував наказ про реформу ЗСУ.

Андрій Таран підписав наказ, яким скасував наказ Степана Полторака про реформування сил оборони. Глава Міноборони Андрій Таран скасував наказ свого попередника Степана Полторака про трансформацію об'єднаного керівництва силами оборони і військового управління у Збройних силах України, повідомляє прес-служба Міноборони.

Названа середня вартість гектара української землі.

Заступник міністра зазначає, що після запуску ринку землі 1 липня 2021 р. ціна за гектар буде поступово додаватися. Середня ціна купівлі землі сільськогосподарського призначення після скасування мораторію становитиме 40–60 тис. грн за гектар, заявив заступник міністра розвитку економіки, торгівлі і сільського господарства Тарас Висоцький, пише Главком. Законом передбачена мінімальна межа: це нормативно-грошова оцінка, яка становить 28 тис. грн за га.

В ОП назвали умову введення надзвичайного стану.

Надзвичайний стан в Україні можуть оголосити в разі, якщо без цього не зможуть зупинити спалах коронавірусу в країні. Питання введення надзвичайного стану в Україні у зв'язку з коронавірусом уже обговорювалося в Офісі Президента. Про це повідомив заступник керівника Офісу Президента Кирило Тимошенко в інтерв'ю «Українській правді», яке було опубліковано у четвер, 9 квітня.

Витрати на культуру уріжуть, але не так істотно.

Ще в березні Міністерство фінансів планувало істотно урізати фінансування Мінкульту – на цілих 7 млрд грн. Фінансування культури у

2020 р. зменшиться, але не так суттєво, як планувалося раніше, повідомила заступник голови фракції «Слуга народу» Євгенія Кравчук у Facebook.

[Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба: Тиждень Азії в МЗС – це початок нової регіональної стратегії України.](#)

Тиждень Азії в МЗС України добігає кінця. Азійський регіон сьогодні демонструє надпотужний потенціал розвитку як в економічному, так і в політичному вимірі, а окремі держави регіону є впливовими гравцями на світовій арені. Нерідко вони виступають законодавцями глобальної політики у сферах фінансів, технологій, багатосторонньої взаємодії у протидії гострим викликам сучасності.

[Прем'єр-міністр Денис Шмигаль: Під час чергового засідання уряду у середу, 8 квітня, уряд створив Раду з питань економічного розвитку України.](#)

Рада буде розробляти програму рестарту економіки. Формуватиметься аналітична платформа, а також дискусійна й економіко-стратегічна платформа, до якої увійдуть і народні депутати, і експерти, і всі бажаючі, хто хоче і може долучитися до формування стратегії виходу країни з коронакризи, а також подальшого економічного розвитку України.

[Міністр фінансів України Сергій Марченко: Зміни до Держбюджету-2020 передбачають фінансування заходів на боротьбу з COVID-19 та підвищення зарплат медикам.](#)

На сьогодні в Комітеті Верховної Ради з питань бюджету доопрацьовуються зміни в основний фінансовий документ країни на 2020 рік. Сергій Марченко підкреслив, що оновленим проектом бюджету передбачено фінансування заходів на боротьбу з COVID-19, зокрема, створення Фонду для боротьби з коронавірусом у розмірі 66,3 млрд грн. Також передбачені кошти на пенсійні виплати, підвищення заробітних плат медичним працівникам.

[Міністр розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України Ігор Петрашко на брифінгу після засідання уряду 8 квітня назвав головні економічні пріоритети в умовах коронавірусу.](#)

У зв'язку з глобальною проблемою, спричиненою коронавірусом, цього року зниження економіки становитиме 4,8 % до ВВП. Крім того, безробіття буде як тимчасовим, так і постійним та в поточному році прогнозується на рівні 9,4 % (на 7 квітня кількість зареєстрованих безробітних у системі зайнятості в Україні становить 364 тис. осіб).

Аналітичний коментар із онлайн-ЗМІ

Марія Кушнарьова
наук. співроб. інформаційно-аналітичного відділу ФПУ
канд. філософ. наук

Лісові пожежі в Україні. Птахи не винні

Здається, жодна нормальна людина не буде заперечувати, що ліси – це дуже приємно. У лісі легко дихати, там добре просто ходити, можна збирати гриби та ягоди чи виїжджати туди з друзями «на шашлики». З курсу природознавства в школі та й просто завдяки здоровому глузду ми, хто краще, хто гірше, пам'ятаємо, що ліс – це ще й дуже корисно і важливо, адже «ліси – це легені планети». Саме так писали свого часу на численних плакатах, які закликали охороняти «зелені насадження». Такі чи схожі за закликами плакати і тепер можна побачити в різних місцях нашої країни. Але попри це щороку частка цих «легенів» перетворюється на попіл та обгорілі рештки.

Цього року мешканці, принаймні, центральної та правобережної частини України не могли не зауважити жахливі масштаби лісових пожеж, адже дим і гар були настільки сильними, що в містах дим стояв вулицями як туман, а дихати було важко.

Найбільшого резонансу набули пожежі в Житомирській області та в Зоні відчуження Чорнобильської АЕС. Остання своїми масштабами налякала всіх, навіть Європу, оскільки надто близько вогонь підійшов до сховища ядерних відходів, унаслідок чого виникла перспектива чергової глобальної катастрофи. Тому 14 квітня Петер Стано, речник верховного представника ЄС із закордонних справ і політики безпеки Жозепа Борреля заявив, що «ЄС підтримує зв'язок з українською владою у Києві та через місію України в Брюсселі щодо лісових пожеж у зоні відчуження Чорнобиля. Ми віддаємо шану першим вогнеборцям, надісланим українською владою, які наполегливо працюють над приборканням пожеж та тління» ([Радіо Свобода](#)). До ліквідації лісових пожеж на території Зони відчуження було залучено понад 1300 осіб та 300 одиниць техніки. Пожежникам допоміг, а нас усіх врятував дощ. Утім, за кілька днів пожежі відновилися, хоча й не в таких масштабах.

Ліси в Житомирській області горіли в середині квітня на величезній площі. Найбільшої шкоди завдано селам Овруцького району. Село Магдин згоріло повністю. Вогонь накинувся на житлові споруди з такою силою, що

місцевим жителям довелося рятуватися, забувши про домашні пожитки. Мешканців евакуювали в населений пункт Гладковичі. Для них організований збір одягу та будматеріалів ([Прямий](#)). Загалом вогонь знищив 12 сіл, цвинтарі. Збитки сягають десятків мільйонів гривень ([ТСН](#)).

Ситуацію ускладнило те, що підступний, а насправді дуже розумний вітер поніс дим від цих пожеж не куди-небудь, а на Київ. А в Києві, як відомо, перебувають можновладці найрізноманітніших рівнів, і мало того, що через карантин самі поїхати не можуть, так вони і власні родини на Балі чи в гори Швейцарії відправити так само не можуть. А повітря – воно, як виявилось, одне на всіх. І саме їм треба дихати, іншого нема. Тому керівникам відповідних структур довелося ворушитися.

Але у квітні палало по всій країні, через що деякі ЗМІ навіть вдалися до використання знаменитого Довженкового «Україна в огні». За даними ДСНС, тільки за одну добу 20 квітня на Львівщині зареєстрували 32 пожежі на відкритих територіях, на Кіровоградщині бригади ДСНС ліквідували вісім займань на відкритій місцевості, у Полтавській області пожежники за добу ліквідували 11 пожеж в екосистемах, у Закарпатській області сталося 19 пожеж в екосистемах за добу, на Херсонщині – масштабні пожежі у Новокаховському лісгоспі та Гладківському лісництві, на Хмельниччині за добу вогнеборці подолали п'ять пожеж у природних екосистемах, у Волинській – за тиждень рятувальники ліквідували 41 пожежу в екосистемах. Загалом, лише за тиждень загопи ДСНС ліквідували по всій країні 3 тис. 417 пожеж, у яких загинуло 45 людей. Орієнтовні збитки, за оперативними даними, становлять 11 млн 818 тис. грн ([Радіо Свобода](#)).

На перший погляд, комусь може видатися, що лісові пожежі є своєрідним супутнім чинником життя нашої планети, адже, судячи з новин у ЗМІ, ліси горять будь-де: в Австралії, у США, у Бразилії, в Росії... Та й в Україні вони щороку десь палають. Але цього року ситуація в нашій країні стала вкрай драматичною. Чому так сталося?

Причин спеціалісти називають кілька. Одну з них озвучив голова Житомирської ОДА Віталій Бунечко: «Одна з версій, що розглядається представниками ДСНС, правоохоронними органами та працівниками лісового господарства – пошкодження електродротів через падіння дерева в густій ділянці лісу. До цього такому швидкому поширенню сприяв вітер швидкістю 20–25 м/с, якого не було більше ніж 10 років» ([Бабель](#)). Цю думку поділяє міністр внутрішніх справ України А. Аваков, справедливо наголошуючи, що ця причина не є головною ([Радіо Свобода](#)).

Більшість експертів погоджуються, що справжніх причин масштабних пожеж в екосистемах, як називають їх спеціалісти, кілька. Одна – це підпал сухої трави мешканцями сіл та дачниками. Позбуваються сухостою переважно перед початком господарського сезону. Аргументи на користь такої процедури лежать у площині десь між давно забутими повір'ями, прагненням «не відставати від сусідів, бо ж подумують, що я не дбаю про

свою ділянку» та псевдонауковими й застарілими аграрними методиками ([Рубрика](#)). У свідомості народу (особливо сільських жителів) глибоко вкорінився міф про те, що випалювати суху траву навесні – справа корисна і ведеться ще з дідів-прадідів. Так, певна вигода присутня, але вона сумнівна і нівелюється куди більш істотними негативними наслідками. Зокрема, на думку керівника фермерського комплексу «Агро-Лідер-Україна» Віталія Гудзенка, «випалюючи стерню, фермер економить гроші. Бо в такому разі він може не робити важливу операцію перед оранкою – не проводити дискування, обробку поля дисковою бороною. Економиться паливо, час та моторесурс техніки. Та й сама оранка на випаленому полі виходить більш якісною – не забивається в плуги стерня та залишки торішньої соломи». Але очевидно є і шкода від підпалів: під впливом вогню псується верхній родючий шар ґрунту – вбивається корисна мікрофлора, що не сприяє хорошим врожайам. «Є плюси від весняних палів, але куди більше мінусів» ([Апостроф](#)).

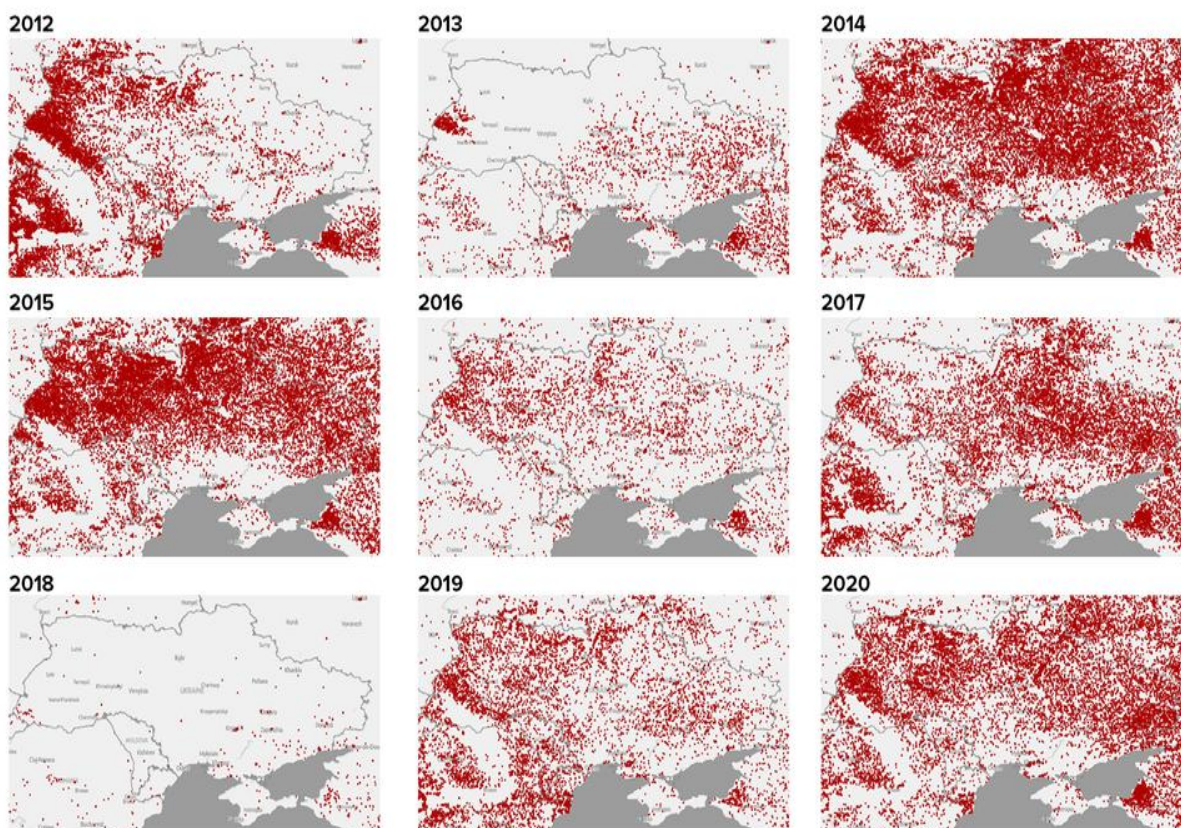
Люди чомусь думають, що вони здатні контролювати вогонь. Тільки наївний (або безвідповідальний) може серйозно вважати, що вогонь зупиниться на краю поля і не перекинеться на чагарник, а потім – на дерева. Особливо це стосується зони Полісся (згаданої Житомирщини), де поля та городи оточені не традиційними – як на південь від Києва – лісосмугами, а справжніми масивними лісами.

Випалення бадилля навесні – давня традиція, але цього року «зберігачам традицій» варто було б подумати, що зима була безсніжна, вода пішла вглиб, у багатьох місцевостях посохли чи суттєво обміліли криниці та колодязі, трав'яна підстилка є дуже сухою. Через це, а також через сильний вітер, швидкість поширення вогню стала надзвичайною, що й спричинило катастрофічні ситуації. Схожою була ситуація у 2014 та 2015 роках – теж безсніжна зима і, відповідно, збільшення масштабів пожеж.

БЕРЕЗНЕВІ ПОЖЕЖІ В УКРАЇНІ

TEXTY.ORG.UA

Червоні точки показують виявлені супутником джерела вогню та теплові аномалії. Позначені не площі, а лише місця пожеж
Дані: NASA/NOAA Suomi-National Polar orbiting Partnership (S-NPP) satellite

Часто це просто складно зрозуміти. Здається, очевидною є небезпека паління трави навіть для самих мешканців сіл, адже суха земля, наявність дерев, невеликі відстані, вітер – усе це може перетворити випалення трави чи сміття біля села на справжню трагедію. Але лінощі вкупі з відсутністю здорового глузду переважають. Зокрема, після прибирання на цвинтарі села Першотравневе Овруцького району на Житомирщині мешканці підпалили сміття, унаслідок чого вогонь перекинувся на дерева, а згодом поширився й на інші сусідні населені пункти ([ТСН](#)).

Іноді паліїв затримують. Поліції вдалося затримати 27-річного мешканця Поліського району, який вирішив спалити сміття і суху траву, але три невеликих багаття обернулися справжнім лихом. Через сильний вітер вогонь швидко поширився сухостоєм. Унаслідок цього виникла масштабна пожежа в зоні відчуження. Державі пожежа обійшлася дорого. Уряд з резервного фонду виділив майже 45 млн грн на заходи з гасіння пожеж у зоні відчуження ЧАЕС ([Слово і Діло](#)). На Житомирщині лісники затримали двох чоловіків, через яких виникли великі пожежі в місцевих лісах. Чоловікам 31 і 29 років. Один із них палив поле біля села Рубежівка Народицького району, інший – лісосмугу. Лісники викликали поліцейських, яким затримані розповіли, що вони раніше зробили ще один підпал біля сусіднього села Гуто-Марятин. Тепер на чоловіків очікує штраф. Їхні імена не розкривають.

Причиною пожежі у західній частині зони відчуження також став палій, 27-річний житель села Рагівка. Як пояснив молодик поліцейським, він задля забави в трьох місцях підпалив сміття та траву. Після чого вогонь вітром перекинуло далі, і він уже не зміг впоратися та загасити багаття ([BBC](#)). Можливо, з огляду на мільйони гривень збитків, тисячі вогнеборців, котрі ризикують життям, застосування літаків та гелікоптерів, усе-таки варто «розкривати імена»?

Зрозуміти цих людей дуже складно. Тому важко не погодитися з дуже емоційним зверненням Президента України Володимира Зеленського до громадян держави: «Я розповім, що таке ваша байдужість у цифрах. Цього року кількість пожеж у природних екосистемах України збільшилася на 30 %, ваша байдужість – це пожежі на території 30 га. Через вашу байдужість гасінням пожеж займається 3 тис. людей і 1 тис. одиниць техніки. Вашу байдужість видно навіть із супутників NASA» ([Главком](#)). Тому хочеться сподіватися, що переважна частина мислячих громадян України не може не поділяти думку начальника Державної екологічної інспекції Єгора Фірсова: «Проблема підпалів трави несвідомими громадянами навесні та восени в нас давно вже стоїть дуже гостро. Утім, штраф за таке порушення досі становить лише 175 грн. І кожен рік ми бачимо одну й ту саму картину – в усіх регіонах палають поля, очерет, ліси. На першому ж засіданні парламенту депутати мають істотно підняти штрафи за підпал трави. За відсутність маски зараз вас можуть покарати на 17 тис. грн. А за підпал, який може забрати чиєсь життя (як уже недавно відбулося на Житомирщині), штраф мізерний. Так тривати більше не може. Штрафи за підпали мають бути збільшені у 50–100 разів» ([Mind.ua](#)). Верховна Рада на диво дослухалася слушної думки і 13 квітня на позачерговому засіданні проголосувала за законопроект, який посилює відповідальність за підпал сухої трави практично в 20 разів – до 153 тис. грн. та запроваджує кримінальну відповідальність у вигляді позбавлення волі на термін від двох до п'яти років.

Утім, якщо паліїв трави важко зрозуміти, зовсім неважко зрозуміти тих, хто влаштовує лісові пожежі задля власного збагачення. Ідеться про навмисні підпали лісів з метою наживи. Адже ліс не згорає дотла. Стовбури дерев, хоч і обуглені, залишаються. І під чорним шаром – цілком придатна для комерційного використання деревина. До того ж, дешева, оскільки її можна оформити як непридатний матеріал і дешево викупити під виглядом дров, а то й зовсім списати та взяти безкоштовно.

Крім того, пожежа – це привід зайти в ліс з бензопилою для ліквідації наслідків. Це освоєння коштів на ліквідацію, під прикриттям якої можна прихопити і цілком товарний ліс – не все ж згоріло у вогні. Тому цілком серйозною видається версія навмисних підпалів у Поліссі тими, чий бізнес пов'язаний із нелегальними лісозаготівлями.

Про дивні речі, пов'язані із загоряннями, згадувала також в. о. керівника Державного агентства з управління зоною відчуження (ДАЗВ)

Катерина Павлова. На її думку, загоряння спостерігалися всередині самої Чорнобильської зони, де не ведеться господарської діяльності та практично немає людей. Про підпали в гуші лісових масивів повідомляв і Ярослав Ємельяненко, чий бізнес пов'язаний з туризмом у Чорнобильській зоні. Зона відчуження закрита та охороняється, і не сталкери рубають ліс у промислових масштабах і вивозять його великими торговими партіями. Це «почерк» кримінального бізнесу, здатного існувати лише під «дахом» (або при злочинному потуранні) окремих несумлінних керівників у системі МВС, котрі мають відношення до охорони зони відчуження ([Апостроф](#)).

До речі, про «дах». Міністр внутрішніх справ Арсен Аваков усіляко просуває думку про те, що лісові пожежі – це результат диверсій. За словами емоційного міністра, «хтось хоче зіпсувати життя в країні, хтось – приховати вогнем свої брудні справи. Ми це дуже ясно розуміємо. І миритися не збираємося – і вживаємо заходів. Прошу всіх, хто володіє будь-якою інформацією – зателефонуйте в поліцію... Але які ж негідники ... тисячі наших не сплять на пожежі цілодобово, хапають пил і радіацію... а хтось тишком-нишком... ух, спіймаємо вас! І штрафом уже не відбудетеся». За повідомленням А. Авакова, на одному з вечірніх моніторингових обльотів у Чорнобильській зоні виявили чотири «феномени», тобто диверсійні підпали на площі близько 100 м. «Звичайно, поліція вже займається цим та іншими інцидентами. Створив спеціальну групу МВС. Нацгвардія почала антидиверсійну операцію в лісі» ([Наш](#)). Не вказуючи прямо, «хто хоче зіпсувати життя в країні», міністр лише натякає, і, здається, переважна частина громадян України розуміє, на кого він натякає. Не маючи ніяких ілюзій щодо намірів цих україно-негативно налаштованих щодо України сил, усе-таки хочеться поцікавитися, чи все залежне від МВС та інших структур перебуває в найліпшому стані.

Зокрема, професор кафедри лісівництва та директор Регіонального Східноєвропейського центру моніторингу пожеж, доктор біологічних наук Сергій Зібцев доводить, що за допомогою супутникового спостереження легко можна виявити, на чиїх землях, наприклад, відбувалося паління бадилля, та покарати винних. Чим не завдання для силових структур? І взагалі, на думку С. Зібцева, «якщо верхова пожежа 10 га, низова – 25 га, то це вже НС – надзвичайна ситуація, і гасити має ДСНС, Державна служба з надзвичайних ситуацій. Є, відповідно, місцевий, регіональний і національний рівні таких НС. ДСНС не має техніки, наприклад, у них не стоїть в ангарі трактор з плугами. Автомобілі ДСНС часто не можуть з'їхати з асфальту. Надзвичайники не знають лісових доріг та території. У них не налагоджена взаємодія з лісівниками, тренування формальні. Не зрозуміло, хто кому підпорядковується, хто керує. Приклад: пожежа в Поліському заповіднику. Куди ДСНС має посилати людей? До кого звертатися за допомогою – директора заповідника чи директора сусіднього лісгоспу, до якого прямує пожежа? Я був неодноразово у штабі гасіння великих пожеж. Немає

розписаного підпорядкування. Законодавчо. Керівник гасіння великих лісових пожеж має бути підготовлений, така операція включає роботу 100–200 автомобілів, 200–300 людей, які працюють позмінно. Складне завдання. Годувати, мити, забезпечити ночівлю, відпочинок. Бачив, як люди спали просто на землі, хоча погода була далеко не літня» ([Товариство лісівників України](#)). З ним солідаризується ліквідатор аварії на ЧАЕС, овручанин Віталій Юшкевич: «У найбільшому районі України – Овруцькому – виникла масштабна пожежа. До неї ми, на жаль, не були готові. У нас у районі тільки шість пожежних машин із цистернами. Усього по одній машині у пожежників лісгоспів, а виявилось, що потреба значно більша» ([Радіо Свобода](#)). Отже, маємо проблеми, які, маючи відповідні повноваження, вирішити набагато простіше, ніж шукати ймовірних (чи умовних) диверсантів.

Загалом має рацію політичний аналітик Сергій Грабовський, зауважуючи, що «продемонстрована за останні тижні «швидкість» та «ефективність» реакції «верхів» на події в Україні (і тут ідеться не лише про пожежі, а й про демонстративне порушення приписів карантину керівництвом і кліром філії Московського патріархату в Україні вкупі з колишнім патріархом Філаретом) наочно доводить, що будь-яка серйозна проблема не має великого значення, кимось спланована чи спонтанно виникла, здатна поставити Україну на межу національної катастрофи» ([День](#)).

Хиткість і крихкість світового порядку, як економічного, так і політичного, а також усього нашого існування на планеті, упродовж останніх двох місяців набули переконливої очевидності для мешканців Землі. В Україні вони вже давно є навдивовижу гострими. Ми всі нагадуємо якийсь очерет на вітру, незахищений нічим від природних стихій та поганих людських намірів. Ми всі перебуваємо на тій самій згаданій Грабовським «межі катастрофи».

Але ми люди і, відповідно, колись, хто більше, хто менше, робили якесь зло. Можливо, ми заслужили цю «межу». Але чим завинили дикі тварини чи птахи, які у жахливих кількостях гинуть у тих самих лісових пожежах? «Сьогодні багато птахів кричало над цими місцями, багато яких полетіло, багато потім повернулось у спалений дім і кружляло навколо. Про тварин краще мовчати – їх просто спалили живцем», – пише Бучанська міська рада, додаючи, що лише за одну добу пожежі в Україні винищили понад 800 га степів, плавнів та лісів, які з давніх давен були затишною домівкою для цих птахів та тварин ([Хмарочос](#)). От птахи і тварини точно не винні.

Огляд зарубіжних ЗМІ

Дві українські конкуруючі православні церкви в четвер не зійшлися в думках щодо настанов охорони здоров'я щодо майбутніх святкувань ([The Washington Post](#))

Великодня, після того, як одна з них сказала, що віруючі можуть збиратися за межами місць культу, незважаючи на аборону урядом публічних зборів через пандемію.

Глава московської православної церкви в Україні закликав віруючих залишатися вдома і дивитися телевізійні пасхальні служби. Але митрополит Онуфрій додав, що бажаючі можуть приходити і молитися поза церквами, зберігаючи соціальну дистанцію.

Міністр закордонних справ Німеччини Хайко Маас заявив у середу, що наступного тижня він проведе відеоконференцію зі своїми російськими, українськими та французькими колегами, щоб спробувати забезпечити прогрес у зусиллях щодо подолання конфлікту на Сході України ([The Washington Post](#))

На саміті лідерів чотирьох країн у Парижі в грудні було досягнуто домовленості про відродження мирного процесу та про обмін полоненими між Києвом та підтримуваними Москвою сепаратистами. Але не вдалося вирішити важливі питання, такі як часовий графік місцевих виборів та контроль кордонів у регіоні, що утримується повстанцями.

Зеленський підписав закон про посилення відповідальності за підпал сухої трави ([Радіо Свобода](#))

Президент України Володимир Зеленський підписав Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з метою збереження довкілля (щодо посилення відповідальності за дії, спрямовані на забруднення атмосферного повітря та знищення або пошкодження об'єктів рослинного світу)» № 556-IX.

«Випалювання рослинності також призводить до руйнації ґрунтового покриву та його збідніння. Вогонь знищує насіння й коріння трав'янистих рослин, пошкоджує нижні частини дерев і кущів та верхні частини їхнього коріння. При стихійному спалюванні трави вогонь може охопити великі території та спричинити знищення диких рослин і тварин. Крім того, існує загроза лісових пожеж і займання житлових будинків, а також короткого замикання, якщо поблизу проходять високовольтні лінії електропередачі», – нагадує президентський сайт.

Верховна Рада ухвалила законопроект на позачерговому пленарному засіданні 13 квітня 2020 р. Парламент таким чином збільшив штрафи за підпал трави й лісові пожежі. Рішення підтримали 328 народних депутатів.

Згідно з порівняльною таблицею, опублікованою на сайті парламенту, забруднення повітря речовинами, відходами або іншими матеріалами промислового чи іншого виробництва внаслідок порушення спеціальних правил, каратиметься, зокрема, штрафом від 30 600 до 61 200 грн (раніше штраф був від 1700 до 3400).

Палити траву небезпечно для життя, але не для кишені: що відомо про масові пожежі.

За знищення або пошкодження лісових масивів, зелених насаджень навколо населених пунктів, уздовж залізниць, а також стерні, сухих дикоростучих трав, рослинності або її залишків на землях сільськогосподарського призначення вогнем чи іншим загальнонебезпечним способом одним із видів покарання буде штраф від 91 800 до 153 000 грн.

Випалювання стерні, луків, пасовищ, ділянок із степовою, водно-болотною та іншою природною рослинністю, рослинності або її залишків та опалого листя на землях сільськогосподарського призначення, у смугах відводу автомобільних доріг і залізниць, у парках, інших зелених насадженнях та газонів у населених пунктах каратимуть штрафами від 3 060 до 6 120 грн (було – від 170 до 340 грн). Посадовці платитимуть від 15 300 до 20 400 грн.

У понеділок у Києві було виявлено 79 нових випадків коронавірусної інфекції, з них 63 – у Печерській лаврі – монастирі та резиденції глави Української православної церкви Московського патріархату ([Gazeta Wyborcza](#))

Печерська лавра стала одним з основних осередків спалаху інфекції в Києві. Влада української столиці вирішила повністю закрити монастирський комплекс і поставити його на карантин. На місце для тестування були відправлені мобільні рентгенівські апарати та група медиків. Невідомо точно, скільки людей перебуває сьогодні у монастирському комплексі.

Лавра ігнорувала правила карантину, введені українською владою 12 березня. Вони закликали прийти на відправу та прийняти причастя.

(...) Лише 5 квітня керівництво Лаври оголосило, що монастир закривається для парафіян. Водночас, з огляду на наявність симптомів хвороби у деяких ченців, провели тестування декому з-поміж них. 9 квітня з'ясувалося, що 26 із них були заражені, а до понеділка двоє з них померли.

У неділю також повідомили про госпіталізацію глави Печерської лаври єпископа Павела, також відомого як «Паша Мерседес». Глава Лаври роками відомий своєю любов'ю до лімузинів Mercedes. (...) Але обурення викликає не лише спосіб життя єпископа, але й його антиукраїнські заяви. У 2018 р. він заявив, що Крим ніколи не був українським.

Митрополит автокефальної Православної Церкви України звернувся до вірних залишитися вдома під час свят. З аналогічним зверненням до віруючих звернувся Святослав Щевчук, глава Української греко-католицької

церкви. Обидві церкви дозволяють своїм віруючим брати участь в онлайн-месах.

Лише серед митрополитів Української православної церкви Московського патріархату можна почути, що переклади служб під час свят не замінять «живу літургію». (...)

У Вербну неділю можна було побачити наслідки такого підходу до правил карантину. Перед церквами Московського патріархату в Рівному та Одесі зібралися натовпи вірних, і важко було говорити про підтримання належної дистанції. Аналогічно було і в центрі Чернівців, хоча за кількістю заражених Чернівецька область поступається лише Києву. А влада в Чернівецькій області наказала закрити всі магазини на вихідні.

Сцени навколо церкви Вербної неділі розлютили багатьох людей, які бояться, що кількість інфікованих людей може збільшитися після Великодня. Критика стосується також дій влади, яка не могла або не хотіла реагувати в неділю на порушення правил карантину поза церквами.

(...) У понеділок міністр внутрішніх справ України Арсен Аваков оголосив, що трьох священників, які порушили правила ізоляції у Вербну неділю, оштрафували.

Україна релігійно розділена. Більшість вірних вважаються православними. Понад 61 % із них належить до автокефальної православної церкви України, створеної у грудні 2018 р. На другому місці – Українська православна церква Московського патріархату (майже 18 % православних). 8,5 % всіх віруючих в Україні належать до Української греко-католицької церкви.

Реалізація ініціатив у межах «Стратегії сталого розвитку-2030»

Офіційна інформація

Заступник міністра охорони здоров'я України Світлана Шаталова заявила, що «першочергово ми розблокуємо закупівлі та зробимо процес максимально прозорим і відкритим» ([Міністерство охорони здоров'я України](#)).

Розблокування процесу закупівель ліків, медичного обладнання та устаткування є першочерговим завданням нового керівництва Міністерства охорони здоров'я. Цей процес повинен стати максимально відкритим та прозорим.

Наше першочергове завдання – розблокувати всі процеси закупівлі, зробити їх максимально прозорим і відкритим. Щоб усі могли зрозуміти, яким чином відбувається закупівля ліків, хто за що відповідає.

Зараз МОЗ активно працює над тим, щоб забезпечити вітчизняні лікарні всіма необхідними лікарськими засобами.

А це засоби для лікування орфанних захворювань, онкології, препарати антиретровірусної терапії, препарати, які застосовуються для лікування рідкісних захворювань. Це великий перелік, над яким зараз ведеться робота.

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль провів телефонну розмову з прем'єр-міністром Республіки Хорватія Андреем Пленковичем ([Урядовий портал](#)).

Під час розмови очільники урядів обговорили низку важливих питань. Зокрема, щодо боротьби з поширенням пандемії, європейської та євроатлантичної інтеграції тощо.

(...). Сторони проговорили методи боротьби з поширенням коронавірусу та стабілізації соціально-економічної ситуації.

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль

Ми розуміємо, що поширення COVID-19 по всьому світу призведе до негативних тенденцій у світовій економіці, тому змушені ввести в дію низку рішень, щоб підтримати бізнес.

Він детально розповів про кроки, які Кабінет Міністрів України вживає для посилення соціального захисту населення.

Також Денис Шмигаль подякував Андрею Пленковичу за допомогу, яку під час хорватського головування ЄС надав Україні задля підтримки системи охорони здоров'я, подолання соціально-економічних наслідків, спричинених поширенням COVID-19.

Сторони також обговорили співпрацю з МВФ. Денис Шмигаль повідомив, що уряд та НБУ активно працюють над новою програмою з МВФ з урахуванням ситуації, що склалася, дотримуючись попередніх домовленостей.

Прем'єр-міністр України висловив сподівання, що інтеграція України до ЄС залишатиметься одним із пріоритетів у рамках головування Хорватії в ЄС.

Україна налаштована на подальшу роботу над імплементацією Угоди про асоціацію та секторальну інтеграцію з ЄС відповідно до засад та пріоритетів 6-го засідання Ради асоціації Україна – ЄС, яке відбулося 28 січня цього року. Серед пріоритетів він назвав видимий прогрес у поглибленні секторальної інтеграції у сферах цифрового ринку, митного співробітництва, енергетики, галузі юстиції, свободи і безпеки та модернізацію Угоди про асоціацію в частині поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі (ПВЗВТ).

Крім того, під час розмови українською стороною було запропоновано підписати Угоду про Спільний авіаційний простір між Україною та ЄС під час саміту «Східного партнерства».

«Ми прагнемо прискорити процес переходу до офіційних переговорів щодо укладення Угоди про оцінку відповідності та прийнятність промислової продукції (АСАА)» – зазначив Д. Шмигаль.

Також сторони проговорили програми співпраці з НАТО та аспекти інтеграції до Альянсу. «Набуття членства в НАТО є стратегічним курсом України, закріпленим у Конституції. Сьогодні ми зосереджені на практичних аспектах інтеграції до Альянсу. Досягнення взаємосумісності зі збройними силами країн-членів Альянсу є одним з таких пріоритетів, який досягається шляхом проведення оборонної реформи. Ми покладаємося на підтримку Хорватії за цим напрямом» – підкреслив Прем'єр-міністр.

Наостанок сторони домовилися продовжувати активний розвиток двостороннього співробітництва та після скасування карантинних обмежень здійснити офіційні візити до столиць обох держав.

Рада прийняла закон про «законодавчий спам» ([Корреспондент](#))

Законопроект дозволяє не розглядати всі поправки нардепів і обмежує депутатів у їхній кількості.

Верховна Рада на позачерговому засіданні в четвер, 16 квітня, 242 голосами прийняла законопроект про зміни до регламенту, які дозволять позбутися «законодавчого спаму».

Цей закон вирішили прийняти після того, як депутати подали рекордні 16,5 тис. поправок до закону про банки.

Згідно з новою нормою закону, на пленарних засіданнях більше не розглядатимуть поправки до законопроектів, які відхилені комітетом.

У разі, якщо до законопроекту вноситься більше поправок, ніж у ньому є пунктів (але не менше 500 поправок), він може розглядатися за спеціальною

процедурою. Ініціювати спеціальну процедуру можуть не менше 150 депутатів, які звертаються з таким клопотанням до голови Ради. А рішення про розгляд за спеціальною процедурою можуть прийняти тільки 226 голосами. (До цього настояти на розгляді поправки міг один народний депутат.)

Згідно із законом, спеціальна процедура означає, що кожна фракція і група можуть наполягати на розгляді п'яти поправок, а позафракційний депутат – на розгляді однієї неврахованої комітетом поправки.

Після цього профільному комітету даються два дні, щоб підготувати нову порівняльну таблицю з поправками, на яких наполягають фракції, групи і депутати. Під час розгляду законопроекту на подання кожної поправки дається до двох хвилин. Раніше підкомітет Ради з питань банківської діяльності розбив понад 16,5 тис. поправок до законопроекту про банки на 63 абзаци. Комітет розгляне цей закон до другого читання 21 квітня. Нагадаємо, у першому читанні законопроект був прийнятий 30 березня 267 голосами. Прийняття цього законопроекту є однією з двох умов нової програми МВФ.

У Раді «впоралися» з правками до закону про банки **(Корреспондент)**

Рекордну кількість поправок розділили на 63 абзаци. Комітет ВР збереться, щоб розглянути законопроект до другого читання, після Великодня.

Підкомітет Верховної Ради з питань банківської діяльності на засіданні у вівторок, 14 квітня, розбив понад 16,5 тис. поправок до законопроекту про банки на 63 абзаци. Про це повідомив нардеп від «Голосу» Ярослав Железняк у Facebook.

«Відбулося засідання підкомітету з питань банківської діяльності щодо законопроекту про банки № 2571-д. Якщо коротко, то розглядали тільки порядок обговорення законопроекту далі. Вирішили, що 16 585 правок (останні дані за зведеною таблицею) не має сенсу розглядати окремо, адже багато з них суперечать самі собі. Тому, згідно з Регламентом, будемо виносити на розгляд окремі абзаци законопроекту (таких 63) і голосуватимемо їх», – повідомив нардеп. За його оцінками, така процедура може тривати 21 годину. Наступне засідання комітету планують провести 21 квітня, а на наступний день можливе рішення щодо другого читання законопроекту.

Нагадаємо: у першому читанні законопроект був прийнятий 30 березня 267 голосами. Прийняття цього законопроекту є однією з двох умов нової програми МВФ. До другого читання в законопроект подали рекордну кількість поправок, тому його хочуть розглянути за 119-ю статтею Регламенту, яка дозволяє голосувати поправки цілими розділами.

Стефанчук заявив про чотири підходи в Раді до законопроекту про банки (Корреспондент)

Усі поправки можуть групуватися, і прийняття першої поправки означатиме відхилення інших. Руслан Стефанчук назвав це «поправочним тетрісом».

У Верховній Раді розробили чотири підходи розгляду так званого «антиколомойського» закону, в який внесли понад 16 тис. поправок. Про це сказав перший заступник голови Верховної Ради Руслан Стефанчук в інтерв'ю «Апострофу», оприлюдненому в понеділок, 13 квітня.

«Аналізуючи поправочний тероризм, який був продемонстрований під час розгляду банківського законопроекту, ми розробили чотири основні підходи, як ми його можемо розглядати. Не буду розкривати всі підходи, тому що там є деякі цікаві і неординарні, але ті, що нам дозволяє Регламент – це, ви абсолютно праві, – 119 стаття плюс стаття 45 Регламенту», – зазначив Р. Стефанчук.

За його словами, усі поправки можуть групуватися, і прийняття першої поправки означатиме відхилення інших. Р. Стефанчук назвав це «поправочним тетрісом».

«Це один із робочих варіантів, але все впирається в те, що досі комітет щодо оподаткування не звів їх у кінцеву таблицю, і ми не бачимо загального обсягу цього жаху і безцільно витраченого людського часу, тому що, повірте мені, як людині, яка є фахівцем у сфері права, за шість днів згенерувати 6 тис. правок одній людині просто неможливо», – зазначив Р. Стефанчук. Він вважає, що це свідомо робота, спрямована на відверте зловживання правами депутата.

«Я переконаний, що після того, як буде зведена таблиця, ми оберемо той варіант, який дозволить нам якомога швидше й ефективніше пройти цей законопроект. Тому що це питання важливе і пов'язане з фінансовою стабільністю і запобіганням дефолту в державі», – сказав Руслан Стефанчук.

Відповідаючи на питання, чи є спроби домовитися з депутатами, які подали ці поправки, Р. Стефанчук відповів: «Я знаю, що якісь попередні спроби достукатися до совісті депутатів були, але, я так розумію, навряд чи добра воля змусила депутатів наклепати стільки поправок, скільки вони подали. Я думаю, тут питання вже не може бути в діалозі. Це питання трошки за межею здорового глузду і за межами депутатської етики».

Він додав, що «ми просто повинні знайти законодавчий запобіжний захід, який би дозволив раз і назавжди поставити крапку, щоб більше ні в одного депутата не було бажання ганятися за кількістю поправок, а виключно працювати над їхньою якістю, стимулюючи якісну парламентську дискусію».

Нагадаємо, 30 березня Рада прийняла в першому читанні законопроект про банки. Документ набрав 267 голосів. Прийняття цього законопроекту є одним із двох умов нової програми МВФ. Друга умова – прийняття закону про ринок землі.

Закон, зокрема, унеможливить скасування рішення НБУ про націоналізацію/ліквідацію банків і повернення несправедливої компенсації з держбюджету їхнім попереднім власникам.

Незабаром стало відомо, що за час підготовки законопроекту до другого читання депутати внесли в нього понад 16 тис. поправок.

Верховна Рада підтримала зміни до Держбюджету на 2020 р.
([Урядовий портал](#)).

Народні депутати України 249 голосами ухвалили зміни до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік».

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Це – найвищий рівень відповідальності. Це підтримка сценарію виходу України з кризи. В останній версії змін до бюджету, завдяки, у тому числі, і народним депутатам, нам вдалося повернути фінансування багатьох програм. Зокрема, це стосується додаткового фінансування регіонів, культури та освіти.

Жодна гривня не буде вилучена з бюджету армії та військових. Натомість, сьогодні найголовніше – це спрямувати кошти на заходи для подолання наслідків коронавірусу.

Це підтримка лікарів, закупівля медичного обладнання. Видатки Міністерства охорони здоров'я пропонується збільшити на 16,4 млрд грн. Загалом, разом з іншими видатками, фінансування медицини зросте фактично у 1,5 раза.

Також будуть збільшені видатки Пенсійного фонду – на 29,7 млрд грн. Ці кошти підуть на індексацію пенсій, виплати по 1 тис. грн пенсіонерам, які отримують менше 5 тис. грн.

Крім того, планується збільшити видатки Міністерства соціальної політики на 19,5 млрд грн, що дозволить підтримати людей, які втратили роботу через коронавірус.

Проект Держбюджету передбачає створення Фонду боротьби з коронавірусом та його наслідками, бюджет якого становитиме 64,7 млрд грн.

За його словами, ці кошти підуть на додаткові виплати медпрацівникам, які залучені до боротьби з коронавірусом, закупівлю медобладнання, надання грошової допомоги членам сімей медичних працівників, які загинули від COVID-19 тощо.

Водночас проект «Велике будівництво» залишається в пріоритеті, на нього закладено 72 млрд грн.

Денис Шмигаль подякував народним депутатам за спільну продуктивну роботу та підтримку.

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль провів зустріч з Надзвичайним і Повноважним Послом Франції в Україні Етьєном де Понсеном ([Урядовий портал](#)).

Під час зустрічі у вівторок, 14 квітня, Прем'єр-міністр подякував Послу Франції за допомогу у поверненні громадян України після закриття кордонів.

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

«Вдячний Франції за допомогу у поверненні громадян України. Також сподіваюсь, що Франція не буде вживати якихось заходів до українців, які не зможуть залишити країну з об'єктивних причин.

Українська сторона буде максимально сприяти та виконає всі умови, необхідні для реалізації цього проекту. Вдячний владі Франції, яка розробила і висловила готовність фінансувати цей проект», – зазначив Прем'єр.

Крім того, сторони домовились про співпрацю за двома великими стратегічними напрямками. Це великі інфраструктурні проекти та проекти з відновлення Донбасу. Зокрема, йдеться про будівництво заводу з очищення води в Маріуполі.

Інший проект стосується виробництва локомотивів. У рамках цієї програми саме українські підприємства можуть стати частиною великого виробничого ланцюга.

Одним з аспектів цієї програми може стати виділення Францією 100 млн євро на модернізацію залізничних ділянок, рухомого складу тощо.

Прем'єр-міністр та Посол Франції в Україні також обговорили співпрацю в енергетичній галузі.

Під час зустрічі було домовлено про проведення найближчим часом онлайн-засідання для обговорення реалізації цих ініціатив.

Світовий банк додатково виділить Україні 50 млн дол. для підтримки вразливих верств населення у період епідемії коронавірусу ([Міністерство соціальної політики України](#)).

Україна отримає додаткові кошти від Світового банку в розмірі 150 млн дол., зокрема, 50 млн дол. для підтримки вразливих верств населення в період епідемії COVID-19 та 100 млн дол. для поліпшення рівня соціального захисту загалом. Про це на зустрічі в Києві домовилися представники уряду та Світового банку.

Уже в травні цього року Україна отримає 50 млн дол. для посилення соціальної підтримки населення під час заходів, спрямованих на подолання пандемії COVID-19. Ці кошти будуть направлені на виплати пенсіонерам, отримувачам соціальної допомоги у зв'язку з інвалідністю. Також за рахунок цих коштів на час карантину буде підвищено розмір субсидії і знято обмеження на призначення цього виду підтримки тим, хто через карантин втратив роботу.

Кошти надаються як додаткове фінансування для проекту «Модернізація системи соціальної підтримки населення України», який впроваджується Мінсоцполітики за підтримки Світового банку з 2014 р. Кошти будуть перераховуватися до Державного бюджету України за умови забезпечення урядом підвищення ефективності та адресності державної

підтримки вразливих верств населення, упровадження додаткових соціальних послуг та послуг з активації для одержувачів соціальної допомоги з метою подолання бідності.

При цьому передбачається розширення програми допомоги малозабезпеченим сім'ям з метою сприяння всебічному та справедливому охопленню вразливих верств населення, здійснення заходів для зниження залежності одержувачів від соціальних виплат, підвищення адресності програми житлових субсидій шляхом посилення контролю за правильністю їх надання та інші заходи, покликані забезпечити ефективність соціальної підтримки та покращення якості життя населення.

Дмитро Разумков: На розгляд 16 тис. правок потрібно понад півроку ([Кореспондент](#))

Поки невідомо, коли парламент приступить до розгляду закону і за якою процедурою розглядатимуть усі правки.

Розгляд рекордної кількості поправок до закону про банки може зайняти більше півроку, але на засідання 13 квітня його виносити не будуть. Про це в п'ятницю, 10 квітня, розповів спікер парламенту Д. Разумков.

Як відомо, після першого читання до проекту закону про банки внесли понад 16 тис. правок. Цей закон необхідний для виконання умов програми МВФ.

«Я вважаю, що це спрямовано на блокування роботи парламенту. Тому що, з огляду на коронавірус, якщо йти повністю за всіма правками, це може зайняти набагато більше, ніж півроку. І на це парламент не піде», – сказав він.

Дату розгляду законопроекту Д. Разумков не зміг визначити.

За його словами, понад 4 тис. правок, поданих до законопроекту про ринок землі, представляли собою пачку паперу в півметра висотою. «Якщо ми говоримо про кількість таблиць до закону про банки – то це плюс-мінус у мій зріст», – зазначив він.

Д. Разумков уточнив, що спочатку підготують таблиці, потім оцінять кожну поправку і вирішать, враховувати її чи ні.

За його словами, затягувати процес ніхто не збирається: ні комітет, ні всі фракції, ні навіть ті, хто подавали ці пропозиції.

На питання, чи готовий він йти за повною процедурою, як з ринком землі, спікер сказав, що готовий діяти за законом.

Як відомо, на засіданні 13 квітня розглянуть зміни до Держбюджету і спробують розблокувати закон про землю.

Д. Шмигаль обіцяє переглянути соцстандарти після карантину ([Кореспондент](#))

Мається на увазі розробка нових транспортних норм, норм соціальної дистанції, перебування в закритих приміщеннях.

Після жорстких карантинних заходів в Україні влада повинна підготувати нові соціальні стандарти, про що заявив глава уряду Д. Шмигаль.

«Ми розуміємо, що хвороба швидко не відступить. Тому повинні підготувати нові соціальні стандарти життя після жорстких карантинних заходів: розробити нові транспортні норми, норми соціальної дистанції, перебування в закритих приміщеннях та установах. На це в нас є трохи часу. І дуже важливо працювати разом», – заявив Д. Шмигаль.

За його словами, спільними зусиллями всіх рівнів влади вдалося максимально знизити навантаження на медичну систему.

«Нам необхідно максимально координувати зусилля і, з огляду на світовий досвід, переходити до локальних карантинних заходів у разі нових спалахів хвороби», – додав глава Кабміну.

Він також закликав міських голів продовжувати й далі працювати спільно заради добробуту українців.

«Ми розробляємо окрему програму зі створення робочих місць, і тут потрібна ваша допомога. Від вас ми чекаємо список, працівники яких робітничих професій і в якій кількості вам потрібні. Це ваша заявка на робочі руки», – додав він.

Днем раніше Д. Шмигаль заявив, що скасування карантину переглянуть не раніше травня.

Водночас у МОЗ заявили, що питання скасування карантину розглянуть не раніше, ніж через 10 днів.

Витрати на культуру уріжуть, але не так суттєво ([КорреспондентЪ](#))

Ще в березні Міністерство фінансів планувало істотно урізати фінансування Мінкульту – на цілих 7 млрд грн.

Фінансування культури у 2020 р. зменшиться, але не так суттєво, як планувалося раніше, повідомила заступник голови фракції «Слуга народу» Євгенія Кравчук у Facebook.

Відзначимо, що ще 26 березня Міністерство фінансів збиралося скоротити витрати на культуру на 7 млрд.

Однак станом на 9 квітня плани щодо фінансування Міністерства культури, молоді та спорту такі:

– Український інститут книги профінансують більш ніж на 100 млн грн.

– Український культурний фонд отримає понад 400 млн грн, у першому варіанті змін до бюджету планувалося виділити на це лише 150 млн.

– «Суспільне» отримає понад 1,5 млрд грн у поточному році.

Також у 2020 р. держава буде фінансувати збереження історико-культурної та архітектурної спадщини в національних і державних заповідниках, на що передбачено майже 406 млн грн; на підтримку кінематографії – 450 млн грн; Український інститут національної пам'яті – трохи більше 65 млн грн.

Ще передбачена сума на загальнодержавні заходи у сферах культури і мистецтва, охорони культурної спадщини, вивезення, ввезення і повернення культурних цінностей, державної мовної політики, міжнаціональних відносин, релігії та захисту прав національних меншин. На це все виділять понад 135 млн.

За нову версію бюджету ще не проголосували.

Нагадаємо, у березні в уряді перейменували Міністерство культури, молоді та спорту на Міністерство культури та інформаційної політики.

Як повідомлялося, уряд призначив виконувачем обов'язків міністра культури Світлану Фоменко.

В ОП назвали умову введення надзвичайного стану **(Корреспондент)**

Надзвичайний стан в Україні можуть оголосити в разі, якщо без цього не зможуть зупинити спалах коронавірусу в країні.

Питання введення надзвичайного стану в Україні у зв'язку з коронавірусом уже обговорювалося в Офісі Президента. Про це повідомив заступник керівника Офісу Президента Кирило Тимошенко в інтерв'ю «Українській правді», яке було опубліковано у четвер, 9 квітня.

К. Тимошенко зазначив, що умовою є велика ймовірність того, що без надзвичайного стану не зможуть зупинити COVID-19.

«Це умови, коли ми будемо розуміти, що є велика ймовірність того, що без надзвичайного стану ми не зможемо зупинити поширення коронавірусу. Там же багато різних факторів», – заявив він.

В ОПУ додали, що надзвичайний стан – це заходи, які можуть допомагати контролювати ситуацію, контролювати те, щоб люди перебували вдома.

Нагадаємо, 25 березня Кабмін прийняв рішення про введення режиму надзвичайної ситуації по всій країні. Напередодні ввечері повідомлялося, що Кабмін змінив карантинні обмеження.

Україна отримає 150 млн дол. підтримки від Світового банку **(Корреспондент)**

Частина грошей піде на виплати пенсіонерам, одержувачам соціальної допомоги у зв'язку з інвалідністю тощо.

Світовий банк виділить Україні суму в розмірі 150 млн грн, з яких 50 млн – для підтримки вразливих верств населення в період епідемії і 100 млн – для поліпшення рівня соціального захисту, ідеться на сайті уряду.

Домовленість уклали представники Кабінету Міністрів і Світового банку.

Перший транш – 50 млн – Україна отримає в травні. Ці кошти будуть спрямовані на виплати пенсіонерам, одержувачам соціальної допомоги у зв'язку з інвалідністю.

Виділеними грошима передбачається також підвищити розмір субсидій і зняти обмеження на призначення цього виду підтримки тим, хто втратив роботу через карантин.

Кошти перераховуватимуться до Державного бюджету України за умови забезпечення урядом підвищення ефективності та адресності державної підтримки вразливих верств населення, упровадження додаткових соціальних послуг та послуг з активації для одержувачів соціальної допомоги з метою подолання бідності.

Зазначимо, перед цим Світовий банк погіршив прогноз щодо ВВП України. Раніше Світовий банк виділив додаткові кошти на боротьбу з коронавірусом.

Міністр розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України Ігор Петрашко на брифінгу після засідання уряду 8 квітня назвав головні економічні пріоритети в умовах коронавірусу ([Урядовий портал](#)).

У зв'язку з глобальною проблемою, спричиненою коронавірусом, цього року зниження економіки становитиме 4,8 % до ВВП. Крім того, безробіття буде як тимчасовим, так і постійним та у поточному році прогнозується на рівні 9,4 % (на 7 квітня кількість зареєстрованих безробітних у системі зайнятості в Україні становить 364 тис. осіб).

Виходячи з цих викликів, як повідомив І. Петрашко, уряд ставить перед собою три головні економічні пріоритети: зберегти максимальну кількість робочих місць; підтримати тих, хто уже втратив роботу; забезпечити відновлення економіки після завершення карантину щодо коронавірусу.

Для виконання цих завдань уряд розширює програми щодо підтримки з безробіття та спрощує доступ до них людей, які вже втратили роботу. Доступ до програм максимально спрощений, кошти бюджетними програмами передбачені. Ми вважаємо це як один з елементів збереження соціальної стабільності і підтримки споживчого ринку.

Щоб забезпечити людей, які тимчасово втратили роботу у зв'язку із закриттям певних напрямів чи підприємств на час карантину, прийняті рішення щодо спрощення регуляцій.

Також уряд вживає кроків щодо підтримки виробництва та стимулювання малого та середнього бізнесу. За його словами, доопрацьовується з урахуванням сьогоденних реалій програма «Доступні кредити 5–7–9 %». Сподіваюся, найближчим часом ми її погодимо.

Сподіваємося на співпрацю Національного банку, оскільки зрозуміло, що кошти бюджету будуть обмежені. Проте ми будемо активно намагатися допомогти бізнесу в цей час, виходячи з кращих практик США та країн Євросоюзу.

Крім того, за його словами, «у бюджеті збережена підтримка аграріїв, що буде давати ефект мультиплікатора, як збереження робочих місць, так і створення нових».

Ми, як великі сільськогосподарські експортери, дуже уважно ставимося до двох речей: щоб наші підприємства, фермери, переробники змогли продовжити експортувати продукцію. Водночас, зберігаючи стабільність цінової динаміки на ключові продукти, які споживає населення. Важливо, щоб в Україні ціни були максимально доступні і продовольства було достатньо.

Загальна концепція реформування та її реалізація

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба: 190 мільйонів євро від ЄС підтримають систему охорони здоров'я, малий та середній бізнес і найбільш вразливі групи населення ([Міністерство закордонних справ України](#)).

21 квітня міністр закордонних справ України Д. Кулеба провів телефонну розмову з Високим представником ЄС із закордонних справ і безпекової політики Ж. Боррелем напередодні засідання Ради міністрів закордонних справ ЄС, де особлива увага буде приділена Україні.

Д. Кулеба подякував Європейському Союзу за пакет підтримки України у 190 млн євро. Глава МЗС назвав його «справжнім актом підтримки друзів, не лише партнерів».

Зокрема, близько 15 млн євро будуть спрямовані на підтримку системи охорони здоров'я, 61 млн євро передбачений для підтримки економіки, 20 млн євро – для підтримки малих та середніх підприємств, 25 млн євро – малих фермерських господарств, 4 млн євро – на підтримку найбільш вразливих груп населення.

Глава МЗС також окремо подякував за додаткові 13 млн євро гуманітарної допомоги для населення на Донбасі, яке потерпає від війни.

У відповідь на запрошення Дмитра Кулеби Жозеп Боррель підтвердив готовність відвідати Україну з візитом, щойно ситуація дозволить відновити закордонні подорожі, та підкреслив, що це буде його перший закордонний візит.

Високий представник ЄС із закордонних справ і безпекової політики Жозеп Боррел:

Санкційна політика Євросоюзу щодо Росії залишається незмінною. Санкції проти Росії мають зберігатися до повного виконання нею Мінських домовленостей і відновлення територіальної цілісності та суверенітету України. Глава МЗС подякував Ж. Боррелю за чітку позицію з цього питання.

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба детально поінформував Жозепа Борреля про ситуацію на лінії розмежування, де тривають обстріли з боку тимчасово окупованих Росією територій Донецької і Луганської областей. За іншими напрямками перемовин у Мінську досягнути

прогресу поки не вдається. Глава МЗС наголосив, що метою України надалі залишається досягнення миру на Донбасі.

Д. Кулеба звернув окрему увагу на становище українських політв'язнів, які досі незаконно утримуються в Криму та на території Росії.

Сторони обговорили пріоритети ключових реформ в Україні. Дмитро Кулеба поінформував про історичний прогрес в ухваленні земельної реформи та запевнив, що закон про регулювання банківської діяльності залишається у пріоритеті уряду попри спроби його заблокувати.

Високий представник ЄС із закордонних справ і безпекової політики Жозеп Боррел:

Ці та інші реформи надзвичайно важливі для подальшої співпраці України та ЄС.

Співрозмовники домовилися також активізувати спільні зусилля України та ЄС у протидії дезінформації, обсяг якої в часи пандемії значно зріс.

Змінами до Держбюджету-2020 передбачено 4,9 млрд грн на програми ДФРР та 1,7 млрд грн – на соціально-економічний розвиток територій ([Міністерство розвитку громад та територій України](#)).

13 квітня 2020 р. Верховна Рада України прийняла Закон «Про внесення змін до Закону України “Про Державний бюджет України на 2020 рік”».

На фінансування Державного фонду регіонального розвитку (ДФРР) передбачено 4,9 млрд грн, що дасть змогу ввести в експлуатацію вже розпочаті в попередніх роках об'єкти, зберегти робочі місця, а також не втратити довіру з боку заявників проектів до ДФРР як інструменту реалізації регіональних стратегій.

Міністр розвитку громад та територій України Олексій Чернишов:

Таке рішення дасть можливість продовжити будівельні роботи на соціально важливих проектах регіонального розвитку, забезпечити їх введення в експлуатацію вже в цьому році, не дозволить у важкий для країни період втратити робочі місця, підтримає економіку та забезпечить реалізацію проектів, які заплановані в рамках програми «Велике будівництво».

Також на здійснення заходів соціально-економічного розвитку окремих територій місцевим бюджетам передбачено кошти в розмірі 1,7 млрд грн.

За рахунок цієї субвенції у 2020 р. мають бути профінансовані насамперед заходи, спрямовані на запобігання виникненню і поширенню, локалізації та ліквідації спалахів, епідемій та пандемій гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2.

Міністр фінансів України Сергій Марченко: Зміни до Держбюджету-2020 передбачають фінансування заходів на боротьбу з COVID-19 та підвищення зарплат медикам ([Урядовий портал](#)).

На сьогодні в Комітеті Верховної Ради з питань бюджету доопрацьовуються зміни в основний фінансовий документ країни на 2020 р. С. Марченко підкреслив, що оновленим проектом бюджету передбачено фінансування заходів на боротьбу з COVID-19, зокрема, створення Фонду для боротьби з коронавірусом у розмірі 66,3 млрд грн. Також передбачені кошти на пенсійні виплати, підвищення заробітних плат медичним працівникам.

Основні показники бюджету не змінилися. Дефіцит залишився 298 млрд грн, або 7,5 % ВВП. Доходну частину також не змінювали. Основні зміни відбулися в частині видатків. У першу чергу, скорочено видатки на проведення фестивалів, форумів, культурних заходів, деяких спортивних заходів, статистичних спостережень. Також скорочено частково заробітну плату в державному секторі та капітальні видатки, які не є першочерговими.

Уряд продовжує активну співпрацю з міжнародними партнерами, такими як Світовий банк, Міжнародний валютний фонд. З останнім також обговорювалися зміни до Державного бюджету.

Сподіваємось, що найближчими днями зміни до бюджету будуть подані комітетом на розгляд парламенту, і ми зможемо виконати одну з умов МВФ, щоб розблокувати фінансування.

Співпраця України та Міжнародного валютного фонду буде успішною, адже це не тільки ресурс для бюджету, а також позитивний сигнал для інших кредиторів та наших міжнародних партнерів.

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль: Під час чергового засідання 8 квітня уряд створив Раду з питань економічного розвитку України ([Урядовий портал](#)).

Рада буде розробляти програму рестарту економіки. Формуватиметься аналітична платформа, а також дискусійна і економіко-стратегічна платформа, до якої увійдуть і народні депутати, і експерти, і всі бажаючі, хто хоче і може долучитися до формування стратегії виходу країни з коронакризи, а також подальшого економічного розвитку України.

Очолить раду глава уряду. Міністр розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства виконуватиме функції заступника. До складу також увійдуть академіки, доктори наук, професори, міжнародні експерти. А саме: заступник директора Національного інституту стратегічних досліджень, старший науковий співробітник Атлантичної ради США, професор Колумбійського університету, директор державної установи «Інститут економіки та прогнозування НАН України», директор Інституту демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи НАН України тощо.

Створення Ради сприятиме подоланню кризових явищ у національній економіці та формуванню основних напрямів економічної політики держави для зростання добробуту населення. Адже на базі цього органу будуть об'єднані зусилля представників громадянського суспільства, органів

державної влади, науковців, а для моніторингу ситуації та напрацювання пропозицій використовуватимуться сучасні досягнення науки й інновацій.

Основним завданням Ради є:

- вивчення проблемних питань, пов'язаних з реалізацією державної політики у сфері економічного розвитку, а також визначення шляхів, механізмів та способів їхнього вирішення;
- забезпечення координації дій центральних та місцевих органів виконавчої влади;
- удосконалення нормативно-правової бази;
- розроблення пропозицій для реалізації сприятливої кредитної, податкової та митної політики тощо.

Рада аналізуватиме причини виникнення проблем у сфері економічного розвитку, моніторитиме реалізацію державної політики, вивчатиме результати роботи центральних органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування в подоланні кризових явищ у національній економіці. Крім того, розроблятиме пропозиції та рекомендації до проектів нормативно-правових актів з питань економічного розвитку та подаватиме їх на розгляд Кабінету Міністрів.

Земельна реформа

Опитування показало ставлення українців до відкриття ринку землі ([Корреспондент](#))

Якби референдум про продаж землі відбувався у найближчий тиждень, 26 % проголосували б «за».

Опитування КМІС, проведене з 7 до 11 квітня, показало ставлення українців до відкриття ринку землі.

Так, усього лише 26 % респондентів підтримали голосування Верховної Ради за закон про продаж землі. Серед опитаних 60 % висловилися проти цього рішення.

Якби всеукраїнський референдум щодо продажу землі сільськогосподарського призначення проходив у найближчий тиждень, 26 % тих, хто взяв би участь у голосуванні, проголосували б за продаж землі; 74 % – проти продажу землі.

Також КМІС дізнався думку українців стосовно співпраці з Міжнародним валютним фондом. Так, 46 % опитаних вважають, що нині краще не співпрацювати з Фондом і не отримувати нові кредити, інші 32 % підтримують вектор співпраці з МВФ. Ще 22 % респондентів було складно визначитися з відповіддю. Опитування проводилося з 7 до 11 квітня 2020 р. методом САТІ (телефонного інтерв'ю) на основі випадкової вибірки мобільних телефонних номерів. Дослідження провели серед 2000 респондентів віком від 18 років. До вибірки не включаються території,

що тимчасово не контролюються владою України – АР Крим, окремі райони Донецької і Луганської областей. Як повідомлялося, спікер Верховної Ради Дмитро Разумков підписав закон про ринок землі. Нині його передано на підпис Президенту. Відзначимо, що в оновленому держбюджеті на 2020 р. заклали гроші від МВФ.

Названа середня вартість гектара української землі **(Корреспондент)**

Заступник міністра зазначає, що після запуску ринку землі 1 липня 2021 р. ціна за гектар буде поступово додаватися.

Середня ціна купівлі землі сільськогосподарського призначення після скасування мораторію становитиме 40–60 тис. грн за гектар, заявив заступник міністра розвитку економіки, торгівлі і сільського господарства Т. Висоцький. Законом передбачена мінімальна межа: це нормативно-грошова оцінка, яка становить 28 тис. грн за га.

На його думку, світова економічна криза сильного впливу на ціну землі не матиме.

«Ми говоримо про сільськогосподарську землю, яка використовується для вирощування продуктів харчування. На продукти попит завжди буде, відповідно, прибутковість збережеться», – сказав чиновник.

Також він зазначив, посилаючись на практику інших країн, що вартість землі поступово зростає після запуску ринку.

«Вартість землі залежить від ліберальності ринку. Оскільки перший етап у нас досить консервативний, то в перші 2,5 роки зростання ціни за гектар буде незначним. Після відкриття можливості купівлі для юросіб з 2024 р., наступні п'ять років земля буде дорожчати приблизно на 10–15 % на рік», – заявив заступник міністра.

Як повідомлялося, в рамках земельної реформи треба прийняти ще п'ять законопроектів.

Нагадаємо, в Раду внесли п'ять проектів постанов про скасування закону про ринок землі.

У рамках земельної реформи треба прийняти ще п'ять законопроектів **(Корреспондент)**

Парламент обіцяє не обмежувати права українців, які ще не отримали свою ділянку землі.

Закон «Про обіг землі» є тільки одним із шести законопроектів земельної реформи. Про це у п'ятницю, 3 квітня, заявив глава фракції «Слуга народу» Д. Арахамія в ефірі програми «Свобода слова Савіка Шустера» на каналі «Україна».

Надалі українському парламенту необхідно розглянути ще п'ять законопроектів.

«Ми спочатку попереджали, що ринок землі – це шість законів. А це був тільки перший закон. Там і закон про об'єднання геокадастрових даних

для того, щоб прибрати схеми, коли одна й та сама ділянка, розташована на прикордонній території в одному селі, оформлена як один акт, в іншому – та сама ділянка – як інший акт. Щоб розібратися з цими речами, є інші законопроекти, які потрібно прийняти», – заявив Д. Арахамія.

Депутат запевнив, що в процесі відкриття ринку землі не будуть порушені права українців, які ще не отримали землю.

«Але при цьому ніхто не збирається обмежувати конституційні права українців, які вже володіють землею», – додав він.

Раніше у Верховній Раді зареєстрували проект постанови про скасування прийняття закону про введення ринку землі.

Земельна реформа: як діятиме тепер ринок землі в Україні **(Корреспондент)**

В Україні скасували мораторій на продаж сільськогосподарської землі. Як діятиме ринок землі і чи дасть земельна реформа економічний ефект?

У ніч з 30 на 31 березня Верховна Рада в другому читанні ухвалила законопроект, який має відкрити в Україні ринок сільськогосподарської землі. Політики називають цю подію історичною, однак експерти вважають, що радіти зарано, оскільки ринок землі в Україні буде діяти зі значними обмеженнями.

Задовольнити всіх

Закон про відкриття ринку землі, на який багато хто чекав майже 20 років, в Україні ухвалювали довго та емоційно. До Верховної Ради він надійшов на розгляд у жовтні минулого року. У першому читанні законопроект проголосували в листопаді. Це голосування супроводжувалось протестами противників скасування мораторію на продаж землі. Перед голосуванням у другому читанні депутатам знадобилось два з половиною місяці, аби розглянути 4 тис. правок.

Фінальний текст документа за цей час кардинально змінився. Оглядачі пояснюють це тим, що представники пропрезидентської монобільшості з фракції «Слуга народу» та сам український Президент Володимир Зеленський хотіли задовольнити інтереси всіх: починаючи від фермерів та Міжнародного валютного фонду (МВФ), закінчуючи політичними опонентами, оскільки в самій монобільшості голосів на підтримку законопроекту не вистачало.

Законопроект ухвалили 259 голосами, його підтримала тільки частина депутатів президентської фракції «Слуга народу». «За» проголосували також представники опозиційних фракцій – «Голос» та «Європейська солідарність», а також депутати з групи «Довіра». Проти відкриття ринку землі в Україні виступили депутати з фракцій «Батьківщина», «Опозиційної платформи – За життя» та групи «За майбутнє».

Раніше законопроект передбачав, що в одні руки можна буде купувати не більше 10 тис. га. Але, згідно з остаточною версією документа, у перші три роки можна буде купувати не більше 100 га в одні руки. І лише з 2024 р.

– до 10 тис. га. З 2021 р. до 2024 р. право на купівлю землі буде тільки у фізичних осіб. Юридичним особам купувати землю сільськогосподарського призначення в цей період заборонено, вони зможуть купувати її лише з 2024 р. Передбачене переважне право орендаря на купівлю землі, яку він орендував і обробляв.

Також заборонено продавати землю, яка перебуває в державній власності. Саме на цьому наполягала фракція «Європейська солідарність» і пообіцяла дати свої голоси за законопроект тільки за умови, що на продаж державних земель буде накладений мораторій. Банки не зможуть купувати землю, однак можуть бути власниками земельних ділянок у межах стягнення застави. Такі ділянки повинні бути відчужені у банка на торгах упродовж двох років. Ціна продажу ділянок сільськогосподарського призначення не може бути нижчою від їхньої нормативної грошової оцінки. Ця норма буде діяти лише до 1 січня 2030 р.

Продаж іноземцям під питанням

Щодо надання права іноземцям купувати землю позиція не змінилась у фінальній версії документа: іноземні компанії та громадяни не зможуть купувати землю, доки це питання не вирішиться окремо на референдумі. Іноземним громадянам забороняється купівля земельних ділянок у 50-км зоні від державного кордону України, незалежно від рішення референдуму.

Не зможуть купувати українську землю компанії, власниками яких є громадяни країни-агресора. На сьогодні в Україні країною-агресором визнана Росія. Також заборона поширюється на компанії, акціонерами або кінцевими бенефіціарами яких є іноземні держави, а також у випадку, якщо неможливо встановити бенефіціарного власника компанії. Не матимуть права на купівлю української землі й компанії, бенефіціарні власники яких зареєстровані в офшорних зонах, а також компанії з країн, які не співпрацюють у сфері протидії відмиванню доходів, одержаних злочинним шляхом, та компанії під санкціями.

Купівля землі для перепродажу процвітатиме

Експерт із земельних питань Київської школи економіки О. Нів'євський вважає, що формально Україна виконала вимогу МВФ щодо відкриття ринку землі, і тому український уряд зможе розраховувати на поновлення співпраці та гроші Фонду. Він вважає це «великим плюсом» закону. Водночас, аналізуючи деталі, О. Нів'євський не приховує свого розчарування. Він звертає увагу на те, що фактично Верховна Рада продовжила мораторій землі ще на рік і створила умови для спекуляцій із землею. «Те, що юридичним особам заборонили купувати землю до 2024 року, призведе до того, що зараз фізососби будуть їх скуповувати для когось. Інвестицій фермерам це не принесе», – прогнозує експерт.

На думку експерта, такі спекуляції призведуть до того, що через обмежений попит на землю з боку юридичних осіб найближчі чотири роки, власники земельних паїв не зможуть продати свою землю за ринковою ціною

і будуть змушені віддавати зі значним дисконтом. «Ефект від цього закону нульовий. Зростання економіки не буде», – сказав DW О. Нів'євський.

Крім того, експерти побоюються, що спекулятивне скуповування сільгоспземлі з метою перепродажу може призвести до того, що землю перестануть обробляти. «Ринок буде сірим, адже не всі, хто купуватиме, будуть займатися фермерством, а радше куплять на всяк випадок з метою перепродажу і чекатимуть збільшення ціни на неї», – каже експертка із земельних питань Українського клубу аграрного бізнесу Е. Юрченко.

«Втрачений шанс» України?

Аналітиків, з якими вдалося поспілкуватися DW, бентежить те, що норма про відсоток концентрації землі «в одні руки» в межах області, району та однієї територіальної громади взагалі зникла із закону, а юридичних осіб та іноземців українські депутати відсторонили від можливості купити землю.

Неоднозначне ставлення до ухваленого закону продемонстрував і відомий в Україні інвестиційний банкір С. Фурса. На своїй сторінці в соціальній мережі Facebook він привітав той факт, що тепер «піде в минуле порушення базових прав приватної власності, коли у людини власність начебто і є, але розпоряджатися нею не можна». Водночас ухвалений закон про ринок землі він називає «історією про втрачений шанс» України. За його словами, основний ефект від земельної реформи мав би полягати в прирості банківського кредитування, яке б призвело до масштабного інвестування в агросектор. Але, на його переконання, українські арголігархи через своїх лобістів у Верховній Раді вихолостили закон і земельну реформу.

«Кого банки зможуть кредитувати тепер? Пули з фізичних осіб, кожен по 100 гектарів? У результаті, якщо і будуть кредити, то мінімальні. Не кажучи вже про те, що заборона купувати землю іноземцям відсікає іноземні інвестиції, які нам начебто й потрібні», – написав банкір на своїй сторінці у соціальній мережі Facebook. С. Фурса вважає, що ухвалений закон про відкриття ринку землі в Україні не можна назвати повноцінною реформою

Дерегуляція та розвиток підприємництва

Велике оновлення Prozorro. У неділю запрацює нове законодавство про публічні закупівлі ([Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України](#)).

19 квітня набуває чинності нова редакція Закону «Про публічні закупівлі».

1. Поріг для обов'язкового проведення закупівель через Prozorro знизиться з 200 до 50 тис. грн.

Тож відтепер понад 250 тис. закупівель на рік стануть відкритими для учасників та будуть мати елемент аукціону – до сьогодні на допорогові суми замовники могли підписувати контракт із постачальником напряму. Для

бізнесу це відкриє додатковий ринок на 30 млрд грн. При цьому кошти держави витрачатимуться ефективніше завдяки конкуренції. Крім того, відсьогодні державні замовники звітуватимуть про всі свої закупівлі від однієї копійки.

2. Посилиться відповідальність за грубі порушення тендерного законодавства.

Наприклад, якщо замовник безпідставно відхилив тендерну пропозицію, і це підтвердить Держаудитслужба – його очікує штраф від 25 до 51 тис. грн. Якщо ж державна структура уклала договір без використання передбачених законом тендерних процедур, то штрафувати будуть її директора – на суму від 34 до 85 тис. грн. Водночас за несуттєві процедурні порушення розмір покарання для замовників зменшується – з 11700 до 1700 грн.

3. Бізнес, який переміг у тендері, тепер зможе виправити несуттєві помилки у тендерній пропозиції.

На це в учасника буде 24 години. Відтак підприємці зможуть не втрачати тендер через випадково допущені неточності, а державні структури – зберегти найбільш вигідну пропозицію і не переплачувати.

4. Удосконалиться механізм оскарження тендерних процедур в Антимонопольному комітеті України.

У підприємців тепер більше стимулів захищати свої права – зокрема, плата за скаргу буде повертатися бізнесу в повному обсязі, якщо її задовольнить АМКУ. Водночас в інтересах замовників будуть працювати додаткові запобіжники від тендерного тролінгу: до розгляду будуть прийматися лише оплачені скарги, а відкликати їх буде неможливо. Крім того, вартість за подачу скарги зміниться з фіксованої (5 тис. грн для товарів і послуг, 15 – для робіт) на гнучку, що буде залежати від очікуваної вартості закупівлі. Нові тарифи за подачу скарги будуть встановлені окремою постановою Кабінету Міністрів.

5. Замовники зможуть захищатися від цінового демпінгу.

Завдяки механізму «аномальна низька ціна» електронна система буде підсвічувати пропозиції учасників, що будуть на 30–40 % нижчими за найближчі пропозиції конкурентів. У такому випадку замовник може попросити учасника обґрунтувати таку ціну, а в разі відсутності пояснень – відхилити пропозицію.

6. Працює швидка та зручна альтернатива для невеликих допорогових закупівель – Prozorro Market.

Це онлайн-магазин, у каталогах якого – найбільш поширені товари для державних замовників: пальне, канцелярія, техніка, медвироби, продукти тощо. Для замовників це можливість у кілька кліків та без тендерних процедур купити необхідний товар. Натомість постачальникам достатньо один раз пройти кваліфікацію, і далі лише отримувати замовлення. Зараз замовники можуть використовувати Prozorro Market для закупівель до

50 тис. грн, а після виходу відповідної постанови від Кабміну – до 200 тис. грн.

7. Розпочнеться поступова, але тектонічна трансформація організації самого процесу закупівель – від тендерних комітетів до уповноважених осіб.

Так, на зміну колективному прийняттю рішень прийде персональне, а проведення закупівель з додаткового навантаження стане оплачуваною роботою.

Команда IT-спеціалістів ДП «Прозорро» підготувала всі необхідні технічні зміни для роботи за новою редакцією закону. Тож у ніч на 19 квітня відбудеться велике оновлення системи Prozorro.

Міністр розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України Ігор Петрашко повідомив, що малий бізнес зможе сплачувати 0 відсотків за існуючими кредитами ([Міністерство економічного розвитку і торгівлі України](#)).

Уряд удосконалив програму «Доступні кредити 5–7–9%», щоб підтримати бізнес у подоланні наслідків пандемії COVID-19. Збільшення максимальної суми позики до 3 млн грн, розширений перелік інвестиційних цілей кредитування та можливості рефінансування під 0 відсотків – такі зміни були прийняті в програму Кабінетом Міністрів України на засіданні 15 квітня.

Зміни, які внесені до програми, стосуються практичної допомоги тим мікро- та малим підприємствам, які зараз зіштовхнулися з питанням обслуговування кредитного навантаження. Суть оновлення програми в тому, що мікро- і малий бізнес зможе щодо своїх існуючих кредитів звернутися в банк, і держава компенсує відсоткову ставку, тобто підприємство буде платити 0%.

Якщо в підприємства є 500 тис. грн кредиту, то, звернувшись у банк і отримавши допомогу за цією програмою від держави, підприємство протягом року буде сплачувати 0%.

Ми вважаємо, це буде суттєва допомога підприємствам, які зараз найбільше потребують її. Ця програма стосуватиметься ММП, і єдиною умовою є збереження робочих місць.

Відповідно до рішення уряду, максимальна сума кредиту за цією програмою становить 3 млн грн. До інвестиційних цілей на отримання позики включили:

- придбання нежитлової нерухомості;
- придбання об'єктів права інтелектуальної власності;
- фінансування оборотного капіталу;
- інвестиційні цілі, пов'язані із запобіганням поширенню COVID-19 (виробництво лікарських засобів та/або медичних виробів та/або медичного обладнання тощо).

Також програма розширена і на можливості кредитування задля рефінансування існуючих заборгованостей. Умовами для отримання саме такої позики є:

- збереження не менше 60 % фонду оплати праці та 80 % чисельності персоналу порівняно зі станом на 1 березня 2020 р.;
- розмір річного доходу від господарської діяльності, що не перевищує суму, еквівалентну 10 млн євро;
- відсутність станом на 1 березня 2020 р. недіючих кредитів (NPL).

Реформа енергетики, програми енергоефективності та енергонезалежності

ДТЕК призупинила роботу всіх шахт і збагачувальних фабрик через кризу ([Корреспондент](#))

У компанії цей крок назвали вимушеним заходом через серйозне погіршення ситуації в енергетиці України. Холдинг ДТЕК Енерго з 20 квітня припиняє роботу всіх шахт і допоміжних підприємств об'єднання ДТЕК «Павлоградвугілля» у зв'язку з кризою, повідомляє прес-служба компанії у вівторок, 14 квітня. Зокрема, роботу припиняють 10 шахт і збагачувальних фабрик – Павлоградська, Добропільська, Курахівська, а також Першотравенський ремонтно-механічний завод і Науково-виробничий центр ДТЕК.

Підприємства переводяться в режим підтримки життєдіяльності, а близько 18 700 співробітників виводяться в простій з оплатою згідно з колективним договором. Інші співробітники будуть забезпечувати технічне обслуговування підприємств.

«Системна криза в енергетичній галузі України, яка триває з минулого року, привела до розбалансування енергосистеми України. Ручне регулювання ринку, непродумані рішення, відсутність координації галузі повністю дестабілізували роботу всіх вугільних підприємств. Через безконтрольний імпорт електроенергії з Росії та Білорусі знизилася затребуваність вітчизняної електроенергії і, як наслідок, знизився обсяг споживаного вугілля на станціях», – ідеться в заяві.

На цей момент на складах ТЕС і шахт підприємства накопичено понад 2,9 млн т незатребуваного вугілля.

«У країні призупинена робота близько 30 вугільних шахт, у простої перебувають понад 40 тис. осіб. Збиток теплової генерації за останні півроку становить 3,1 млрд грн. Усі ТЕС працюють нижче від мінімального складу, близько 50 % співробітників перебувають у простої», – підкреслили в холдингу. Ситуація ускладнюється падінням економіки на тлі пандемії коронавірусу, через що в країні впало споживання електроенергії. Раніше ДТЕК «Енерго» вже була змушена призупинити роботу п'яти шахт ДТЕК «Добропільвугілля», шахту «Білозерська» і ЦЗФ «Жовтнева».

Суд знову розгляне законність формули Роттердам+ ([Корреспондент](#))

Суд знову розгляне позов про визнання незаконною формули Роттердам+ через «нововиявлені обставини». Шостий апеляційний адміністративний суд вирішив повернути до розгляду позов про перегляд справи про визнання незаконною формули Роттердам+. Про це повідомляє видання Слово і діло з посиланням на рішення суду ще від 10 березня. За інформацією ЗМІ, таке рішення було прийняте за «нововиявленими обставинами».

Як відомо, у грудні 2016 р. Окружний адміністративний суд Києва (ОАСК) відмовив у позові до Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП), яким позивач просив визнати незаконною постанову НКРЕКП про затвердження формули Роттердам+. Апеляційний адмінсуд і Вищий адмінсуд залишили рішення без змін.

У січні 2020 р. позивач подав до ОАСК заяву про перегляд рішення про відмову у зв'язку з нововиявленими обставинами, але суд повернув заяву, бо вважав, що заявник не є учасником справи. Позивач подав апеляцію, і 10 березня суд її задовольнив. Крім того, суд повернув заяву про перегляд рішення для продовження розгляду його суддею ОАСК.

Нагадаємо, у НАБУ роз'яснили позицію щодо Роттердам+. У детективів бюро немає претензій до вартості вугілля, але є зауваження щодо логістичних витрат на його транспортування і перевалку.

Нагадаємо, формула Роттердам+ була введена 3 березня 2017 р. Згідно з постановою НКРЕКП, у ціну електроенергії закладалася вартість вугілля, виходячи з котирувань індексу API2 європейського хабу АРА (Амстердам – Роттердам – Антверпен) + витрати на транспортування в Україну. Таким чином, у тарифі встановлювалася рівна ціна на енергетичне вугілля українського та іноземного походження. Формула була скасована 23 серпня 2018 р.

Програма розвитку українського експорту

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба: Тиждень Азії в МЗС – це початок нової регіональної стратегії України ([Міністерство закордонних справ України](#)).

Тиждень Азії в МЗС України добігає кінця. Азійський регіон сьогодні демонструє надпотужний потенціал розвитку як в економічному, так і в політичному вимірі, а окремі держави регіону є впливовими гравцями на світовій арені. Нерідко вони є законодавцями глобальної політики у сферах фінансів, технологій, багатосторонньої взаємодії у протидії гострим викликам сучасності.

Криза, що охопила світ, створює не лише ризики, а й можливості для розвитку. Україна й надалі розвиватиметься як європейська демократія з традиційно міцними трансатлантичними зв'язками. Прагматична, стабільна, багатовимірна дипломатія України в Азії – це ще одна частина нашої стратегії із зміцнення позицій нашої країни у пост-коронавірусному світі.

Під час «Тижня Азії» глава МЗС України провів телефонні розмови зі своїми колегами з Китаю, Індонезії, Казахстану, Сінгапуру, Таджикистану, Туркменістану, а також зустрічі з послами Індії, Китаю, Республіки Корея та Японії.

Д. Кулеба обговорив з візаві шляхи збереження динаміки двосторонньої торгівлі, нові імпульси для політичного діалогу, активізацію участі та посилення ролі України в трансрегіональних проектах, зокрема, в рамках китайської ініціативи «Пояс і Шлях», взаємні візити та ефективні механізми міждержавної взаємодії, туризм, культурно-освітні обміни та відновлення прямого авіасполучення.

Азійський ринок має шалений потенціал споживання українського експорту. Низка українських компаній давно та успішно реалізує інфраструктурні проекти на теренах Таджикистану і Туркменістану, серйозні грантові проекти здійснюються у співпраці з Японією, Кореєю і КНР. На особливу увагу заслуговує взаємодія України та Індії у фармацевтичній галузі. Країни Азії є одним з найперспективніших джерел інвестицій до України.

Сукупний товарообіг з країнами Азії у 2019 р. становив 23,7 млрд дол. США, а частка КНР як найбільшого торговельного партнера нашої держави у світі становила 11,5 % загального товарообігу. З огляду на місткість та темпи розвитку національних азійських економік, а також враховуючи тісні традиційні зв'язки з Україною, Азія сьогодні має опинитися в чіткому фокусі уваги українських виробників та підприємців.

Лейтмотивом спілкування міністра стали також регіональні й глобальні заходи з протидії пандемії COVID-19, насамперед у контексті співпраці щодо захисту українців, які опинилися на території азійських держав, та отримання Україною гуманітарної допомоги, закупівлі необхідного медичного обладнання.

Реформа системи національної безпеки та оборони

Концерн «Укроборонпром» ліквідують ([Кореспондент](#))

Державну структуру реформують, у результаті чого з'являться кілька галузевих корпорацій, а сам концерн ліквідують.

На базі концерну «Укроборонпром» створять, щонайменше, шість галузевих корпорацій, а сам концерн буде ліквідовано. Про це заявив заступник генерального директора ДК «Укроборонпром» і глава офісу

трансформації концерну Р. Бондар, повідомляє в середу, 22 квітня, прес-служба «Укроборонпрому».

У концерні вже створили Офіс трансформації і Стратегічний комітет. Обидві команди, в тісній співпраці з керівниками підприємств, уже розробляють галузеві стратегії.

«Наприклад, до складу бронетанкового холдингу, під кодовою назвою ZIMM, увійшли підприємства, які здійснюють ремонт, виготовляють компоненти, проводять дослідження і створюють кінцевий продукт. Такий собі повний виробничий цикл», – заявив Р. Бондар.

Він зазначив, що таким чином створять й інші галузеві холдинги, в основі яких будуть найбільш прогресивні і перспективні підприємства концерну.

«Що стосується самого концерну, то в тому вигляді і в тій ролі, як він створювався, він точно припинить існування. Ми вважаємо, що “Укроборонпром” повинен бути ліквідований у результаті реформи», – підкреслив заступник гендиректора концерну.

Він додав, що реформувати неефективну систему корпоративного управління державними оборонними підприємствами неможливо без зміни законодавчої рамки: прийняття змін до Закону України «Про особливості управління об’єктами державної власності в оборонно-промисловому комплексі» та прийняття нового Закону України «Про корпоратизацію підприємств ОПК». За словами Р. Бондаря, на сьогодні проекти законів перебувають на розгляді профільного комітету ВРУ, і реформа Укроборонпрому безпосередньо залежить від ефективності парламенту. Р. Бондар також зазначив, що без необхідних законів термін створення корпорацій становитиме близько 2,5 року. Водночас із прийняттям законів – реально впоратися за 6–9 місяців. Раніше повідомлялося, що «Укроборонпром» передасть 21 підприємство у Фонд держмайна. Нагадаємо, що Україна продала зброї майже на мільярд доларів. За минулий рік експорт українського озброєння виріс на 19 %. Цього року «Укроборонпром» розраховує на зростання до 30 %.

У Міноборони створили нове управління для реформ **(Корреспондент)**

В Україні ліквідували Проектний офіс реформ Міноборони, а замість нього створили Директорат оборонної політики.

Наказом глави Міністерства оборони в Україні ліквідовано Проектний офіс реформ і створено замість нього Директорат оборонної політики. Про це йдеться в офіційній заяві МОУ щодо перезавантаження реформування оборонного відомства в Україні.

У Міністерстві оборони зазначили, що Проектний офіс реформ був консультативно-дорадчим органом при відомстві, а для реалізації цілей і цілей оборонної реформи в Україні наказом глави відомства введений у дію Директорат оборонної політики (ДОП).

«Сьогодні, як ніколи, керівництвом Міністерства оборони України та командуванням ЗС докладаються зусилля для проведення реформування на стратегічному рівні, в сфері управління людськими ресурсами та в оборонно-промисловому комплексі. Саме ці три напрями визначені пріоритетними для підтвердження з боку міністерства оборони США прогресу у впровадженні оборонної реформи в Україні. Тому наказом міністра оборони України Андрія Тарана введений у дію Директорат оборонної політики», – ідеться в повідомленні.

Прес-секретар міністра оборони С. Павловська зазначила, що керівництво відомства в цьому напрямі тісно співпрацює зі стратегічними радниками – представниками оборонних відомств країн-членів НАТО, де кожен з радників має значний досвід служби і перебування на керівних посадах у збройних силах своїх країн. За її словами, така співпраця є вкрай важливою для реалізації реформування в рамках діяльності Директорату.

«У Директорат оборонної політики можуть прийти працювати всі, хто готовий брати участь у реформуванні оборонного відомства. Запрошуємо членів Проектного офісу... взяти участь у конкурсах на державну службу, щоб працювати на штатних посадах у Директорат», – заявила вона.

Раніше повідомлялося, що міністр оборони скасував наказ про реформу ЗСУ. А. Таран підписав наказ, яким скасував наказ С. Полторака про реформування сил оборони.

В. Зеленський змінив положення про військову службу ([Корреспондент](#))

Документ передбачає зміни для прийнятих на військову службу за контрактом, а також переатестації офіцерів.

Президент Володимир Зеленський вніс зміни в положення про проходження громадянами військової служби в Збройних силах України. Про це йдеться в Указі Президента № 135/2020.

Зокрема, для військовослужбовців, прийнятих на військову службу за контрактом у період з моменту оголошення мобілізації до часу введення воєнного стану або оголошення демобілізації на термін шість місяців, військова служба за контрактом може бути продовжена за новим контрактом на шість місяців.

Рішення про переатестацію у військовому званні осіб, яким присвоюються в порядку переатестації військові звання вищого офіцерського складу, приймається Президентом України.

В особливий період під час дії воєнного стану військовослужбовцям можуть надаватися відпустки за сімейними обставинами та з інших поважних причин зі збереженням грошового забезпечення тривалістю не більше 10 календарних днів без урахування часу, необхідного для проїзду в межах України до місця проведення відпустки і назад, але не більше двох діб в один кінець.

Військовослужбовці, які мають високу професійну підготовку, досвід практичної роботи на займаній ними посаді, визнані військово-лікарською комісією придатними за станом здоров'я для проходження військової служби, на їхнє прохання і за необхідності Збройних сил України можуть бути залишені на військовій службі понад граничний вік перебування на військовій службі на термін до п'яти років.

Міністр оборони скасував наказ про реформу ЗСУ (Кореспондент)

Андрій Таран підписав наказ, яким скасував наказ Степана Полторака про реформування сил оборони.

Глава Міноборони А. Таран скасував наказ свого попередника С. Полторака про трансформацію об'єднаного керівництва силами оборони і військового управління у Збройних силах України, повідомляє прес-служба Міноборони.

Зокрема, А. Таран підписав наказ № 106, яким наказ С. Полторака № 141 визнав «реалізованим», і, відповідно, що втратив чинність, 31 березня.

За інформацією видання ZN.UA, таке формулювання викликало подив з боку іноземних радників та експертів і було сприйняте неоднозначно в самому Міноборони.

Але, за оцінками учасників профільної робочої групи в Комітеті реформ Міноборони і ЗСУ, для повної реалізації указів Президента від 27 березня (про поділ посад головнокомандувача і начальника Генштабу. – Ред.) необхідно внести зміни в понад 15 законів, а також прийняти близько 20 актів Кабміну, які все ще перебувають у розробці.

Видання зазначає, що А. Таран свою позицію з ключових питань реформування сил оборони не представив ні громадськості, ні іноземним радникам, ні ключовим міжнародним партнерам.

Раніше головнокомандувач Збройних сил України Р. Хомчак заявив, що під час реформи ЗСУ буде скорочено 17 генеральських посад.

Нагадаємо, Президент Володимир Зеленський у рамках реформи зробив призначення на посади Головнокомандувача ЗСУ, начальника Генштабу ЗСУ та командувача об'єднаних Збройних сил України.

Генштаб відклав військові навчання через пандемію (Кореспондент)

Також через епідемію коронавірусу перенесені на невизначений термін ротації національного персоналу.

В Україні з метою недопущення поширення COVID19 відклали міжнародні військові навчання, повідомляє прес-служба Генерального штабу ЗСУ.

Також перенесені на невизначений термін ротації національного персоналу, які виконують завдання у складі міжнародних операцій з підтримання миру і безпеки.

Водночас заходи підготовки для проведення ротацій національного контингенту в Косові і 18 окремого вертолітного загону Місії ООН зі стабілізації в Демократичній Республіці Конго залишаються без змін.

У Генштабі наголосили, що підготовка особового складу Збройних сил України на території України триває з дотриманням вимог МОЗ України та рекомендацій Командування Медичних сил Збройних сил України щодо запобігання занесенню і поширенню коронавірусної інфекції у військових частинах Збройних сил України.

Раніше повідомлялося, що у ЗСУ виявили нових хворих на коронавірус. Випадки були виявлені у Васильківському гарнізоні й одній із військових частин Мелітополя.

Нагадаємо, 6 квітня стало відомо про смерть від коронавірусу жінки, яка працювала у військовій частині в Івано-Франківській області. Діагноз COVID-19 підтвердився тільки після її смерті.

Міністр оборони України Андрій Таран повідомив, що наше сьогодні і майбутнє – це євроатлантична інтеграція та послідовна оборонна реформа в Україні за стандартами НАТО ([Урядовий портал](#)).

Днями демократична спільнота відзначала 71-шу річницю формування Організації Північноатлантичного договору. Унікальність цієї безпекової організації полягає в тому, що в основі її формування покладені принципи верховенства права та забезпечення прав людини.

За весь цей час НАТО надійно зберігає безпеку у євроатлантичному регіоні.

Усі 30 союзників Альянсу об'єднані системою колективної оборони на засадах спільних демократичних цінностей та воєнних стандартів.

Для України історія відносин з НАТО – це шлях особливого та взаємовигідного партнерства, яке ми щиро цінуємо.

Ми завжди разом виконуємо завдання в операціях підтримання миру та вдосконалюємо вишкіл військ під час багатонаціональних навчань.

Україна першою зробила внесок до Сил реагування НАТО, а зараз Альянс цілеспрямовано підтримує нашу державу для відновлення її територіальної цілісності та суверенітету.

Наше сьогодні і майбутнє – це євроатлантична інтеграція та послідовна оборонна реформа в Україні за стандартами НАТО. Це дасть можливість підвищити нашу бойову готовність та взаємосумісність з військами Альянсу для захисту національних інтересів та забезпечення стабільності в регіоні.

Ми і надалі йтимемо цим шляхом разом з нашими друзями – всіма країнами-членами НАТО для досягнення стратегічної мети України, яка закріплена в Конституції держави.

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба та міністр закордонних справ Норвегії Іне Еріксен Сьорейде провели телефонну розмову ([Міністерство закордонних справ України](#)).

Глави МЗС обговорили боротьбу з поширенням COVID-19, протидію спробам Росії послабити санкції, важливе місце України на порядку денному НАТО.

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба:

Час мобілізувати всі ресурси. Я сподіваюся, що світ зможе за кілька місяців подолати пандемію. Утім, реалістично розумію, що треба готуватися до її наслідків для економік і суспільств, які можуть бути гіршими за вірус як такий.

Глава МЗС України подякував за внесення Норвегією 14,5 млн євро до кризового фонду ООН задля протидії COVID-19, ресурси якого йдуть і на підтримку України.

Міністр закордонних справ Норвегії Іне Еріксен Сьорейде: поінформувала про вчорашню зустріч міністрів закордонних справ країн НАТО, на якому вони надали додаткову підтримку нашій державі. Вона запевнила, що Україна залишається високо на порядку денному Альянсу. Д. Кулеба подякував за непохитну підтримку України.

Міністр звернув особливу увагу на результативну співпрацю України і Норвегії в ООН задля протидії спробам Росії підірвати санкції під прикриттям пандемії COVID-19. Глави МЗС погодилися, що одночасно з коронавірусною кризою у світі різко зріс обсяг дезінформації та пропаганди, яким потрібно спільно протидіяти.

Санкційний тиск на РФ буде зберігатися до повного виконання нею Мінських домовленостей. Вона підтвердила незмінність позиції Осло щодо підтримки суверенітету й територіальної цілісності України, європейських та євроатлантичних прагнень нашої держави.

Міністр Д. Кулеба звернувся до норвезької колеги з проханням сприяти захисту громадян України, які залишаються в Норвегії у час обмеження сполучення, та отримав запевнення в такому сприянні. Подякував за запрошення відвідати Норвегію, щойно мине пандемія, та прийняв його. У свою чергу, запросив норвезьку колегу відвідати з візитом Київ. Вона також з радістю прийняла запрошення.

Співрозмовники погодилися надалі наповнювати українсько-норвезьке міждержавне партнерство, обговорили перспективи українсько-норвезької торгівлі та інвестицій.

Децентралізація та реформа державного управління

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль провів другу селекторну нараду з міськими головами ([Урядовий портал](#)).

Під час наради обговорювалися питання, що стосуються фінансування заходів щодо протидії коронавірусу, стану місцевих бюджетів та господарських проблем міст.

У нараді також узяли участь перший заступник голови Офісу Президента України Сергій Трофімов, очільник Києва Віталій Кличко як голова Асоціації міст України, міністр розвитку громад та територій Олексій Чернишов, міністр Кабінету Міністрів України Олег Немчінов, перший заступник міністра фінансів Денис Улюгін та інші представники уряду.

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Найперша проблема, яка сьогодні є, – це дотримання карантинних обмежень та безпечне проходження святкових днів.

Усе це потребує пильної уваги з боку місцевої влади. Уже в середу на своєму черговому засіданні уряд затвердить порядок розподілу коштів, направлених на боротьбу з COVID-19. Усі лікарі, які дотичні до боротьби з коронавірусом, мають отримати підвищену заробітну плату. Це повністю екстрена медицина та лікарі всіх медичних закладів, які визначені як опорні, адже вони щонайперше приймають хворих.

Під час наради міські голови порушили питання щодо наповнення місцевих бюджетів.

Кошти з Фонду з боротьби з коронавірусом та його наслідками будуть направлені на медицину та доплати лікарям, а відтак – повернуться в регіони.

Міські голови також порушили питання щодо можливості отримання кредитних канікул для міст за проектами, які проводять спільно зі Світовим банком, ЄБРР та іншими міжнародними фінансовими організаціями.

Уряд готовий виступити посередником у перемовинах для того, аби централізовано залучити кошти для міст. Міжнародні фінансові організації пропонують різні види допомоги державі. Ми запропонуємо, щоб вони цю допомогу спрямували, наприклад, не на закупівлі, а на відшкодування частини відсотків за кредитами, щоб зняти з міст це навантаження.

Прем'єр-міністр закликав Асоціацію міст України надати пропозицію з цього питання найближчим часом

Верховна Рада прийняла законопроект, який дозволить продовжити формування спроможних громад та районів ([Урядовий портал](#)).

16 квітня 2020 р. Верховна Рада України прийняла у другому читанні та в цілому проект закону про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

Законопроект [№ 2653 від 20.12.2019](#) дає можливість уряду прийняти необхідні рішення для затвердження адміністративно-територіального устрою на рівні громад: вводить поняття адміністративного центру територіальної громади та території територіальної громади; пропонує до прийняття закону про адміністративно-територіальний устрій України

уповноважити Кабінет Міністрів України визначати адміністративні центри та території територіальних громад.

Документ також дає повноваження уряду подавати до Верховної Ради України проекти законодавчих актів щодо утворення і ліквідації районів.

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Дякую народним депутатам, Міністерству розвитку громад та профільним асоціаціям за продуктивну роботу. Прийнятий закон є вагомим кроком до завершення реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади. Після реалізації його норм кожна громада отримає однакові можливості та набір якісних інструментів для розвитку своїх територій і подолання проблем, які не вирішувалися роками.

Також відзначимо, що реалізація закладених у законопроекті положень дозволить провести у 2020 р. місцеві вибори на новій територіальній основі громад і районів.

Кабміну дозволили формувати об'єднані громади ([Корреспондент](#))

Право Кабміну визначати центри тергромад підтримали 264 нардепи Ради. Кабмін також може подати на розгляд Ради пропозиції про укрупнення районів.

Кабінет міністрів отримав право визначати центри територіальних громад, а також їхню територію до прийняття закону про адміністративно-територіальний устрій. Відповідний законопроект № 2653 у другому читанні і в цілому схвалила Верховна Рада на засіданні в четвер, 16 квітня.

За прийняття закону проголосували 264 народних депутати. Рішення Кабінету Міністрів України про адміністративні центри територіальних громад і затвердження їхніх територій буде подаватися в Центральну виборчу комісію для прийняття нею рішення про призначення перших місцевих виборів. Відзначимо, що чергові місцеві вибори відбудуться в жовтні 2020 р.

Кабмін також повинен протягом трьох місяців підготувати і подати на розгляд Верховної Ради пропозиції про укрупнення районів. Нині в Україні налічується 952 громади.

Нагадаємо, що раніше закон про децентралізацію вирішили зняти з розгляду. Закон про децентралізацію після консультацій вирішили доопрацювати.

Також повідомлялося, що В. Зеленський відкликав законопроект про децентралізацію. Володимир Зеленський обговорив закон із керівництвом парламентської фракції «Слуга народу» і відправив документ на доопрацювання.

Реформа освіти та науки

У зв'язку з продовженням карантину до 11 травня всі заклади освіти працюватимуть з використанням технологій дистанційного навчання ([Міністерство освіти і науки України](#)).

Загальнонаціональний карантин продовжено до 11 травня 2020 р. – відповідне рішення уряд ухвалив 22 квітня 2020 р. Усі заклади освіти продовжують працювати з використанням технологій дистанційного навчання.

Т. в. о. міністра освіти і науки Любомира Мандзій:

Карантин продовжено, а це означає, що ми маємо бути готові до завершення навчального року дистанційно. МОН надало роз'яснення для всіх закладів освіти та публікує рекомендації на офіційних ресурсах.

МОН уже опублікувало [рекомендації](#) щодо завершення навчального року та оцінювання. Так, в умовах використання технологій дистанційного навчання педради шкіл мають самостійно визначати особливості організації освітнього процесу і завершення навчального року.

Оформлення свідоцтв про здобуття базової середньої освіти, свідоцтв досягнень, табелів навчальних досягнень учнів має бути завершено не пізніше 15 червня 2020 р. Учням 1–8-х і 10-х класів, які не планують навчатися в іншому закладі освіти, рекомендовано надіслати копії відповідних документів електронною поштою або в інший спосіб, а оригінал документа вручити у вересні 2020–2021 н. р.

У календарно-тематичному плануванні на 2020–2021 навчальний рік Міністерство рекомендує збільшити час на узагальнення та закріплення матеріалу за попередній навчальний рік, а у 2–11-х класах провести вхідне діагностування рівня знань учнів за 2019–2020 н. р.

З метою запобігання поширенню коронавірусної хвороби COVID-19, у 2019/2020 навчальному році рекомендовано не проводити масові заходи, зокрема – останні дзвоники та випускні вечори.

Інформацію про всі зміни в освітніх процесах, які відбуваються через карантин, та відповіді на найбільш поширені запитання можна знайти на спеціальному інфоресурсі – mon-covid19.info.

МОН удалось зберегти фінансування на більшість ключових програм – зміни до Держбюджету ([Міністерство освіти і науки України](#)).

13 квітня на позачерговому засіданні Верховна Рада ухвалила зміни до Державного бюджету. Завдяки спільним зусиллям [Міністерства освіти і науки України](#) та Комітету Верховної Ради з питань освіти, науки та інновацій у бюджеті вдалося зберегти фінансування на ключові програми МОН.

Т. в. о. міністра освіти і науки Любомира Мандзій:

Ми розуміємо критичність ситуації, що склалася в Україні через коронавірус та економічні втрати, яких зазнає наша держава. Утім, зменшений бюджет сфери освіти та науки зараз – це недоодержання мільярдів гривень ВВП у майбутньому. У довгостроковій перспективі жодна

інвестиція не є такою продуктивною для економіки, як інвестиція в освіту та науку. Саме тому в межах трирічної бюджетної декларації ми будемо пропонувати повернути та збільшити видатки сфери освіти та науки.

Кошти, які вдалося зберегти в державному бюджеті:

– 1 млрд грн субвенції на Нову українську школу. Це означає, що першокласники у вересні 2020 р. зайдуть у належно обладнані класи. У початковому варіанті скорочення бюджету передбачалось повне зняття цієї субвенції, що поставило б під загрозу продовження реформи початкової школи;

– 500 млн грн субвенції місцевим бюджетам на реалізацію програми «Спроможна школа для кращих результатів». Ці кошти підуть на завершення будівництва, закупівлю обладнання та створення навчальних кабінетів, оновлення інтер'єрів у шкільних приміщеннях;

– 100 млн грн на створення навчально-практичних центрів професійної (професійно-технічної) освіти. Гроші необхідні для оновлення матеріально-технічної бази закладів професійно-технічної освіти;

– майже 300 млн грн для Національного фонду досліджень. Саме цього року НФД має оголосити перші конкурси наукових проектів, за результатами яких кращі українські вчені, незалежно від відомчого підпорядкування, отримають гранти на дослідження.

– кошти на закупівлю нового друкарського обладнання для виготовлення тестових зошитів на ЗНО. Для Міністерства принципово важливо підтримувати інституційну спроможність зовнішнього незалежного оцінювання, зокрема оновити друкарське обладнання, яке з часу свого запуску у 2008 р. встигло надрукувати понад 110 млн аркушів.

Наголошуємо, що у Держбюджеті 2020 р. збережені кошти на заробітні плати викладачів університетів та коледжів, комунальні послуги та виплату стипендій студентам. Крім того, повністю збережене конкурсне фінансування наукових проектів у закладах вищої освіти МОН.

У прийнятих змінах до бюджету не збережені 250 млн грн, передбачених, зокрема, на навчальне обладнання для університетів, та 400 млн грн базового фінансування науки у вишах. Проте Міністерство освіти і науки протягом останніх місяців працює над отриманням пільгового кредиту від Світового банку.

Заступник міністра освіти і науки Єгор Стадний:

Відсутність капітальних видатків для університетів знову ставить під удар якість вищої освіти. За таких обставин отримання пільгового кредиту від Світового банку для нас стає життєво важливим. Наша команда працює над цим ще з осені. Усі попередні домовленості були досягнуті. Ми маємо офіційний лист підтримки проекту від Світового банку та попередню згоду від Міністерства фінансів. Ми робимо все можливе, щоб якомога швидше завершити формальні процедури та протягом 2020 р. підписати документи

для отримання коштів. Так ми зможемо компенсувати втрачені видатки розвитку для університетів.

У МОН переконані, що інвестиції в освіту та науку приносять найбільшу віддачу для економіки у майбутньому. Тому Міністерство освіти і науки пропонує відновити втрачені в цьогорічному бюджеті видатки, врахувавши їх у трирічній бюджетній декларації 2021–2023 рр., над якою зараз ведеться робота.

6 квітня на YouTube-каналі МОН та ще на 14 телеканалах і медіаресурсах стартувала Всеукраїнська школа онлайн для учнів 5–11 класів на карантині ([Міністерство освіти і науки України](#)).

На YouTube-каналі МОН можна переглянути уроки абсолютно для кожного класу. Публікуватимуться вони за розкладом – один за одним, щоб можна було краще структурувати заняття. Під кожним відео учень також може знайти рекомендоване домашнє завдання на закріплення теми.

Кожен охочий може також завантажити розклад з темами на весь тиждень: 5 клас, 6 клас, 7 клас, 8 клас, 9 клас, 10 клас, 11 клас.

Для учнів, що мають проблеми з підключенням до Інтернету, всі уроки також транслюватимуться українськими телеканалами. Так, за класами закріплено такі телеканали:

5 клас – Плюс-Плюс та 112 Україна

6 клас – ZOOM та News One

7 клас – 5 канал та ZIK

8 клас – Індиго та УНІАН

9 клас – Рада та UA:Культура

10 клас – UA:Перший

11 клас – М1

Можливість долучитися до трансляції відеоуроків відкрита для всіх українських телеканалів. Так, завдяки цьому вже після анонсування уроків до трансляції долучилися 5 канал, що транслюватиме 7 клас, та медіаресурс MEGOGO, що розмістить у себе абсолютно всі уроки.

(...). Транслюватимуться уроки з: української мови, української літератури, історії України, всесвітньої історії, англійської мови, фізики, алгебри, геометрії, географії, хімії та біології.

Зйомки уроків відбуваються в Новопечерській школі м. Києва. У відеозаняттях беруть участь українські зірки: ведучі, музиканти, актори, спортсмени тощо. Вони відповідають на запитання, вирішують задачі та проводять досліди разом з учителями.

Проект став можливим завдяки спільним зусиллям Офісу Президента України, Міністерства освіти і науки України, Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій, громадської спілки «Освіторія», а також 40 небайдужих педагогів, що зголосилися стати вчителями для всієї країни.

Організатори закликають батьків завантажити розклад уроків та заохочувати дітей навчатись. Залишаємося вдома! Вчимося вдома!

Реформа охорони здоров'я

Медреформа: заробіток частини медиків впаде ([Корреспондент](#))

Зарплати працівників медустанов з дефіцитом фінансування можуть знизити. Про це повідомив міністр охорони здоров'я Максим Степанов у середу, 22 квітня. «У тих закладах, які мають профіцит, може бути підвищення рівня заробітної плати. Це буде вирішуватися на рівні керівництва конкретного закладу. Що стосується 984 лікарень, які мають дефіцит із фінансування, може бути зниження заробітних плат. А в деяких випадках – звільнення медичного персоналу», – заявив міністр.

Раніше він повідомив, що близько тисячі лікарень повідомили про дефіцит фінансування. При цьому за деякими лікарнями зменшення фінансування становить від 10% до 50%.

«З першого квітня у нас стартував другий етап реформи медицини, зараз проводимо активні дії з аудиту. Цифри, які ми отримуємо – дуже тривожні. Тому ми продовжуємо спілкування в швидкому режимі, щоб запропонувати якісь дії. Ми не в тому стані, щоб так легковажно ставитися до наших працівників», – додав М. Степанов.

Нагадаємо, попередник М. Степанова І. Ємець, який керував відомством близько місяця, у березні вирішив продовжувати медреформу У. Супрун. На Програму медичних гарантій у 2020 р. виділено 72 млрд грн.

Зеленський розкритикував медреформу ([Корреспондент](#))

Глава держави констатував незадовільний стан української медицини і анонсував зміну підходу.

Президент Володимир Зеленський має намір повністю змінити підхід до медреформи. Про це він сказав в інтерв'ю для фільму «Рік Президента Зеленського», прем'єру якого анонсувала прес-служба глави держави.

В. Зеленський констатував поганий стан української медицини: «Моє враження: особливо коронавірус показав, що це за медична реформа. Він показав, що лікарні не готові. Кількість інфекційних лікарень не готова до такого виклику. Заробітна плата, умови наших лікарів, у яких вони працюють, де немає ремонту в лікарнях уже багато років, і заробітна плата лікарів дуже низька. Інфраструктури медичної немає», – заявив Президент.

Він також зазначив, що заява чиновників про готовність української медичної системи до коронавірусу виявилися брехнею.

«Усі нам говорили, що будьте спокійні, у нас є запас, у нас є маски, їх мільйони на складах, у нас три тисячі працюючих ШВЛ, у нас десятки лабораторій для перевірки тестів. Ну так я вам скажу, що у нас було п'ять

непрацюючих лабораторій. Зараз працюють 35. У нас ШВЛ більш-менш працюючих не було навіть тисячі. На країну, де 40 мільйонів. Були прострочені маски. Просто ганьба!» – сказав Президент.

«Тому коли великими літерами пишемо на плакаті: “Ось вона, друга черга медичної реформи”, ми бачимо, що після коронавірусу потрібно повністю змінити підхід. Ми тільки зараз побачили, що у нас є. Крім медиків прекрасних і одних із найкращих у світі, нічого немає. Ось і вся медична реформа», – сказав В. Зеленський. Нагадаємо, медична реформа, що почалася у квітні 2018 р., поки що торкнулася тільки первинної медичної допомоги (терапевти, сімейні лікарі, педіатри). З 2020 р. системні зміни почнуться на рівні поліклінік і лікарень по всій країні. З 1 квітня стартувала реформа вторинної ланки медичної допомоги. А сьогодні МОЗ заявило про тотальну нестачу грошей для лікарень. Через недофінансування лікарень доведеться звільняти персонал. Така ситуація виникла після старту другого етапу медреформи.

Міністр охорони здоров'я України Максим Степанов заявив, що уряд виділить регіонам кошти на виплату підвищених окладів медикам, які борються з коронавірусом ([Урядовий портал](#)).

Нам важливо, щоб усі без винятку медичні працівники, які протягом березня були задіяні в заходах щодо запобігання коронавірусу, отримали три посадових оклади. Ми вже збрали попередню інформацію з регіонів: яка кількість медичних працівників, якої суми вони потребують. Усі ці витрати покриваються субвенцією. Думаю, що найближчим часом цей механізм буде розблокований, і наші медичні працівники отримають доплату.

Я особисто та влада в цілому робитимуть усе залежне, щоб захистити медичних працівників та забезпечити їх усім необхідним, зокрема засобами індивідуального захисту.

Медреформа на тлі епідемії: як змінюється українська медицина ([Корреспондент](#))

Попри епідемію COVID-19 в Україні стартував другий етап медреформи, яка змінила принципи фінансування вторинної та третинної ланок надання медичної допомоги. Що передбачає нова програма медичних гарантій, з'ясувала DW.

З 1 квітня в Україні запустили черговий етап реформи медичної сфери – однієї з ключових реформ країни. Вона полягає у зміні системи фінансування закладів вторинної та третинної ланок за принципом «гроші йдуть за пацієнтом». У 2018 р. за такою схемою почали працювати заклади первинної ланки – амбулаторії, у яких пацієнтів приймають сімейні лікарі, терапевти та педіатри. Тепер зміни стосуватимуться спеціалізованих лікарень. Програма медичних гарантій передбачає для пацієнтів низку безкоштовних послуг.

Що змінилося для лікарень

Ще до старту нової програми державні медичні заклади країни пройшли юридичну та кваліфікаційну підготовку. Вони переоформлювалися на комунальні некомерційні підприємства, готували перелік послуг, які можуть надати пацієнтам, під'єднувалися до єдиної електронної системи eHealth. Наступним етапом стало підписання офіційних договорів з Національною службою здоров'я України (НСЗУ). Це новий орган, створений у 2017 р., який як національний страховик тепер розподілятиме кошти серед лікарень за лікування пацієнтів.

Усього в Україні визначили 27 пакетів безкоштовних послуг, які мають фіксовану ціну і за які платитиме не пацієнт, а НСЗУ. За її даними, станом на початок квітня понад 90 % комунальних лікарень України підписали з нею необхідні договори. Ще частина досі перебуває в процесі юридичного оформлення документів. До програми також долучилися півсотні приватних лікарень. Минулого тижня аванс від держави отримали перші 616 спеціалізованих закладів, ще більше тисячі чекають на кошти. Загалом на програму медичних гарантій передбачено 72 млрд грн, а це – 64 % від бюджету всієї медичної галузі.

Новації для пацієнтів

Реформа передбачає, що пацієнти тепер зможуть обрати будь-який медичний заклад країни – незалежно від місця проживання – і безкоштовно скористатися певними послугами. Для консультації вузькопрофільного спеціаліста необхідно отримати направлення у сімейного лікаря, терапевта чи педіатра, з яким у пацієнта підписана декларація.

Кожна лікарня має перелік послуг, якими можна скористатися безкоштовно: хірургічні операції, пологи, лікування інфаркту, інсульту, туберкульозу тощо. Без направлення можна звертатися до гінеколога, психіатра, нарколога, стоматолога. Чіткий перелік послуг по кожній лікарні можна знайти на сайті НСЗУ або дізнатися безпосередньо в медичному закладі.

«Результати впровадження принципу “гроші йдуть за пацієнтом” показують, що заклади почали існувати в ринкових умовах і поступово починають змінювати підходи до обслуговування пацієнтів, до сприйняття лікарів, – зазначає в розмові з DW експертка з питань охорони здоров'я Реанімаційного пакету реформ Світлана Бубенчикова. – Коли заклади відчувають конкуренцію за клієнтів, вони починають реорганізовуватися й удосконалюватися». Експертка пояснює, що раніше державі доводилося фінансувати лікарні з розрахунку за площу, кількість ліжкомісць і ставок медперсоналу. «Тобто держава сплачувала за те, що заклад існує, а не за те, що він надає медичні послуги», – змальовує українські реалії співрозмовниця. Тепер же, на думку С. Бубенчикової, відповідальність за розвиток лікарень покладають на місцеву владу та керівників закладів, які мають перетворитися на ефективних менеджерів. (...)

В. Зеленський ініціював онлайн-курси щодо використання апаратів ШВЛ (Кореспондент)

Лікарям через Інтернет будуть пояснювати, як використовувати апарати штучної вентиляції легенів.

Кабмін повинен змінити порядок розподілу медичних засобів для боротьби з COVID-19 у лікарнях і навчити лікарів користуватися апаратами ШВЛ. Про це 9 квітня йшлося на нараді під керівництвом Президента Володимира Зеленського щодо боротьби з коронавірусом, повідомили в прес-службі ОП.

«В одному з госпіталів Кіровоградщини – 20 заражених лікарів. Це тільки один із прикладів. Доставка спецзасобів відбувається тільки в опорні лікарні, але кожен лікар у кожному медзакладі – на передовій, і ми повинні забезпечити кожного з них», – заявив В. Зеленський.

Також на нараді було повідомлено, що, навіть отримавши сучасні апарати штучної вентиляції легенів (ШВЛ), лікарі в регіонах часто не вміють ними користуватися. Тому потрібно організувати навчання медиків.

«Потрібно організувати онлайн-уроки. Тоді можна навчити лікарів в областях дуже швидко», – зазначив Президент.

У відповідь міністр охорони здоров'я М. Степанов повідомив, що незабаром запрацює інформаційно-консультаційний центр для консультацій лікарів в онлайн-режимі.

Кількома днями раніше повідомлялося, що коронавірус виявили у 13 медиків у Кіровоградській області.

Нагадаємо, сьогодні комісія МОЗ перевіряє, чому в Миколаївській області досі не виявлено жодного випадку коронавірусу.

МОЗ отримає від Світового банку 35 млн дол. (Кореспондент)

Отримані від Світового банку гроші в уряді розраховують витратити на медичну реформу в країні.

Світовий банк виділить Україні суму на підтримку медичної галузі в рамках спільного проекту, повідомляє Кабінет Міністрів.

Уряд отримає додаткові 35 млн дол. у рамках спільного проекту з Міністерством охорони здоров'я «Поліпшення охорони здоров'я на службі у людей». Загальний бюджет проекту становитиме 135 млн дол.

«Ці кошти будуть направлені на закупівлю медичного обладнання, реконструкцію амбулаторій сімейної медицини і впровадження в регіонах медичної реформи», – цитує прес-служба Прем'єр-міністра Д. Шмигаль.

Раніше повідомлялося, що Світовий банк на 2 млрд дол. збільшив фонд швидкого фінансування боротьби з коронавірусом – до 14 млрд.

Також напередодні повідомлялося, що Д. Шмигаль сподівається на отримання траншу від Міжнародного валютного фонду найближчим часом.

Медреформа і карантин. Що зміниться з 1 квітня (Кореспондент)

Обов'язкове носіння масок, другий етап медичної реформи, доплата пенсіонерам і медпрацівникам, школа онлайн. Що ще чекає українців у квітні.

Карантин продовжать і посилять

1 квітня стало відомо, що на час карантину в Україні можуть ввести обов'язковий «масочний режим» – із 6 до 24 квітня – і обмежити чисельність людей при перебуванні на вулиці. Про це йшлося на селекторній нараді під головуванням Президента Володимира Зеленського.

Кабінет Міністрів підтримав посилення карантину і протягом доби планує доопрацювати постанову про введення жорстких обмежень на час карантину – зокрема, щодо прогулянок у парках і перебування на самоізоляції осіб старше 60 років.

Попередньо карантин в Україні діє до 24 квітня. Однак міністр внутрішніх справ Арсен Аваков вважає, що обмеження триватимуть до 15 травня або й довше.

«Ніхто в нашій країні не знає, коли завершиться епідемія і скасується карантин. А хто говорить, що знає, – абищо торочить. Усе залежатиме від розвитку ситуації і нашої успішності в боротьбі з вірусом», – написав чиновник на своїй сторінці у Facebook. (...)

Доплата за карантин

У квітні автоматичного перерахунку пенсій не відбудеться, оскільки його з березня перенесли на травень. Однак пенсіонери, які отримують менше 5 тис. грн, отримають одноразову доплату розміром у 1 тис. грн. Таких в Україні – понад 10 млн. Таку саму доплату отримають 400 тис. одержувачів соціальної допомоги, у тому числі особи з інвалідністю.

Крім того, у квітні на період карантину повинні збільшитися на 300 % зарплати медпрацівників, які задіяні в лікуванні хворих на коронавірус.

Другий етап медреформи

Медична допомога буває первинною, вторинною і третинною.

Первинна ланка – це сімейні лікарі, педіатри і терапевти, які не мають спеціалізації.

Лікарні вторинної ланки надають спеціалізовані і більш складні послуги – наприклад при травмах, отруєннях, патологічних станах, вагітності, допомагають відновлюватися після хвороб.

У лікарнях і амбулаторіях третинної ланки лікують за допомогою високотехнологічного обладнання та високоспеціалізованих процедур.

1 квітня в Україні розпочнеться другий і наймасштабніший етап реформи. Коронавірус на це не вплине, запевнив голова профільного комітету Верховної Ради М. Радущкий.

Отже, усі лікарні в Україні, які перебувають у комунальній власності, повинні перейти на нову модель фінансування.

Лікарні будуть отримувати гроші не з бюджету, а безпосередньо від Національної служби здоров'я – залежно від тих послуг, які вони надають пацієнтам.

В Україні затвердили 27 пакетів медичних послуг, які будуть безкоштовні з 1 квітня 2020 р.:

- Первинна медична допомога.
- Екстрена медична допомога.
- Амбулаторна вторинна (спеціалізована) і третинна (високоспеціалізована) медична допомога дорослим та дітям.
- Мамографія молочної залози.
- Гістероскопія.
- Езофагогастродуоденоскопія.
- Колоноскопія.
- Цистоскопія.
- Бронхоскопія.
- Лікування хворих методом екстракорпорального гемодіалізу в амбулаторних умовах.
- Хірургічні операції дорослим і дітям у стаціонарі.
- Стаціонарна допомога дорослим і дітям без проведення хірургічних операцій.
- Медична допомога при гострому мозковому інсульті.
- Медична допомога при гострому інфаркті міокарда.
- Медична допомога при пологах.
- Медична допомога новонародженим у складних неонатальних випадках.
- Діагностика і хіміотерапевтичне лікування онкологічних захворювань.
- Діагностика і радіологічне лікування онкологічних захворювань.
- Психіатрична допомога дорослим і дітям.
- Діагностика і лікування дорослих і дітей з туберкульозом.
- Діагностика, лікування і супровід осіб з ВІЛ.
- Лікування осіб з психічними і поведінковими розладами внаслідок вживання опіоїдів з використанням препаратів замісної терапії.
- Стаціонарна паліативна медична допомога дорослим і дітям.
- Мобільна паліативна медична допомога.
- Реабілітація немовлят, які народилися передчасно і / або хворими, протягом перших трьох років життя.
- Реабілітація дорослих і дітей від трьох років з ураженням опорно-рухового апарату.
- Реабілітація дорослих і дітей від трьох років з ураженням нервової системи.
- Відтепер лікарні отримуватимуть гроші з бюджету за кожного вилікуваного пацієнта. У різних лікарнях надаватимуть різноманітні послуги за програмою медичних гарантій. Якщо пацієнт не уклав декларацію із сімейним лікарем або прийшов не за його направленням, то за послугу потрібно буде платити. Діятимуть нові тарифи на більшість медпослуг. Також із 1 квітня повинна збільшитися зарплата лікарів. Якщо медик провів консультацію пацієнту, то його робота буде оплачена. Якщо пацієнту

зробили операцію – лікарня буде отримувати гроші. У МОЗ вважають, що з таким підходом лікарі повинні будуть отримувати більше і не стануть брати хабарі. Крім того, тільки до терапевта, гінеколога і стоматолога можна потрапити без направлення.

Електронні лікарняні

З 1 квітня обіцяють запустити електронні лікарняні. Для цього раніше був сформований Електронний реєстр листків тимчасової непрацездатності.

Вести реєстр уповноважили Пенсійний фонд. При цьому він формується автоматично, використовуючи дані з різних електронних баз – системи Е-Health, реєстрів Фонду соцстраху і Пенсійного фонду.

Реєстр доступний на офіційному порталі ПФУ. Дані лікарняних можуть переглянути звичайні українці, співробітники ПФУ, Соцстраху, МОЗ, лікарі і HR. При цьому потрібно ідентифікувати себе за допомогою електронного підпису. А кожній категорії користувачів буде доступна тільки окрема інформація про пацієнта.

Міністр охорони здоров'я України Максим Степанов повідомив, що медичні працівники швидкої допомоги включені до переліку медичних спеціальностей, яким буде збільшено оклади втричі (Міністерство охорони здоров'я України).

У списку спеціальностей є, зокрема, і всі посади «екстренки» – в пункті про лікарів інших спеціальностей, що зайняті лікуванням лабораторно підтверджених випадків COVID-19. Однак виникло непорозуміння – мені надійшло чимало повідомлень, нібито ані фельдшерів, ані водіїв швидкої там немає, бо ж не прописано окремо. Ця інформація не відповідає дійсності. Весь цей перелік є, але щоб уникнути непорозумінь, до наказу внесуть коригування та пропишуть це окремо. Інформація з'явиться протягом дня на сайті МОЗ. Там будуть перераховані абсолютно всі категорії, окремо. Захист лікарів є пріоритетом, і держава буде приділяти підвищену увагу до умов, в яких працюють українські лікарі.

Лікарі за рік дії програми «Доступні ліки» виписали близько 15 млн електронних рецептів (Міністерство охорони здоров'я України).

Рік тому, 1 квітня 2019 р., програма «Доступні ліки» перейшла в адміністрування Національною службою здоров'я України. Відтоді рецепти на ліки від серцево-судинних захворювань, діабету 2-го типу та бронхіальної астми пацієнти отримують в електронному вигляді.

За цей рік ліки за електронними рецептами отримали понад 2 млн людей. Ліки від серцево-судинних захворювань, діабету 2-го типу та бронхіальної астми стали ще доступнішими. Правила в системі є єдиними, прозорими та зрозумілими для всіх учасників програми реімбурсації: лікарів, пацієнтів, аптек та фармацевтів.

Електронний рецепт значно спростив лікарям роботу з паперами. Також завдяки електронній системі лікар має можливість контролювати

перебіг захворювання, стежити, чи отримав пацієнт ліки в аптеці, чи ні. Крім того, лікар може виписати електронний рецепт дистанційно. Що є дуже важливим в умовах карантину. Це зручно і для пацієнтів, і для самих медиків. Заощаджує лікарю час, запобігає контакту та знижує ризик зараження на коронавірус.

Усі аптеки вчасно отримують кошти за відпущені лікарські засоби. Ліки за електронним рецептом можна отримати у понад 8 тис. аптеках та аптечних пунктах по всій країні. Кожний аптечний заклад має прямий договір з НСЗУ, незалежно від того, це велика мережа чи фізична особа-підприємець. За рік кількість аптечних закладів, що беруть участь у програмі реімбурсації «Доступні ліки», значно зросла. НСЗУ уклала 1 107 договорів. З 1 квітня 2019 р. Національна служба здоров'я Україна вже виплатила аптекам понад 840 млн грн.

Так само, як гроші вже пішли за пацієнтом у медичний заклад первинки, вони пішли за пацієнтом в аптеку.

Електронний рецепт можна одержати у свого сімейного лікаря, педіатра чи терапевта дистанційно, не відвідуючи лікарню. Пацієнту просто надсилають смс-повідомлення із номером рецепта і кодом підтвердження.

Використання електронних інструментів – це обов'язкова умова розвитку системи охорони здоров'я країни.

Програма «Доступні ліки» стартувала 1 квітня 2017 р. Це програма відшкодування вартості ліків від серцево-судинних захворювань, діабету 2-го типу та бронхіальної астми.

Перша в Україні Програма медичних гарантій стартувала в повному обсязі – НСЗУ ([Національна служба здоров'я України](#)).

1 квітня стартувала перша в Україні Програма медичних гарантій – перелік медичних послуг, які держава гарантує пацієнту. Договори з НСЗУ на надання медичних послуг за Програмою медичних гарантій станом на сьогодні підписали 1 524 заклади спеціалізованої медичної допомоги. З них 50 приватних. Це 90 % закладів, які подали свої пропозиції НСЗУ. Ще 138 проектів договорів очікують на підписання.

Таким чином, практично всі комунальні медичні заклади (районні, міські, обласні лікарні) країни увійшли в реформу і будуть отримувати кошти за договором з НСЗУ. Відсьогодні гроші підуть за пацієнтом у поліклініки та спеціалізовані заклади. Загалом проекти договорів отримали 1 662 надавачі спеціалізованої медичної допомоги.

Найбільше договорів підписали в таких областях:

- Харківська – 132,
- Дніпропетровська – 110,
- Львівська – 102.

Є відмови у підписанні: три – через те, що заклад не автономізований, 20 – відсутня ліцензія на медичну практику, дев'ять закладів, які подали невірні статистичні дані.

У переважній більшості регіонів заклади подали пропозиції та отримали проект договору на всі 26 пакетів медичної допомоги. Отже, ця допомога буде доступною громадянам.

Відтепер лікарні отримуватимуть гроші за медичні послуги, надані конкретному пацієнту. Ефективні лікарні, яких обиратимуть пацієнти, зможуть збільшити своє фінансування за новою системою. Приблизно у 40 % медзакладів збільшився бюджет порівняно з минулорічним державним та місцевим фінансуванням. Загалом у 67 % закладів бюджет за ПМГ більший за фінансування через медичну субвенцію.

Серед регіонів, у яких велика кількість закладів отримає значно більше фінансування, Полтавська область. Наприклад:

Лубенська ЛЛЛ – більше на 205 % – це 43062 тис. грн. Бюджет на три квартали 2019 р. – 20950 тис. грн. Бюджет за ПМГ – 64012 тис. грн.

Решетилівська ЦРЛ – більше на 200 %, це 9465,3 тис. грн. Бюджет на три квартали 2019 р. – 4735 тис. грн. Бюджет за ПМГ – 14200,3 тис. грн.

Такі результати Полтавська область показала тому, що в регіоні оптимізували мережу, місцева влада подбала про оснащення лікарень та наявність у них кваліфікованого персоналу. Отже, заклади змогли податися на більшу кількість пакетів, серед них – на пріоритетні послуги, які НСЗУ оплатить за підвищеним тарифом.

На забезпечення Програми медичних гарантій виділено 70,4 млрд грн. Приблизно 18,7 млрд грн отримає первинна ланка, усі заклади якої (понад 1500) переуклали договори з НСЗУ. Також підписані контракти з усіма центрами екстреної медичної допомоги (в Україні їх 25), на оплату їхніх послуг передбачено приблизно 4,7 млрд грн.

Загалом Програма медичних гарантій, порівняно з медичною субвенцією, збільшує фінансування на цілий ряд медичних послуг – гемодіаліз, лікування інсульту та інфаркту, надання акушерської та неонатальної допомоги, онкологічне лікування. Уперше виділені окремі кошти на паліатив (мобільний та стаціонарний) та медичну реабілітацію.

Програма медичних гарантій – перелік медичних послуг, які держава гарантує пацієнту безоплатно. Скористатися ним може кожен громадянин України, а також особи, прирівняні до громадянства. Аби отримати доступ до безоплатних послуг, пацієнт має мати направлення від лікаря первинки (для цього спочатку потрібно укласти декларацію із сімейним лікарем, терапевтом чи педіатром) або лікуючого лікаря. Направлення не потрібне до гінеколога, психіатра, стоматолога і нарколога. Екстрена медична допомога надається безоплатно кожному і незалежно від наявності декларації.

Національна служба здоров'я має договір із практично всіма комунальними медичними закладами, які надають весь спектр медичної допомоги. Пацієнт з 1 квітня отримує перелік гарантованих медичних послуг і вільний вибір лікаря не лише на первинці, а і для спеціалізованої допомоги. Відтепер місце реєстрації жодним чином не впливатиме на те, де людина зможе лікуватися. Критерієм вибору місця надання послуги буде наявність

медичного обладнання, якість надання послуги та комфорт. НСЗУ заплатить тому медичному закладу, якого обере пацієнт.

Запровадження Програми медичних гарантій – великий крок України до універсального медичного покриття, коли кожен громадянин зможе реалізувати своє право на якісну, безпечну та доступну медичну допомогу від держави.

Пенсійна реформа

Мінсоцполітики: Хто отримає одноразову грошову допомогу в сумі 1000 грн ([Міністерство соціальної політики України](#)).

Мінсоцполітики надає роз'яснення, хто отримає одноразову грошову допомогу в сумі 1000 грн.

Постановою Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2020 р. № 251 «Деякі питання підвищення пенсійних виплат і надання соціальної підтримки окремим категоріям населення у 2020 році» передбачено виплату одноразової грошової допомоги у зв'язку з негативними наслідками поширення на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19 у сумі 1000 грн окремим категоріям населення:

– пенсіонерам, розмір пенсії яких з урахуванням передбачених законодавством надбавок, підвищень, додаткових пенсій, цільової грошової допомоги, сум індексації пенсії, щомісячної компенсації в разі втрати годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи та інших доплат до пенсій, встановлених законодавством, не перевищує 5000 грн станом на 1 квітня 2020 р.;

– одержувачам державної соціальної допомоги особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю (крім осіб з інвалідністю з дитинства та дітей з інвалідністю, які одночасно з цією допомогою отримують пенсію у зв'язку із втратою годувальника або державну соціальну допомогу дитині померлого годувальника, передбачену Законом України «Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю»);

– одержувачам державної соціальної допомоги особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю;

– одержувачам тимчасової державної соціальної допомоги непрацюючій особі, яка досягла загального пенсійного віку, але не набула права на пенсійну виплату.

Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій

У Баранівській ОТГ засоби індивідуального захисту друкують на 3D-принтері ([Децентралізація](#))

Баранівський міжшкільний ресурсний центр на 3D-принтері друкує захисні щитки для обличчя та шиє маски на власному швейному обладнанні. Так комунальне підприємство, устаткування якого слугує учням шкіл, переформатували для допомоги медикам та жителям Баранівської ОТГ Житомирської області.

У 2018 р. Баранівська громада отримала сучасно облаштовані коворкінги завдяки реалізації проєкту ЄС «Молодіжний кластер органічного бізнесу Баранівської міської ОТГ», ініційованому Інститутом громадянського суспільства. Шкільні коворкінги були створені у форматі нового освітнього закладу – Міжшкільний ресурсний центр (МРЦ). Баранівський МРЦ об'єднує п'ять коворкінгів – швейний, столярний, 3D-моделювання, медіа та тепличний.

«Захисні щитки практичні та комфортні у використанні. Завдяки підтримці міської ради, устаткуванню від ЄС та майстерності працівників Баранівського МРЦ, ми забезпечені засобами захисту», – говорить головний лікар Баранівської центральної районної лікарні Ігор Шатровський.

З допомогою 3D-принтера в коворкінгу друкують збірні захисні щитки для медперсоналу. Захисний щиток – це конструкція, яку одягають на голову поверх маски. Разом вони складають «класичний набір» для захисту від вірусів. Щитки багаторазові, їх можна обробляти дезінфікуючими засобами.

3D-принтер не був передбачений у проєкті, але завдяки вдало проведеному Інститутом громадянського суспільства тендеру на закупівлю швейного, метало- та деревообробного обладнання вдалось зекономити гроші і купити 3D-принтер, організувати гурток 3D-моделювання, який став найпопулярнішим серед учнів.

«Це добре, що в МРЦ ми можемо забезпечити повний цикл виготовлення захисних щитків. Нам не потрібно замовляти десь окремі деталі, адже у нас є власне обладнання, це економить час, який на сьогодні важливий. Макет захисних щитків узяли з вільно доступних в Інтернеті джерел, переробили передню частину обідка для запобігання запотіванню екрана», – розповідає Василь Назарчук, директор Баранівського МРЦ.

Конструкція щитка мінімальна – тримач, який друкують на 3D-принтері із PLA пластику, резинка для кріплення та екран із прозорого пластику. Один тримач виготовляється дві години. Принтер за добу може видати 5–6 штук.

Першу партію – 25 захисних щитків передали медперсоналу центральної районної лікарні, яка перебуває на балансі Баранівської ОТГ, ще

12 щитків надрукували на замовлення сусідньої Дубрівської ОТГ. Будь-хто охочий теж може їх купити в БМРЦ, вартість одного щитка становить 50 грн. Для порівняння: вартість таких щитків від комерційних підприємств стартує від 70 грн.

За час карантину у швейному коворкінгу пошили 600 марлевих масок. Понад 200 штук безкоштовно виготовили для медиків громади та адмінпрацівників на замовлення Баранівської міської ради, яка надала матеріал. Також захисні маски купують мешканці громади за собівартістю. Готові вироби – багаторазові: їх достатньо випрати і випрасувати для повторного використання.

«Під час відвідування діти і на уроках, і на гуртках, і у вільний час виробляють різні вироби на обладнанні та 3D-принтері. А під час карантину працівники МРЦ, відчувачи соціальну відповідальність, працюють практично на волонтерських засадах. Адже ціна на вироби – мінімальна. Лише щоб оплатити матеріали, електрику та роботу верстатів. Я пишаюся тим, що працівники МРЦ швидко перелаштувалися із звичної роботи і допомагають забезпечувати лікарів та мешканців громади необхідними засобами захисту. Усі громади зараз переймаються виготовленням засобів індивідуального захисту, та не у всіх є такий власний потужний технічний центр та комплексний інструмент, як у Баранівській громаді», – прокоментував І. Савицький, координатор молодіжного компоненту проекту ЄС.

Інноваційністю шкільних коворкінгів Баранівської ОТГ є одночасний доступ не тільки учнів шкіл громади, а й місцевої молоді та людей старшого віку, які можуть відвідувати заняття та вчитися використовувати сучасне обладнання.

А найкреативніші і найпідприємливіші можуть реалізувати свої творчі задуми під брендом «Мрії в дії», назву якого визначили жителі громади. І продати виготовлене через фейсбук-сторніку або онлайн-магазин <https://bop.baranivka.info/>. Від авторів потрібні ідеї і виконання. За згодою вироби продадуть під брендом «Мрії в дії».

За даними проведеного у лютому 2020 р. опитування (опитано 611 респондентів у місті Баранівка та у всіх 12 старостатах ОТГ методом face-to-face, статистична похибка не перевищує $\pm 4,0\%$), 17 % дорослих мешканців ОТГ (20 % – у м. Баранівці та 14 % – у старостатах) уже відвідали коворкінги хоча б один раз, ще 26 % планують це зробити (25 % – у м. Баранівці та 28 % – у старостатах).

За півтора роки роботи БМРЦ було проведено:

- понад 500 уроків трудового навчання, які відвідали понад 1117 учнів;
- створено в оновленому форматі п'ять гуртків, в яких займаються близько 120 дітей;
- 30 різноманітних майстер-класів, які відвідали понад 400 дорослих і дітей ОТГ;

- провели виїзні представлення та майстер-класи в-понад восьми заходах ОТГ, які в сукупності відвідало понад 6 000 осіб громади;
- шість навчань роботи на сучасній техніці для дітей та дорослих;
- 10 навчань для вчителів Баранівської ОТГ, з них чотири виїзних навчань (Львів, Житомир, Миколаїв, Тернопільська область);
- у жовтні 2019 р. на базі Баранівського МРЦ відбувся семінар «Розвиток Міжшкільних ресурсних центрів та шкільних коворкінгів як генераторів розвитку громади», участь у якому взяли понад 64 освітян, керівників МНБК (МРЦ) та представників громад з усієї України;
- у теплиці здійснили три посадки: перша (весна 2019) – 5400 горщиків квітів для громади, друга (літо 2019) – 2000 прянощів, третя (осінь 2019) – салат, шпинат, зелена цибуля, редька.

Команда проекту ЄС «Молодіжний кластер органічного бізнесу Баранівської міської ОТГ», прагне, щоб усе, що отримала Баранівська громада в рамках проекту ЄС, максимально ефективно використовувалося, а мешканці ОТГ ставали успішними для власного добробуту та спільного добробуту громади.

Активні мешканці – успішна громада. Досвід Прибужанівської ОТГ ([Децентралізація](#))

Прибужанівська територіальна громада, що об'єднала п'ять колишніх сільських рад Вознесенського району Миколаївської області, і зміни, які відбулися в селах ОТГ за останні роки, стали ілюстрацією успішності реформи децентралізації в Україні. Прибужанівська ОТГ стала відома, у тому числі, із розвитком Street Workout (вуличного спорту) та залученням мешканців до сортування побутових відходів. Уособленням найкращих змін у громаді є активні мешканці, які оцінили потенціал, що нова реформа відкриває перед новоствореними ОТГ.

У Прибужанівській громаді працює громадська організація «Серце активної молоді» (САМ). Керівник ГО Андрій Кравченко разом із однодумцями успішно реалізували і продовжують втілювати декілька масштабних проектів. Спочатку створена Молодіжна громадська рада, біля витоків якої стояв А. Кравченко та однодумці, стала своєрідною школою громадської активності для молоді, надала досвід та впевненість у власних силах. У таких процесах важливою була роль Прибужанівської сільської ради, зокрема, сільського голови О. Тараненка та першого заступника сільського голови М. Зайвої. Адже саме відповідно до рішення Прибужанівської сільської ради створено Молодіжну громадську раду, до складу якої увійшли молоді небайдужі люди із різних сіл громади. Дуже скоро активісти усвідомили, що такий інструмент, як Молодіжна громадська рада, недостатній, щоб розкрити весь потенціал молоді ОТГ та створити нові можливості для розвитку малої батьківщини. Відтак, досягли рішення зареєструвати громадську організацію.

ГО «САМ» розробила перший проект «Спорт для всіх» та отримала донорську підтримку від Програми USAID «Децентралізація приносить кращі результати та ефективність» (DOBRE). Напрямок роботи Street Workout обрано не випадково, оскільки А. Кравченко є давнім прихильником цього вуличного виду спорту, та мріяв познайомити з ним якомога більше молоді та дорослих.

У результаті впровадження мікропроекту за підтримки Програми DOBRE такий сучасний майданчик з'явився в селі Яструбинове. Але будівництво та «перерізання стрічок» на відкритті – це лише половина справи. Будь-яка ініціатива, що не знайшла відгуку в серцях мешканців, не життєздатна.

Саме тому проект «Спорт для всіх» містив інформаційну кампанію, проведення низки заходів із показовими виступами та вуличними змаганнями найкращими майстрами Street Workout, яких запросили до Прибужанівської ОТГ та показали: Street Workout – це круто, сучасно та цікаво. Із часу втілення проекту минуло менше двох років, і у Прибужанівській громаді підросли вже власні майстри Street Workout. Тепер вони збирають та тренують нових прихильників спорту, проводять показові виступи та залучають дедалі більше мешканців до здорового способу життя... (...)

Бюджет участі: досвід Іванівської ОТГ ([Децентралізація](#))

«Для підвищення рівня участі мешканців у прийнятті рішень, в Іванівській ОТГ вирішили запровадити бюджет участі. Адже бюджет участі (громадський бюджет) – це механізм, що дозволяє мешканцям громади брати участь у розподілі коштів місцевого бюджету через створення проектів для розвитку територіальної громади та голосування за них. Такий інструмент дає можливість почути про проблеми, які найбільше турбують жителів громади, а також допомагає визначити, наскільки ефективною є робота органів місцевого самоврядування у реалізації проектних ініціатив» – розповідає Р. Шафранович, голова Іванівської громади.

Іванівська ОТГ утворилася у 2015 р. в результаті об'єднання п'яти населених пунктів із населенням 4,5 тис. осіб. У 2016 р. громада відібрана в першу когорту громад, які стали учасниками Програми USAID DOBRE. У цей час участь громадськості в житті громади була мінімальною, тому після серії навчань представників апарату й активістів, а також представлення успішних прикладів, визначили необхідність упровадження громадського бюджету (бюджету участі) в ОТГ.

У співпраці із ФРГО «Західноукраїнський ресурсний центр», який є регіональним партнером Програми USAID DOBRE в Тернопільській області, запропоновано консультативну підтримку, організовано навчальні заходи для представників органів місцевого самоврядування (ОМС) та громадськості; надано допомогу в розробці Положення про громадський бюджет, у формуванні заявок (від визначення мети та завдання проекту до складання

його бюджету), в процесі підготовки, а також у проведенні інформаційної кампанії з підвищення обізнаності про доцільність використання учасницького бюджету з метою посилення позитивного розвитку громади та з урахуванням думок її мешканців.

Завдяки спільній роботі, наразі поінформування мешканців громади про початок конкурсу проєктів «Бюджету участі», голосування та повідомлення результатів конкурсу здійснюється через розміщення оголошення на офіційному сайті громади (посилання 1, посилання 2, посилання 3), на сторінках громади в соціальних мережах: Facebook та Instagram, та дошці оголошень.

Поширення тематичних буклетів та іншої друкованої продукції серед населення дало можливість більше дізнатися про громадський бюджет тим, хто не користується Інтернетом. Активно популяризує бюджет участі під час масових заходів (зборів громадян, сходів сіл, святкувань тощо) і в соцмережах голова громади, закликаючи мешканців подавати проєкти, голосувати за них, долучатися до їх реалізації. У 2019 р. до інфо-кампанії долучилися й автори проєктів, які активно закликали голосувати за свої проєкти, автори проєктів-переможців ділилися своїм досвідом. Також для більш якісного оформлення заявки та формування відповідних навичок проводяться консультації з потенційними авторами проєктів та активістами громади (приклад за посиланням).

Крім того, голосування відбувається в електронному і паперовому форматах. Популярнішим є паперове голосування (зокрема, у 2019 р. кількість «паперових» голосів становила 96 %), адже для більшості жителів громади воно є простішим та зручнішим. Мешканці подають проєкти на конкурс, долучаються до інформаційної кампанії та беруть активну участь у реалізації проєктів-переможців.

«Бюджет участі став одним із найуспішніших інструментів участі громадськості в Іванівській ОТГ та існує вже три роки. За цей час мешканці громади подали 24 проєкти, 12 з яких стали переможцями. Сім проєктів-переможців уже реалізовані. Втілення бюджету участі дало можливість згуртувати жителів, змінити людську свідомість та довести, що співпраця влади та громади є можливою та надзвичайно важливою» – ділиться враженнями Г. Трач, керуюча справами (секретар) виконкому Іванівської громади.

Варто відзначити, що у вже у червні 2019 р. власним досвідом Іванівська громада ділилась із делегацією представників громад із Західної України. Потім учасників зустрічі запросили на церемонію відкриття дитячого майданчика, встановленого в рамках реалізації проєкту бюджету участі «Наш парк для відпочинку».

Додатково, загальний обсяг Громадського бюджету на відповідний бюджетний рік становить не менше 2 % розміру власних надходжень до бюджету громади за попередній рік. Складність виявилася в тому, що, відповідно до положення, переміг тільки один проєкт, який вимагав

фінансування у розмірі повної суми в одному селі. Це викликало незадоволення мешканців інших населених пунктів. Така ситуація потребувала внесення змін у положення. Після проведених консультацій кошти громадського бюджету, виділені на реалізацію проєктів, розподілялися для населених пунктів громади у процентному співвідношенні до кількості населення. Працюючи два роки за новим положенням, виявилось, що його потрібно дещо відкоригувати, адже забезпечення суми на кожен населений пункт послабило ефект змагальності. Тому у 2020 р. Іванівській ОТГ планують внести зміни до положень.

Сьогодні в межах успішних практик учасницького бюджету, у громаді запроваджено сім проєктів: 1) «Заміна підлоги та дверей у спортзалі Іванівської ЗОШ І-ІІІ ст.» (с. Іванівка); 2) «Впорядковане подвір'я школи» (с. Ілавче); 3) «Впорядкування території вуличного скверика по вул. Райха Й. (с. Ілавче); 4) «Кабінет математики – творча лабораторія вчителя та учня» (с. Іванівка); 5) «Наш парк для відпочинку» (с. Іванівка); 6) «Створення комфортної зони для занять спортом» (с. Сороцьке); 7) «Окультурнення села» (с. Глещавка).

Крім того, розпочато втілення двох (із п'яти) нових проєктів-переможців, які перемогли у 2019 р.: «Спорт для всіх» (с. Іванівка) та «Дитячий майданчик – місце щасливого дитинства» (с. Ілавче).

Відтак, за час існування бюджету участі в Іванівській ОТГ:

- подано 24 проєкти (8 – 2017 р., 6 – 2018 р., 10 – 2019 р.): 12 – стали переможцями; сім проєктів-переможців реалізовано, два – у процесі реалізації;
- участь у голосуванні брали: 2017 р. – 1083 особи, 2018 р. – 684 особи, 2019 р. – 613 осіб;
- учасники інформаційної кампанії – близько 60 осіб;
- до реалізації проєктів долучились понад 100 мешканців громади.

Незважаючи на те, що кількість поданих у 2019 р. проєктів була найбільшою, кількість осіб, які голосували, зменшилася. Це пояснюється зменшенням ефекту змагальності через забезпечення суми на кожен населений пункт та незастосуванням друкованих інформаційних матеріалів. Тому через зміни до положення та проведення активнішої інформ-кампанії (зокрема, друк інформаційної продукції, рекламування реалізованих проєктів бюджету участі тощо) цього року у громаді планують покращити ці показники.

«Результати впровадження бюджету участі Іванівської ОТГ є сталими в довгостроковій перспективі. Спортивними та дитячими ігровими майданчиками користуватимуться не один рік. Упорядковані території та оновлені приміщення зможуть надихнути інших на втілення інших цікавих проєктів. Люди відчують, як змінюється життя в громаді вже сьогодні, збільшується довіра громади до влади, що дає можливість успішної реалізації спільних програм і проєктів. Потужна інформаційна кампанія – це половина успіху впровадження/втілення такого інструменту участі. При розробці

Положення про громадський бюджет обов'язково слід проконсультуватися з мешканцями та максимально можливо врахувати їхні поради та побажання. Показати, що, об'єднуючи зусилля, можна досягти більше», – підбиває підсумки Г. Сеньків, авторка проєкту-переможця (2018 р., реалізованого у 2019 р.).

Підтримка малого бізнесу в часи епідемії – досвід Любецької громади (Децентралізація)

Розвиток малого та середнього бізнесу в Любецькій ОТГ – один із пріоритетних напрямів стратегії розвитку громади, яку прийняли на початку 2019 р. Коли розробляли документ спільно з експертами Програми «U-LEAD з Європою», на форс-мажор у вигляді коронавірусу та епідемії не чекали. Але карантин через коронавірус став справжньою загрозою економіці та розвитку підприємництва в громаді. Саме тому розробці комплексної програми підтримки підприємців в Любецькій громаді приділяється особлива увага.

Як розповіла З. Чугай, керівниця сектора економічного розвитку та інвестицій Любецької селищної ради, основна мета програми з підтримки підприємництва – стимулювати жителів громади до створення малих та середніх підприємств, підтримка економічного розвитку Любецької ОТГ.

«Підприємці на конкурсній основі будуть подавати бізнес-плани. Їх оцінюватиме спеціальна комісія, за результатами Любецька селищна рада надаватиме мікро-гранти на розвиток та підтримку малого та середнього бізнесу. Умови отримання фінансування – ФОП або юридична особа мають бути зареєстровані на території нашої громади і створювати робочі місця. У результаті ми отримуємо подвійну вигоду – у нас буде розвиватися бізнес у громаді, він платитиме сюди податки і наповнюватиме бюджет. І будуть робочі місця», – розповідає З. Чугай.

За її словами, у складних умовах, у які потрапила економіка та всі громадяни, важливою є підтримка владою місцевих ініціатив та внутрішніх інвесторів.

«Часто можна почути думку, що громаді потрібен великий зовнішній інвестор. Так, він потрібен! Але не можна орієнтуватися тільки на нього. Потрібно працювати з внутрішніми інвесторами. Це можуть бути ягідники, грибники, дрібні фермери, аграрії, майстри і т. д. Усі, хто готовий започаткувати власну справу і розвивати її. Ми працюємо з нашими малими підприємцями, їм потрібна допомога, і вони готові працювати», – говорить Зоя Чугай.

Найближчим часом Любецька громада відкриє геопортал з інформацією про наявні земельні ресурси в громаді, розміщення інфраструктурних об'єктів, доріг тощо. Тобто кожен зможе отримати повну інформацію про ресурси в громаді. Створення такої бази даних стало можливим завдяки реалізації в громаді комплексного проєкту «Створення сучасної бази даних громади та системи управління ресурсами», який

Любецька громада реалізувала коштом інфраструктурної субвенції на розвиток у 2019 р. Вартість проєкту – 989 тис. грн.

«Любецькій громаді одній із перших в Україні вдалося переконати і Мінрегіон, і обласну комісію Чернігівської ОДА у важливості та доцільності реалізації цього проєкту з просторового планування в ОТГ. Це стало можливим завдяки якісно заповненій заявці та обґрунтованому технічному завданню. Знаю, що досвід ефективного використання інфраструктурної субвенції Любецькою громадою вже сьогодні інші громади беруть на озброєння», – зазначає І. Кудрик, директорка Чернігівського регіонального офісу Програми «U-LEAD з Європою».

Система інвентаризації ресурсів громади допоможе уникнути проблем, пов'язаних з розоренням історичних курганів, зберегти історичні пам'ятки та культурні цінності. Також фахівці відділу економіки Любецької селищної ради на основі наявної інформації готують пропозиції для представників малого, середнього та великого бізнесу та розміщують їх на офіційному сайті. Наприклад, на території громади є приміщення старої ферми, яке може використовуватися для вирощування печериць.

«Ми готові допомагати в просуванні товарів та послуг. Ми готові пояснювати. Вчити. Давати інформацію про навчання, де шукати інформацію та контакти. Розповідаємо про грантові, програми підтримки підприємництва. Проводимо самі навчання та запрошуємо фахівців», – говорить С. Пінчук, Любецький селищний голова.

У громаді діє основне правило: ФОПи офіційно працевлаштовують своїх робітників і сплачують за них податки. Навіть якщо наймають на сезонні роботи. На думку Сергія Пінчука, спрацював ланцюжок: робочі місця – надходження в бюджет громади – розвиток громади. «Переконуємо, пояснюємо. Якщо бізнес офіційно працює та сплачує податки, то ми йдемо назустріч і допомагаємо. Представники «ягідників» доводять нам потребу в людях, скільки їм робітників потрібно на сезонні роботи. Люди розуміють, що ми підтримуємо весь бізнес і звертаються до нас за підтримкою. І податки сплачують», – зазначає очільник громади. І додає, що в результаті прозорої комунікації та підтримки один одного виграють всі – і малий бізнес, і влада, і жителі громади.

Галицинівська ОТГ розвиває швейну справу ([Децентралізація](#))

У Галицинівській ОТГ створили бізнес-інкубатор на базі Центру освіти дорослих. Це стало у пригоді під час карантину.

Свого часу Програма USAID DOBRE допомогла громаді придбати для бізнес-інкубатора швейні машини, гончарні прилади, офісне та медійне обладнання для інкубатора. Галицинівська сільська рада закупила меблі та відремонтувала приміщення.

Мета проєкту полягала у створенні консультативно-інформаційних, освітніх і технічних умов для сприяння професійного розвитку, для

індивідуальної або колективної підприємницької діяльності мешканцями Галицинівської ОТГ.

У результаті в ОТГ діють чотири філії бізнес-інкубатора: три – швейного спрямування і один – з гончарства.

Коли виникла загроза поширення коронавірусу, Галицинівська ОТГ разом із громадськістю, представники місцевого бізнесу та тренери Центру освіти дорослих вирішили шити захисні маски. Жителі громади долучились до пошиття масок на волонтерських засадах. Адже мешканці розуміють важливість власного внеску у подоланні проблем громади. Першу партію пошитих масок розповсюдили по шести населених пунктах громади серед працівників соціальних закладів та органів місцевого самоврядування. Розповсюджували маски через соціальних працівників та старост сіл.

«Я з радістю погодилася допомогти групі волонтерів і тренеру шити захисні маски. Для мене це справа добра і взаємодопомоги. Тому закликаю всіх небайдужих долучатися до таких ініціатив та виявляти піклування про інших», – зазначила О. Павлюченко, волонтерка із села Лимани.

Тренерка О. Сердюк (кравець-вишивальниця за фахом, швачка, мешканка села Галицинове) підкреслила: «Ми шиємо захисні багаторазові маски для мешканців нашої громади, які працюють в умовах карантину або просто не мають змоги придбати собі засоби індивідуального захисту. Я радію, що можу долучитися до такої важливої справи та бути корисною людям та громаді в цілому, адже проявляти любов не лише на словах у наш час дуже цінно, з огляду на те, що пандемія охопила вже майже весь світ. Ми хочемо забезпечити безпечне перебування наших односельчан та представників усіх населених пунктів громади в громадських місцях і допомогти їм почувати себе захищено».

Для підтримки громадської ініціативи та соціального захисту населення вирішили пошити ще 1500 масок за кошти бізнесу, 1500 масок – за кошти молодіжної ради і 182 маски – за кошти військових. У громаді є багато людей поважного віку та соціально незахищених, яким в умовах пандемії необхідно бути на самоізоляції та не піддавати ризику здоров'я. Тож у першу чергу маски будуть розповсюджені серед людей старшого віку.

Галицинівська сільська рада розуміє важливість підтримки та співпраці з бізнесом, і саме такий проект, як бізнес-інкубатор, допомагає підтримати розвиток підприємництва, створити нові робочі місця та посилити сприятливі умови для економічного зростання громади.

У Великолюбінській ОТГ відкриють новий садок на 150 місць **(Децентралізація)**

Цьогоріч на території Великолюбінської громади Львівської області завершується будівництво нового закладу дошкільної освіти на 150 місць. Проект будівництва дитячого садочка розроблявся ще з 2010 р., коли до смт. Великий Любінь ще не було приєднано навколишніх населених пунктів.

До цього часу у смт. Великий Любінь функціонував дитячий садочок з проектною потужністю 40 місць.

Будівля була здана в експлуатацію в 70-х роках ХХ ст., тож її технічний стан потребував неодноразових ремонтних робіт. Від 2017 р у результаті децентралізації утворилась Великолюбінська об'єднана територіальна громада з адміністративним центром у смт. Великий Любінь. Відтак, відкриття нової дошкільної установи дасть змогу відвідувати заклад дітям не лише із селища Великий Любінь, а й з усіх приєднаних населених пунктів громади.

Аналізуючи демографічні дані за останні чотири роки, динаміка народжуваності на території громади є позитивною. З кожним роком кількість дітей дошкільного віку збільшується. Відкриття нового дошкільного закладу є потрібним та важливим проектом для розвитку та добробуту громади.

Новий дошкільний навчальний заклад налічує два поверхи та розрахований на 150 місць, із них:

- ясельні групи для дітей віком 2–3 роки на 30 місць – дві групи по 15 дітей;
- дошкільні групи для дітей віком 3–6 років на 120 місць – шість груп по 20 дітей.

Станом на січень 2020 р. завершено облаштування приміщень для вікових груп дітей – осередки, що містять: спальні, ігрові кімнати, окремі санвузли, буфетну, два музичних зали, два спортивних зали, приміщення навчальних занять, медичні приміщення, службово-побутові приміщення, харчоблок із відділами, пральне приміщення, а також влаштування зон для прогулянок, вісім ігрових та спортивних майданчиків з окремими виходами для кожної групи, чотири альтанки.

Згідно з перерахунком проектно-кошторисної документації, у липні 2019 р. загальна кошторисна вартість об'єкта становить 52 887,510 тис. грн, у т. ч.: будівельні роботи – 45 069,438 тис. грн; устаткування – 4 300,078 тис. грн; інше – 3 517,994 тис. грн.

На завершальному етапі перебувають роботи з огороження території огорожею відкритого типу висотою 1,6 м та озеленення декоративними насадженнями.

Про безпеку мешканців турбуються у Студениківській ОТГ (Децентралізація)

Студениківську об'єднану територіальну громаду створили 24 грудня 2017 р. До її складу увійшли п'ять сільських рад, а кількість жителів налічує близько 4,5 тис. осіб. Проте, незважаючи на свою малочисельність, Студениківська ОТГ є однією з найуспішніших малих сільських громад. «Наша громада ще дуже молода, але ніхто, крім нас самих, не побудує нам європейську громаду. І для цього є всі можливості!», – не втомлюються

повторювати у Студениківській ОТГ. І слідом за розбудовою освітньої, медичної та інфраструктурної сфери взяли за питання безпеки в громаді.

Центр безпеки охоплює цілодобове відеоспостереження (33 камери по всіх селах, що увійшли до складу ОТГ), цілодобову варту правопорядку на договірній основі, постійну пожежну охорону та роботу поліцейського офіцера громади.

«З часу створення громади працюємо над діяльністю безпекового сегменту громади. Відразу взяли під своє крило пожежне депо, влітку 2019 р. уклали договір на патрулювання з охоронною фірмою, поступово встановили камери відеоспостереження. Труднощі були тільки із встановленням цілодобового спостереження за відеокамерами. Щоб це здійснити, приміщення повинно бути пристосоване до цілодобового перебування людей, тому все вирішили об'єднати під одним дахом у приміщенні пожежного депо в селі Студеники. Добротна будівля, збудована ще за часів колишнього Радянського Союзу, потребувала ремонту й оновлення», – так про цілеспрямовану роботу зі створення Центру безпеки говорить голова Студениківської ОТГ Марія Лях.

Упродовж 2019 р. проводили оновлення та реконструкцію приміщення. Насамперед встановили твердопаливний котел, систему опалення, водопостачання та водовідведення, замінили вікна на енергоощадні, вставили нові двері, здійснили внутрішній ремонт приміщення. Диспетчерський пункт відеоспостереження завершений.

При облаштуванні приміщення використовували комплексний підхід, що передбачає зосередження всіх безпекових служб в одному місці. Тут базується рятувальна служба, пункт охорони правопорядку, диспетчерська служба та цілодобове спостереження і відеонагляд.

«Ми взяли участь у Програмі “Поліцейський офіцер громади”. Наш офіцер бере участь у конкурсі на зайняття посади, ремонт уже зроблено в приміщенні, буде виділено кошти з бюджету ОТГ для придбання авто та комп'ютерного обладнання для офіцера на черговій сесії ради. Попереду – придбання нового пожежного автомобіля, встановлення додаткових камер відеонагляду, встановлення систем пожежної сигналізації в усіх закладах освіти та медицини. Повністю плануємо завершити проект не пізніше 2021 року», – пояснює М. Лях.

Мешканці об'єднаної територіальної громади говорять, що відчули різницю, коли почав діяти Центр безпеки. Питанням подальшого його функціонування цікавилися і під час заслуховування звітів голови за 2019 р. у різних селах.

«Крадіжок велосипедів тепер немає. Декілька разів ловили злодіїв. Тепер бояться», – радіє пані Галина, мешканка села Студеники.

«Якщо раніше на території громади часто ставалися крадіжки, особливо в дачних володіннях, крадіжки велосипедів, вирубка лісових насаджень, п'яні розбої, то зараз майже відсутні крадіжки, здійснюється контроль за лісовими насадженнями, повний контроль правопорядку в

громаді. Усі знають, що є охорона та камери відеонагляду – порушники заспокоїлись, мирне населення почувається в безпеці», – наголошує Віта Козелецька, головний спеціаліст з регіонального розвитку відділу житлово-комунального господарства, інвестицій та соціально-економічного розвитку Студениківської ОТГ.

Проект реалізований повністю за кошти місцевого бюджету. Під час реалізації, говорять в Студениках, допомогли їй експерти Програми «U-LEAD з Європою».

«Семінари, навчальні поїздки, виїзні консультації спеціалістів програми – безцінні!» – говорять у громаді.

«Найбільша цінність будь-якої держави чи суспільства – це людське життя, тому головне завдання громади – берегти його всіма можливими способами, а тим, хто стоїть на його сторожі, – створити пристойні умови для виконання ними професійних обов’язків, над цим і працюємо», – підсумувала М. Лях.

Новини із соціальних мереж

Президент України Володимир Зеленський:

Зустріли сьогодні українську «Мрію» – легендарний транспортний літак-велетень Ан-225, який привіз в Україну одну з найбільших партій спецзасобів для боротьби з поширенням коронавірусу. Це й медичні маски, і захисні костюми та окуляри – сотня тонн надважливого вантажу.

Приємно знати, що наша «Мрія» також допомагає іншим країнам у боротьбі з COVID-19. Цей літак уже здійснив перевезення гуманітарних вантажів для Польщі та Франції. Пишаємося тим, що Україна змінює свій імідж у світі: ми не лише щось просимо, а й допомагаємо іншим. ([Володимир Зеленський](#))

Цікаві тези сьогоднішнього регіонального обговорення реформ: виборча реформа:

Новий Виборчий кодекс – лише один з кроків, а не панацея у виборчій реформі (Aivazovska Olga)

Після парламентських виборів держава мала відшкодувати партіям майже 500 млн грн на передвиборчу кампанію, 18% з цієї суми – реклама у ЗМІ. Ця стаття компенсації не має бути обов'язковою (Nadia Shuvar)

Проводити місцеві вибори на старій територіальній основі – це злочин. Адже треба буде витратити додаткові кошти на нові вибори при утворенні нових ОТГ (Andriy Nevko)

Проведення місцевих виборів без змін до Конституції породжує існування нових утворень (ОТГ) разом із старими інститутами (районні ради) (Svitlana Koponchuk)

Можемо втратити десятки відсотків голосів через складну для виборців нову форму бюлетеня (Олексій Кошель)

Ухвалення нового Виборчого кодексу – це приведення національного законодавства до міжнародних норм (Roman Lyubchenko) ([Реанімаційний Пакет Реформ - РПР](#))

Керівник Офісу Президента України Андрій Єрмак під час наради, присвяченої питанням національної безпеки та оборони країни, представив новопризначеного заступника керівника Офісу Глави держави Романа Машовця. Детальніше: <https://bit.ly/2yxXhsA> ([Офіс Президента України](#))

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Національний банк удруге за останні два місяці знизив облікову ставку. Якщо на початку березня вона була на рівні 11 %, то сьогоднішнім рішенням її знизили до 8 □ %.

Пом'якшення монетарної політики з боку регулятора дозволить підтримати економіку в умовах коронакризи. Водночас аналітики відзначають, що рішення про зниження облікової ставки не справить значний вплив на інфляційні процеси. Для нас це дуже важливе питання, яке ми також уважно відстежуємо.

Ті пом'якшення, які застосовує НБУ у своїх останніх рішеннях, так само вкладаються і в логіку дій нашого уряду. Зі свого боку ми продовжуємо працювати над програмами кредитних канікул для бізнесу, зокрема через ініціативу Президента «Доступні кредити 5–7–9 %». Зараз ми можемо говорити про те, що розмір кредитного портфеля за оновленою програмою оцінюється в 35 млрд грн. І це лише частина тих ініціатив, які ми запускаємо.

Уже найближчим часом разом з Ігорем Петрашком презентуємо ініціативу «Нові гроші», яка так само покликана підтримати наших підприємців дешевими кредитними ресурсами.

Дешеві та довгі кредити для українського бізнесу – один із пріоритетів нашого уряду. Це дасть змогу підтримати вітчизняного виробника, розширити фінансування інфраструктури та забезпечити розвиток МСБ. Ці спільні кроки уряду, Верховної Ради та Національного банку – і є основа для рестарту нашої економіки.

До речі, ще один важливий сигнал від НБУ – це заява про намір уже цього року знизити облікову ставку до 7 % ([Денис Шмигаль](#)).

Відбулося чергове засідання Тристоронньої контактної групи у форматі відеоконференції.

На початку зустрічі українська сторона привітала учасників ТКГ з успішним взаємним звільненням утримуваних осіб, яке відбулося 16 квітня.

Детальніше: <https://bit.ly/2VVmUvE> ([Офіс Президента України](#)).

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Разом з Президентом Володимиром Зеленським долучилися до презентації цифрових паспортів. Відтепер як внутрішній, так і закордонний паспорти доступні в застосунку «Дія».

Лише за кілька місяців українці продемонстрували популярність додатку. А в умовах коронакризи послуги онлайн стають ще більш актуальними. Тому уряд посилює курс на цифровізацію.

На початку квітня спільно з Мінцифри запустили Єдиний державний веб-портал публічних послуг «Дія». За допомогою порталу можна розпочати бізнес, оформити низку ліцензій, дозволів чи отримати витяги з реєстрів. Загалом на порталі реалізовано 27 публічних послуг онлайн, а впродовж року буде переведено 50 пріоритетних послуг.

Окремо хочу додати про послуги для ФОП, оскільки вони є прикладом нового підходу до впровадження державних послуг онлайн. Ми істотно спростили введення даних, завдяки чому об'єм заявки на реєстрацію ФОП зменшився майже у п'ять разів. Після реєстрації ФОП заявник отримує

виписку з ЄДР в особистому кабінеті. І це єдиний необхідний для початку підприємницької діяльності документ. До того ж, фізичні особи-підприємці можуть не вести книгу обліку доходів під час карантину, якщо її ведення повинно було розпочатися після встановлення карантину. Тобто, сьогодні кожен може отримати комплексну послугу з реєстрації підприємницької діяльності, не виходячи з дому. Як наслідок – українці більш активно почали відкривати бізнес онлайн. Мета нашої команди – створити такі умови, щоб людям було комфортніше жити в Україні ([Денис Шмигаль](#)).

Європейська комісія оголосила про рішення надати Україні 1 млрд 200 млн євро підтримки під час пандемії COVID-19.

Детальніше: <https://bit.ly/352SICU> ([Офіс Президента України](#)).

В Україні стартують клінічні дослідження вітчизняного лікарського засобу, який, за попередніми висновками українських учених та виробників, може суттєво знижувати або повністю нейтралізувати загрозу смерті від ускладнень, які спричиняє для організму людини коронавірусна інфекція.

Крім того, вивчається можливість комплексного використання цього засобу як для лікування коронавірусної хвороби, так і для профілактики захворювання.

Президент України Володимир Зеленський висловив надію на те, що клінічні випробування офіційно підтвердять ефективність препарату, і в подальшому він допоможе вберегти життя тисяч українських громадян.

«Я вірю в українських учених, і сьогодні всією країною ми тримаємо за них кулаки», – зазначив Президент.

Більш детальна інформація буде надана згодом ([Офіс Президента України](#)).

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Фонд боротьби з COVID-19 – це наш важіль для підтримки людей під час пандемії. Після ухвалення змін до бюджету Верховною Радою та підписання закону Президентом уряд сьогодні на засіданні встановив прозорий порядок використання коштів Фонду.

Наші пріоритети відомі: закупівля медичних товарів, робіт і послуг, доплати медикам та працівникам критичної інфраструктури, підтримка пенсіонерів. Тобто, з Фонду фінансуватимуться першочергові заходи, що необхідні для подолання пандемії.

У цьому питанні ми діятимемо спільно з парламентом та місцевою владою. Звернення про виділення коштів із Фонду подається міністерствами, обласними, Київською міською держадміністраціями та іншими органами державної влади до Кабміну. Над відповідним проектом рішення працюватимуть профільні міністерства, а остаточне рішення про виділення коштів ухвалюватиме уряд за погодженням Комітету Верховної Ради з питань бюджету ([Денис Шмигаль](#)).

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Уряд продовжує карантин до 11 травня.

При ухваленні рішення ми спиралися на моделювання аналітиків НАН України та дані МОЗ, які свідчать, що пік захворюваності може настати на початку травня.

Водночас у нас є чіткий план виходу з карантину. Він складається з п'яти етапів. Стартову точку цього плану ми називаємо «День К». Для його початку є дві умови. По-перше, якщо протягом 10 днів відсоток виявлених випадків захворювання у країні не змінюється або коливається в межах 5 %. По-друге, лікарні заповнені пацієнтами з COVID-19 менш ніж на 50 %.

За нашими розрахунками, «День К» має настати 12 травня. Також у нас є важливі завдання до цього часу, над якими ми працюємо: поступово збільшуємо кількість тестувань, покращуємо забезпечення лікарень та медиків, запроваджуємо систему Е-контролю за самоізоляцією як альтернативу обсервації та розроблюємо нові соціальні стандарти. Це насамперед носіння засобів індивідуального захисту, дотримання соціальної дистанції та постійна дезінфекція.

Україна неодмінно повернеться до звичного ритму життя, але загроза, на жаль, найближчим часом не зникне. І ми разом з усім світом маємо навчитися жити за нових умов ([Денис Шмигаль](#)).

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Сьогодні після щоденної наради з Президентом доручив головам облдержадміністрацій узяти під особистий контроль питання своєчасної та повної виплати зарплат медичним працівникам.

Особливо це стосується лікарів екстреної допомоги та персоналу тих 240 лікарень (<https://bit.ly/2XoSPGV>), які визначені місцевими органами влади для прийому хворих на COVID-19. Але зарплати іншим медичним працівникам також мають бути виплачені вчасно. Зараз саме лікарі стоять на передовій війни з коронавірусом. І завдання влади – максимально підтримати медиків у цій нелегкій та небезпечній боротьбі.

Рішенням Кабміну на 906 млн грн було збільшено субвенцію в регіони на підтримку діяльності лікарень під час пандемії. Із цих коштів місцева влада може підтримати свої медичні заклади. Цією ж постановою ми зобов'язали ОДА вжити заходи для забезпечення своєчасної виплати зарплат медпрацівникам.

Також прийнятими змінами до Держбюджету-2020 затверджено Фонд боротьби з COVID-19 у розмірі 64,7 млрд грн. Ці кошти підуть, зокрема, на додаткові виплати до заробітної плати медичним та іншим працівникам, які безпосередньо залучені в протидію поширенню коронавірусу. Зміни до бюджету вже підписані Президентом.

Тому хочу звернутись до шановних медпрацівників. Якщо вам затримують виплату заробітної плати або проводять неналежний розрахунок,

повідомляйте про це на «гарячі лінії» ОДА з питань COVID-19 (<https://bit.ly/34TbyfG>). Або на урядову «гарячу лінію» за номером 1545 (<https://bit.ly/2VGKNGO>) ([Денис Шмигаль](#)).

Кабінет Міністрів України очікує піку захворюваності на коронавірусну інфекцію COVID-19 на початку травня. Після його проходження почнуть упроваджувати антикризові заходи з підтримки економіки. Про це Президенту України Володимир Зеленському на традиційній нараді щодо подолання епідемії коронавірусу повідомив Прем'єр-міністр Денис Шмигаль.

Детальніше: <https://bit.ly/3bmOd8o> ([Офіс Президента України](#)).

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Президент України Володимир Зеленський схвалив зміни до Держбюджету-2020. Це відправна точка для реалізації пріоритетних кроків для протидії пандемії коронавірусу. Кошти з утвореного Фонду боротьби з COVID-19 обсягом 64,7 млрд грн будуть спрямовані на підвищення виплат працівникам, що протистоять вірусу, закупівлю медичного обладнання, соціальну підтримку пенсіонерів та тих, хто втратив роботу. Додатково в бюджеті закладені 15,7 млрд грн для доплат усім медпрацівникам. Пенсійне забезпечення збільшене на 29,7 млрд грн, а фінансування Міністерства соціальної політики – на 19,5 млрд грн. Водночас збережені видатки на оборону, підтримку АПК та дорожню інфраструктуру. Складні часи вимагають рішучих дій. І ми готові протидіяти викликам. Здоров'я нам усім. І з прийдешнім святом! ([Денис Шмигаль](#))

Президент Володимир Зеленський розповів, скільки медичних засобів було доставлено в Україну для боротьби з поширенням коронавірусу.

«Офіс Президента, починаючи з першого дня загрози коронавірусу, привіз понад 700 тисяч штук респіраторів, понад 120 тисяч захисних костюмів. Окуляри захисні для лікарів опорних лікарень, куди привозять хворих на коронавірусну хворобу, – 60 тисяч. Рукавичок – 7 мільйонів пар, термометрів – 20 тисяч, ПЛР-тестів – 250 тисяч, експрес-тестів – 550 тисяч, реагентів для екстракції – 200 тисяч. На цих вихідних ми привозимо: респіратори – 350 тисяч, захисні костюми – 105 тисяч, реагенти для екстракції РНК – 800 тисяч, сировину для виробництва українських тестів. Загалом у нас на тиждень – десь п'ять літаків. Понад 20 літаків ми відправили», – зазначив глава держави в ефірі ток-шоу «Свобода слова Савіка Шустера» ([Офіс Президента України](#)).

Президент Володимир Зеленський повідомив, що після звільнення 20 українців, яких незаконно утримували на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей, тривають переговори про

повернення громадян, які перебувають у неволі в окупованому Криму та в Російській Федерації.

«Наступний крок: ми хочемо обміняти тих людей, які перебувають чи в Криму, чи на території Російської Федерації. Це трішки складніше, тому що паралельно – коронавірус... У всьому світі. Але ми розуміємо, що життя на коронавірусі не зупиняється», – зазначив глава держави в ефірі ток-шоу «Свобода слова Савіка Шустера».

Володимир Зеленський нагадав, що українська сторона в Тресторонній контактній групі запропонувала, а інші учасники підтримали, щоб переговори відбувалися у відеоформаті, аби можна було продовжувати перемовини за потреби, а не за графіком.

«Зараз на початку кожного тижня у нас проходить «відео-Мінськ». Ми хочемо крокувати вперед. Тому що тільки це зараз наближає нас до вирішення глобально цього питання (закінчення війни. – Ред.)», – наголосив Президент ([Офіс Президента України](#)).

Українська держава допоможе бізнесу та людям, які постраждали від карантинних заходів, заявив Президент Володимир Зеленський, виступаючи на соціально-політичному ток-шоу «Свобода слова Савіка Шустера».

«Окремо уряд уже майже розробив велику програму підтримки малого та середнього бізнесу, найбільш нужденних, і тих, хто постраждає від коронавірусу, а також від економічної кризи. На цю підтримку розроблена програма: там і зменшення податкового тиску, і кредитні канікули. Наприклад, у нас була програма «5–7–9» для малого та середнього бізнесу, який може отримати кредити під п'ять, сім та дев'ять відсотків. Поставили нове завдання: на наступному тижні покажуть відповідь – буде три відсотки точно», – повідомив глава держави ([Офіс Президента України](#)).

Президент Володимир Зеленський заявив, що українська влада дуже вчасно відреагувала на пандемію коронавірусу та запровадила важливі карантинні заходи, щоб зберегти епідеміологічну ситуацію в країні помірно порівняно з багатьма країнами Європи. Але ситуація може погіршитися, якщо на Великдень відбудеться велике скупчення людей.

«Великдень – дуже важливе, пріоритетне свято. Але в нас інший формат виживання. Тому ми повинні бути швидкими, технологічними. Я поважаю всі свята, всіх українців, але я впевнений, що в нас іншого кроку, як зустрічати ці свята вдома, немає. Щоб вони не перетворилися, не дай Боже, на горе. Тому що може бути хвиля. Поки що в нас немає першої великої хвилі. Але у світі вже кажуть, що є друга хвиля, може бути третя. Ніхто не знає, коли коронавірусна інфекція згине, коли це все закінчиться. Ми це стримуємо. У нас поки лише понад 4500 хворих, 150 летальних випадків», – заявив глава держави в ефірі ток-шоу «Свобода слова Савіка Шустера» ([Офіс Президента України](#)).

Продовження співпраці з Міжнародним валютним фондом відкриває двері для допомоги Україні з боку інших держав, адже це буде сигналом для всього світу, що нашій країні можна довіряти, заявив Президент Володимир Зеленський.

«Якби це було в інші часи, якби було спокійно, ми могли б про це говорити – вигідно нам, не вигідно нам. Зараз це – як кров для організму людини. Я майже щодня розмовляю з лідерами країн, з Об'єднаними Арабськими Еміратами, Азербайджаном, Канадою, Німеччиною... Усі вони прив'язуються тільки до одного. Вони кажуть: буде (продовження співпраці України з МВФ. – Ред.) – підтримаємо. Десь це гуманітарна допомога, десь – пільгові кредитні гроші на підтримку економіки України. Залежить від сигналу. Сигнал для них один – меморандум з Міжнародним валютним фондом. Це – про довіру до України», – наголосив глава держави в ефірі ток-шоу «Свобода слова Савіка Шустера» ([Офіс Президента України](#)).

Смог над столицею не становить хімічної та радіологічної загрози, а радіаційний фон у Києві та області – у межах норми й не перевищує природних фонових значень. Про це під час селекторної наради Президенту України Володимир Зеленському доповіли очільник Міністерства внутрішніх справ Арсен Аваков та голова Державної служби України з надзвичайних ситуацій Микола Чечоткін.

Детальніше: <https://bit.ly/3erPxZz> ([Офіс Президента України](#)).

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Верховна Рада ухвалила законопроект про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» № 2653. Дякую народним депутатам, Міністерству розвитку громад та профільним асоціаціям за продуктивну роботу. Спільними зусиллями продовжуємо реформу децентралізації.

Законопроект дасть змогу громадам нарешті отримати власні адміністративні центри та чітко окреслити свої території.

Децентралізація триває ([Денис Шмигаль](#)).

Ось про що сьогодні поговорили під час обговорення реформ: економічні реформи:

у 2019 р. влада заклала базу для масштабних економічних реформ, але вони не відбулися через політичні чинники та епідемію коронавірусу (Hlib Vyshlinsky)

при всій критиці, попередній уряд зберіг макроекономічну стабільність: ми увійшли у нову кризу з кращими показниками, ніж у 2008 та 2014 роках (Pavlo Frolov)

тисячі неприватизованих держпідприємств породжують тіньові фінансові потоки та політичні баталії за їхній контроль (Тимофей Милованов)

Україна намагається просто скопіювати механізми з розвинутих західних фінансових ринків, що нагадує карго-культ тубільців (Тарас Козак)
анонсована владою інвестиційна няня є гарною ідеєю, адже всі проекти в Україні мали свою няню: Президента, Прем'єра чи інших політиків (Oksana Gryshchenko)

Україна багато чого зробила у лібералізації своєї економіки, але замало – у сфері економічної безпеки (Olga Stefanishyna)

через карантин проблеми почалися навіть у великого бізнесу, а малий бізнес може взагалі не вижити (Liubomyr Chornii)

відтермінування сплати ЄСВ для малого бізнесу – неефективна допомога, адже зараз підприємці не мають ресурсів для подальшого ведення бізнесу (Daria Nagaivska) ([Реанімаційний Пакет Реформ - РПР](#))

Україна звільнила 20 своїх громадян, яких утримували в неволі на тимчасово окупованих територіях.

Список: <https://bit.ly/3coiJyK> ([Офіс Президента України](#)).

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Уряд продовжує реформу децентралізації. Кабінет Міністрів затвердив перспективні плани для Харківської, Миколаївської та Житомирської областей.

Для мене особисто реформа децентралізації влади залишається одним із ключових елементів розбудови країни. Ми провели багато раундів переговорів з органами місцевого самоврядування, народними депутатами, експертами та суспільством.

Перспективні плани стануть основою адміністративно-територіального устрою базового рівня. Мета уряду – створення спроможних громад, що матимуть якісні сервісні послуги, зокрема у сфері освіти, культури, охорони здоров'я, соціального захисту, житлово-комунального господарства ([Денис Шмигаль](#)).

Міністерство захисту довкілля має бути самостійним, адже:

існує прямиий конфлікт між енергетикою (головним забруднювачем навколишнього середовища) та інтересами довкілля;

стратегічна екологічна оцінка планів і програм державного значення має здійснюватися незалежним міністерством;

в Україні масштабно знищуються природні оселища, охороняти які ми зобов'язалися ратифікацією міжнародних угод;

в Україні більше ніж в інших державах порушене співвідношення між агроугіддями та природними територіями;

у нашій країні відсутній моніторинг довкілля ([Реанімаційний Паке́т Реформ - РІР](#)).

Закон допоможе спростити сплату податкових платежів та сприятиме зменшенню кількості помилково або надміру сплачених грошових зобов'язань. Крім того, ухвалені зміни сприятимуть підвищенню рівня відкритості, прозорості та довіри платників податків до державних органів.

Детальніше: <https://bit.ly/2RF6Uw8> (Офіс Президента України).

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Уряд розширює програму «Доступні кредити «5–7–9» для підтримки мікро та малого бізнесу.

У зв'язку з поширенням COVID-19 на території країни, ми внесли зміни до програми кредитування, які спрямовані на подолання наслідків пандемії.

Отримати державну фінансову підтримку відтепер можуть суб'єкти будь-якої діяльності з річним доходом до 100 млн грн.

Збільшено максимальну суму кредиту до 3 млн грн.

Розширено цілі, на які можуть надаватися кредити за програмою. Зокрема на діяльність, пов'язану з виробництвом лікарських засобів, медичних виробів або медичного обладнання, а також для покриття постійних витрат, які не залежать від обсягів виробництва (зарплати працівників, орендні та комунальні платежі, податки та інші витрати, необхідні для збереження підприємства). Звернутися за підтримкою на антикризові заходи можна буде протягом терміну дії карантину та протягом 90 днів після нього. Для повернення кредитів на антикризові заходи діятиме відстрочка до 9 місяців. Кредити на антикризові заходи видаватимуться під мінімальну процентну ставку ([Денис Шмигаль](#)).

Президент підписав закон щодо посилення відповідальності за підпал сухої трави:

Закон, що його підписав Президент, посилює відповідальність за забруднення атмосферного повітря, знищення або пошкодження об'єктів рослинного світу, порушення вимог пожежної безпеки в лісах та самовільне випалювання сухої рослинності або її залишків.

Детальніше: <https://bit.ly/3bguHKM> (Офіс Президента України).

Коаліція РІР закликає народних депутатів ухвалити законопроект № 2653 для завершення реформи децентралізації та проведення наступних місцевих виборів на новій адміністративно-територіальній основі.

Вважаємо несправедливим існування 6000 громад, які досі неспроможні до реалізації повноважень, що успішно втілюються ОТГ ([Реанімаційний Паке́т Реформ - РПР](#))

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Верховна Рада підтримала #БюджетНадзвичайноїСитуації

В ухваленій версії змін до Держбюджету завдяки, зокрема, народним депутатам, нам вдалося повернути видатки багатьох програм. Зокрема, це стосується фінансування регіонів, культури та освіти.

Важливо пам'ятати, що бюджетні кошти – це кошти українських платників податків. Сьогодні наші громадяни своїм прикладом показують, які пріоритети треба реалізовувати вже зараз.

▶□ Це підтримка лікарів та закупівля медичного обладнання. Тепер видатки МОЗ збільшені на 16,4 млрд грн. Разом з іншими видатками, фінансування медицини зросте фактично у 1,5 раза.

▶□ Це піклування про пенсіонерів та вразливі верстви населення. Для цього видатки Пенсійного фонду збільшили на 29,7 млрд грн.

▶□ Це підтримка людей, які втратили дохід через коронакризу. У бюджеті ми передбачили виплати з безробіття та програми з підтримки малого бізнесу. Видатки Міністерства соціальної політики зросли на 19,5 млрд грн.

Ми створили Фонд боротьби з COVID-19, кошти якого будуть спрямовані на закупівлю медичних товарів, додаткові виплати медикам, надання грошової допомоги малозахисним категоріям населення.

☑□ Водночас у Фонді закладена можливість відновлення видатків на програми, яких торкнулося скорочення в бюджеті надзвичайної ситуації.

Ми віримо, що спільними зусиллями Президента, Кабміну та Верховної Ради вже у другій половині року зростання економіки вдасться відновити, і це дасть змогу повернутися до повноцінного фінансування всіх галузей ([Денис Шмигаль](#)).

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Уряд проголосував за низку рішень, спрямованих на соціальну підтримку людей під час карантинних заходів.

Виплати соціальної допомоги, які були призначені раніше, будуть продовжені на період карантину та 30 днів після цього без звернення особи до відповідних установ.

Отримувачам соціальної допомоги, які пропустили строк переогляду, виплати не будуть зупинятися до закінчення терміну дії карантину.

З 10 квітня цього року запроваджується інформаційна платформа «Допомога поруч» для надання підтримки та соціальних послуг громадянам похилого віку, особам з інвалідністю та іншим незахищеним категоріям

громадян з боку місцевої влади, органів місцевого самоврядування, громадських організацій тощо ([Денис Шмигаль](#)).

Комітет Верховної Ради з питань прав людини одногосно підтримав законопроект № 2079 щодо ліквідації корупційної схеми в пенітенціарній системі шляхом скасування ст. 391 Кримінального кодексу. Тепер цей висновок направлять до профільного комітету.

Про нагальну необхідність ухвалення законопроекту № 2079 читайте в нашому матеріалі <https://bit.ly/2xxH1Y1> ([Реанімаційний Пакет Реформ - РПР](#))

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Підтримали створення Ради з питань економічного розвитку України, яка об'єднає зусилля державної влади та експертного середовища.

До економічної ради під моїм головуванням увійдуть провідні фахівці та науковці. Завданням цього органу буде напрацювання механізмів вирішення проблемних питань у сфері економіки та створення сприятливих умов для її розвитку ([Денис Шмигаль](#)).

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

«Велике будівництво» триватиме. Бюджет надзвичайної ситуації максимально збереже видатки на розвиток дорожньої інфраструктури. Якісні дороги – це запорука економічного розвитку ([Денис Шмигаль](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів традиційну селекторну нараду з очільниками обласних державних адміністрацій та міськими головами щодо протидії поширенню коронавірусу.

Насамперед главу держави цікавила ситуація в Чернівецькій, Тернопільській областях та Києві, де зафіксована найбільша кількість випадків зараження, а також на Миколаївщині – єдиному регіоні, де досі немає лабораторно підтверджених випадків COVID-19.

Детальніше: <https://bit.ly/2UNJ57o> ([Офіс Президента України](#)).

«Повітряний міст Україна – Китай: 10.04.2020»

Посольство України підбиває підсумки співпраці з китайськими партнерами, яка на цьому тижні полягала у зборі товарів медичного призначення, що мають бути відправлені в Україну для боротьби з поширенням в Україні COVID-19.

Зокрема, 10 квітня такі китайські компанії, організації та державні установи завершили постачання наданих ними гуманітарних вантажів на склад у Пекіні:

China Road and Bridge Corporation

– 50 тис. масок медичних тришарових.

Great Wall, СРІЕМС

- 15 850 масок медичних тришарових;
- 4 тис. захисних рукавиць;
- 120 захисних окулярів;
- 100 пачок китайських ліків.

Бізнес асоціація ССРІТ

- 20 тис. масок медичних тришарових;
- 400 комплектів захисного одягу;
- 200 захисних окулярів;
- 200 пар медичних бахілів.

Міністерство державної безпеки КНР

- 20 тис. масок медичних тришарових.

Таким чином, усього на склад цього тижня доставлено:

- 288 тис. масок медичних тришарових;
- 55 тис. захисних рукавиць;
- 3 тис. медичних масок стандарту FFP3;
- 920 захисних окулярів;
- 900 комплектів захисного одягу;
- 500 медичних масок типу N95;
- 500 одиниць дезінфектантів;
- 500 одиниць спирту медичного;
- 500 одиниць термометрів інфрачервоних;
- 200 одиниць медичних бахілів;
- 100 пачок ліків виробництва КНР;
- 100 тестів на коронавірус.

Посольство надзвичайно вдячне всім нашим китайським друзям, які виявили бажання підтримати Україну в боротьбі з поширенням COVID-19.

Для вирішення всіх питань, пов'язаних із наданням гуманітарної допомоги Україні, просимо звертатися на електронну адресу Посольства України в КНР (emb_cn@mfa.gov.ua), зазначивши ваші контактні дані (мобільний телефон, електронна пошта), за якими з вами обов'язково зв'яжемося.

«Повітряний міст Україна – Китай: 09.04.2020»

Чергову партію товарів медичного призначення, наданого нашими китайськими партнерами, за координаційної участі дипломатів посольства прибула на склад у м. Пекін, де цей гуманітарний вантаж буде завантажено на літак в Україну.

Зокрема, йдеться про таке:

Xiaomi Inc.

- 50 тис. масок медичних тришарових;
- 500 одиниць термометрів інфрачервоних.

China Railway 14 Bureau Group Corp

- 500 одиниць дезінфектантів;
- 500 одиниць спирту медичного.

ZTE Corporation

– 50 тис. масок медичних тришарових.

Народний Уряд провінції Гуйчжоу (м. Гуйян)

- 15 тис. масок медичних тришарових;
- 1 тис. рукавиць медичних;
- 500 одиниць масок типу N95;
- 100 тестів на коронавірус.

Характерною рисою гумвантажу, що складається за участі посольства, є значний обсяг найбільш затребуваних для стримування епідемії медичних засобів. Крім розхідних матеріалів, очікуємо на отримання апаратів штучного дихання, про що окремо інформуватимемо в наших подальших прес-релізах.

Посольство надзвичайно вдячне всім нашим китайським друзям, які виявили бажання підтримати Україну в боротьбі з поширенням COVID-19 ([Посольство України в Китаї/Embassy of Ukraine in China](#)).

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Майже мільярд за два тижні. Органи державної влади на всіх рівнях через Prozorro придбали необхідні для боротьби з COVID-19 товари на суму 954 млн грн.

Найбільше закуповувалися:

- ▶□ медичне обладнання (зокрема апарати ШВЛ, пульсоксиметри, монітори пацієнта тощо) – 190,15 млн грн;
- ▶□ медичні матеріали (зокрема рукавички, захисні маски, респіратори, ізоляційні костюми тощо) – 147,12 млн грн;
- ▶□ обладнання для анестезії та реанімації (зокрема, кисневі концентратори) – 116,04 млн грн.

Це значна сума, проте її точно недостатньо для того, щоб повністю реалізувати кроки уряду та Президента щодо боротьби з коронавірусною загрозою. Верховна Рада має підтримати бюджет надзвичайної ситуації, щоб ми могли запустити Фонд боротьби з COVID-19 та його наслідками у розмірі 97,1 млрд грн ([Денис Шмигаль](#)).

А ось і ключові думки, які пролунали сьогодні під час регіонального обговорення реформ: реформа органів правопорядку

Президент бачить себе координатором органів правопорядку, який може роздавати їм вказівки (Eugene Kravutin)

Досі не ухвалений новий законопроект про СБУ, і спецслужба продовжує «кошмарити» підприємців (Mykhailo Kameniev)

Гарна робота патрульних нівелювалася діями слідчих, тому мотивовані поліцейські звільняються (Denis Tarasov)

Ресурсів поліції не вистачає на розслідування злочинів через слідкування за дотриманням карантину (Sergii Pernykoza)

Слідчі розслідують не складні економічні злочини, а прості «побутові», адже їхня діяльність вимірюється лише кількістю розкритих справ (Роман Лихачов)

Більше половини злочинців звільняють від покарання судом через недосконалість Кримінального кодексу (Хавронюк Микола) ([Реанімаційний Пакет Реформ - РПР](#)).

Реальний ВВП України у 2020 р. впаде на майже 6 %, прогнозують експерти Інститут економічних досліджень та політичних консультацій

Але є і грані припущення:

український фінансовий сектор буде стабільним;

співпраця з міжнародними донорами продовжиться;

значні перебої міжнародної торгівлі будуть відсутні ([Реанімаційний Пакет Реформ - РПР](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

Протягом цього тижня ми очікуємо прибуття щонайменше семи літаків із Китаю та Південної Кореї. Вони доставлять в Україну тест-системи ПЛР та експрес-тести, захисні костюми та апарати ШВЛ, маски й респіратори. Паралельно ми максимально нарощуємо вітчизняне виробництво – починаємо виготовляти власні тест-системи ПЛР, а ще Україна щодня випускає 900 тис. масок.

З учорашнього дня уряд запровадив нові обмеження задля подолання коронавірусу. Наша держава діє настільки жорстко, наскільки цього вимагає розвиток ситуації. Наші дії є абсолютно симетричними з більшістю країн Європи та світу. А санкції за порушення правил карантину, наприклад, в Італії становлять до 3 тис. євро, у Франції – майже 4 тис., у Сінгапурі – до 10 тис. доларів, а в Іспанії – до 30 тис. євро. Ми всі стоїмо на сторожі демократичних цінностей і свобод, але є часи, коли пріоритетом стає здоров'я та життя цілої нації.

Окремо зупинюся на святкуванні Великодня. Уже цієї неділі Пасху відзначатимуть християни західного обряду. Ми опинились у ситуації, коли мусимо змінювати свої традиції заради здоров'я та життя. Зі свого боку ми зробимо все, аби забезпечити трансляцію богослужінь на телевізійних каналах. А вас я прошу згадати Божу заповідь про любов до ближнього. У часи коронавірусу найкращий прояв такої любові – це не створювати небезпеку для здоров'я й життя ближнього.

Ми всі хочемо мати нормальне, людське літо. Не літо самоізоляції. А звичне. З морем, мандрівками, морозивом і засмагою. Давайте зробимо собі нормальне літо. Трішки побудемо вдома, не допустимо розповсюдження вірусу і потім обов'язково відзначимо нашу перемогу над недугою (Посилання на відео: [Володимир Зеленський](#)).

Перенесення місцезнаходження Конституційного Суду з Києва до Харкова є проявом непрямого політичного тиску на суддів КСУ, що нагадує схожі ініціативи парламенту минулих скликань у 2000–2010 рр., вважають експерти Центр політико-правових реформ ([Реанімаційний Пакет Реформ - РПР](#)).

Відучора в Україні стартувала «Всеукраїнська школа онлайн» з відеоуроками для учнів 5–11-х класів. Перший день ініціативи продемонстрував успішність задуму із запуском нового формату здобуття знань. Свідчення цього – високі показники переглядів телеканалів, які транслюють уроки.

За даними компанії Nielsen, у понеділок, 6 квітня, майже третина глядачів ранкового ефіру дивилася саме «Всеукраїнську школу онлайн». Загальна аудиторія першого дня проекту – понад 3,3 млн «учнів» різного віку.

Детальніше: <https://bit.ly/34kJ6Tm> (Офіс Президента України).

Відсьогодні заборонено перебувати в громадських місцях без захисної маски чи респіратора. Але що ж конкретно мається на увазі під терміном «громадське місце»?

«У законодавстві поняття “громадське місце” не визначено. Судова практика частково посиляється на закон про заборону паління в громадських місцях. Але цей закон прямо вказує, що його положення і визначення застосовуються виключно для цілей цього закону. Крім того, він містить доволі цікавий перелік місць: заклади громадського харчування, під’їзди будинків, ліфти, дитячі майданчики, але в цьому переліку відсутня вулиця», – пояснює Eugene Kravutin ([Реанімаційний Пакет Реформ - РПР](#)).

Допомогти зберегти малий та середній бізнес під час і після епідемії коронавірусу – одне з ключових завдань влади. Про це йшлося на нараді під головуванням Президента України Володимира Зеленського, на якій були присутні представники уряду та банківського сектора.

Детальніше: <https://bit.ly/2Jl4rwD> (Офіс Президента України).

Прем’єр-міністр України Денис Шмигаль:

З 6 квітня в громадських місцях дозволено з’являтися лише в масках або респіраторах. Щодня отримуємо багато запитань щодо того, для чого це потрібно?

Приклад азійських країн демонструє, що масове носіння захисних засобів значно знижує ризик передачі вірусу повітряно-крапельним шляхом. Проте для східних країн носіння масок – це давно буденність, яка не потребує додаткових постанов. Тоді як Захід лише починає усвідомлювати значущість цього атрибуту під час пандемії ([Денис Шмигаль](#)).

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Час демонструє, що кількість заражених постійно зростає. Жорсткі обмеження – це тенденція, до якої дедалі частіше вдаються держави по всьому світу. Ми йдемо м'якшим сценарієм у контексті розвитку епідемії. Проте це не означає, що ми не маємо діяти жорстко.

Уряд України також запроваджує нові обмеження, щоб забезпечити людей від COVID-19 та врятувати якнайбільше життів ([Денис Шмигаль](#)).

Запрацював кол-центр «Укрпошти», який займатиметься доставкою для літніх людей. «У тестовому режимі запрацював кол-центр “Укрпошти”. Його створено для літніх людей. Він займатиметься безкоштовною доставкою ліків та найнеобхідніших продуктів харчування. Це зроблено для того, щоб українці похилого віку не виходили з дому, оскільки вони є найбільшою групою ризику», – повідомив Кирило Тимошенко, заступник керівника Офісу Президента, секретар Координаційної ради з протидії поширенню COVID-19 в ефірі програми «Свобода слова Савіка Шустера» ([Офіс Президента України](#)).

Президент підписав указ про надання гуманітарної допомоги Італійській Республіці:

Документом передбачається, що бригада українських медиків вирушить до Італії для допомоги в боротьбі з пандемією COVID-19 та обміну досвідом. Частина лікарів буде визначена Міністерством охорони здоров'я України, інші – Міністерством внутрішніх справ.

Детальніше: <https://bit.ly/2x0MJ4H> ([Офіс Президента України](#)).

На порталі «Дія», який запустило Міністерство цифрової трансформації України, вже доступні онлайн 27 публічних послуг, серед яких – і перші спрощені послуги для фізичних осіб-підприємців.

Стати підприємцем відтепер можна онлайн за 10 хвилин.

Докладніше: <https://bit.ly/2X2wxux> ([Офіс Президента України](#)).

Декілька важливих тез із нашої дискусії «Демократичні реформи в Україні на паузі: як надати їм поштовх?»:

Засобами захисту від COVID-19 необхідно забезпечити насамперед лікарів, щоб медичні заклади не припиняли роботу через персонал, який захворів (Oleksandra Ustinova)

Ситуація з коронавірусом ще більше посилила позиції голови МВС Арсена Авакова (Daria Kaleniuk)

Значне зростання захворювань на COVID-19 прогнозується на великодні свята (Volodymyr Kurpita)

Дефіцит бюджету у 2020 р. через карантин може зрости до 9 % (Hlib Vyshlinsky) ([Реанімаційний Пакет Реформ - РПР](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

Сьогодні хочу відповісти українським лікарям, які звертаються до мене в соцмережах. Перш за все скажу: усе бачу, все чую, намагаюся максимально швидко вирішувати ваші проблеми.

Стосовно звернення лікарів із міста Монастириська. Наразі в лікарні є чотири апарати ШВЛ. Місцеве управління закупить ще. Працівників забезпечено костюмами й респіраторами на найближчі дні, проводиться робота над їхнім повним забезпеченням усім необхідним.

Медики міста Дубна звернули увагу на те, що лікарів «швидкої» не забезпечено засобами індивідуального захисту. Ми відправили тисячу захисних костюмів та 6 тис. масок саме для цих медичних працівників. Але Департамент охорони здоров'я Рівненщини, розподіляючи засоби, на жаль, помилився і нічого не передав екстреній медичній допомозі. Учора питання було частково вирішено.

Ми вирішуємо й питання, які порушили у своєму зверненні лікарі Одеського обласного медичного центру. Також виправлено несправедливу ситуацію, у якій опинилися працівники екстреної медичної допомоги. Їм буде виділено грошову надбавку за протидію коронавірусу. Учора МОЗ видав відповідний наказ.

На жаль, сьогодні ми пожинаємо плоди «знуцання» над українською медичною системою в усі попередні роки. І тому щоденно й цілодобово працюємо над тим, щоб у наших медиків були всі необхідні засоби та обладнання. Ми неодмінно все подолаємо. У першу чергу завдяки вам – нашим лікарям, завдяки вашій мужності та витримці (Посилання на відео: [Володимир Зеленський](#)).

Міністерство цифрової трансформації спільно з міжнародними партнерами за підтримки Офісу Президента запустили онлайн-челендж, щоб зібрати найкращі ідеї громадян та представників бізнесу, що допоможуть полегшити життя людей і бізнесу під час пандемії COVID-19.

За першу добу після старту Національного онлайн конкурсу ІТ-проектів #HackCorona in Ukraine, спрямованого на боротьбу з поширенням коронавірусу, подано 138 заявок.

Детальніше: <https://bit.ly/2R1Rzp5> (Офіс Президента України).

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Кабінет Міністрів затвердив програму діяльності. Найближчим часом подамо її на розгляд до Верховної Ради.

Із самого початку діяльності нашого уряду ми виділили системні пріоритети. Безумовно, пандемія коронавірусу внесла серйозні корективи в нашу роботу. Але ми не відмовляємося від запланованих змін і реформ та обов'язково продовжимо їх втілювати, попри COVID-19.

Незабаром ми оприлюднимо власне програму, а зараз готові поділитися пріоритетами ([Денис Шмигаль](#)).

Розподіл спеціальних засобів захисту для боротьби з коронавірусною інфекцією COVID-19, доставку яких для лікарень у регіони організовує центральна влада, має відбуватися справедливо. Про це йшлося на традиційній селекторній нараді під головуванням Президента України Володимира Зеленського щодо боротьби з поширенням коронавірусу.

Детальніше: <https://bit.ly/3dNKt1r> ([Офіс Президента України](#)).

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

На сьогоднішньому засіданні уряду ми ухвалили низку рішень для соціального захисту пенсіонерів та вразливих категорій населення. Це люди, які перебувають у зоні ризику та найбільше потребують допомоги.

Для повноцінного запуску цих ініціатив необхідно, щоб Верховна Рада підтримала проєкт змін до Держбюджету, що його ми розробляли спільно з парламентським комітетом весь минулий тиждень.

Важливою складовою нашого проєкту закону є створення Фонду боротьби з COVID-19 та його наслідками. Це дасть нам змогу ефективніше реагувати на всі виклики, що готує коронавірусна інфекція ([Денис Шмигаль](#)).

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Попри пандемічні виклики, уряд не обмежується лише питанням коронавірусної хвороби.

Сьогодні на засіданні Кабмін ухвалив рішення, націлені на підтримку людей, постраждалих від не менш важливих викликів:

▶□ уряд перерахував розмір щомісячних страхових виплат потерпілим на виробництві та особам, які мають право на страхові виплати в разі смерті потерпілого. Виконання цієї норми передбачене законодавством. Так, було ухвалено рішення встановити коефіцієнт перерахунку з 1 березня 2020 р. в розмірі 1,11;

▶□ Кабмін виділив Мінветеранів 26,5 млн грн для виплати разової грошової допомоги членам сімей осіб, які загинули в АТО, та людям, що стали особами з інвалідністю під час участі в зазначеній операції ([Денис Шмигаль](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

Дорогі українці! До Києва прибув черговий вантаж із Китаю – це кілька десятків тисяч респіраторів, стільки ж костюмів захисту, 300 тис. експрес-тестів, а також 40 тис. пар захисних окулярів. Крім цього, окремою доставкою до України вже прибули 100 тис. ПЛР-тестів.

Підкреслю, цей і всі попередні вантажі рівномірно розподіляються та відправляються до кожного регіону України.

Також сьогодні відбулося засідання уряду, на якому ухвалено декілька важливих рішень. Дякую за підтримку ініціативи про щомісячну доплату в розмірі 500 гривень людям, старшим 80 років. Розуміємо, що це не ідеал, але людям стане хоч трішечки легше.

Крім того, хочу відзначити рішення про виплату в цьому місяці 1 тис. грн тим громадянам, які мають пенсію менше 5 тис., а також певним вразливим категоріям населення. Важливою є й запланована на 1 травня 2020 р. індексація пенсій.

Усі ці ініціативи потребують ухвалення змін до Державного бюджету України. Переконали, що народні депутати найближчими днями проголосують за ці зміни та не заберуть у людей таку важливу підтримку.

Зберігаймо спокій та холодну голову. Залишаймося вдома! Пляжі ніхто не вкраде й пісок вагонами не вивезе. Парки нікуди не зникнуть. Прогулянки – почекають.

Ми – українці. Ми вистоїмо. І обов'язково відзначимо нашу спільну перемогу на площах, у парках, на пікніках і пляжах. Але цієї перемоги треба дочекатися (Посилання на відео: [Володимир Зеленський](#)).

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Уряд продовжуватиме реалізацію проєкту «Велике будівництво». Ремонт доріг не можна припиняти. Це запорука економічного розвитку.

Під час засідання Кабмін ухвалив рішення, яким пропонується покращити умови залучення інвестицій у розвиток дорожнього господарства. Для Державного агентства автомобільних доріг створюються додаткові можливості залучення понад 19 млрд грн під державні гарантії.

Це дасть змогу побудувати та відремонтувати дороги державного та місцевого значення та низку інфраструктурних об'єктів ([Денис Шмигаль](#)).

Президент підписав закон про забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з посиленням коронавірусу:

Документом передбачені додаткові соціальні та економічні гарантії для підтримки громадян і бізнесу в умовах протидії поширенню коронавірусу в Україні. Закон, зокрема, передбачає доплату в розмірі до 300 % заробітної плати медикам та іншим працівникам, задіяним у лікуванні хворих на COVID-19, а працівникам соціального захисту населення, які надають послуги громадянам, котрі перебувають удома, – до 100 % заробітної плати.

Детальніше: <https://bit.ly/2R64ExY> ([Офіс Президента України](#)).

Співпраця з МВФ дозволяє Україні додатково отримувати гроші від ЄС та інших донорів: усі міжнародні структури сьогодні працюють у режимі синергії. Тому ті, хто говорить про дефолт і скасування співпраці з МВФ, просто хочуть ізолювати нашу країну від світової співдружності – це фактично шлях Лукашенка або Путіна. Детальніше про загрози для України

від оголошення дефолту читайте у інтерв'ю Igor Burakovsky ([Реанімаційний
Пакет Реформ - РПР](#)).

Експертний погляд

(Слово і Діло)

Глава Комітету економістів України Андрій Новак:

На початку карантину був підвищений попит на валюту, але зараз люди, навпаки, здають свої валютні заощадження для того, щоб пережити карантин. Отже, попит сьогодні більше не на валюту, а на гривню. Також до України повертається велика кількість заробітчан. Вони також будуть здавати валюту, в основному євро.

Тому особливого попиту на валюту немає. Отже, немає підстав для девальвації гривні на сьогодні. За поточних умов девальвація може бути, якщо НБУ буде сам провокувати такі процеси на міжбанківському валютному ринку. Більше причин для девальвації гривні немає.

Коливання курсу, які відбулися кілька тижнів тому, пов'язані з карантинними обмеженнями в країні. Це була суто психологічна реакція людей. Багато людей запаслися доларами на чорний день. Однак цей ситуативний сплеск пройшов. Далі люди стикаються з реаліями життя. А реалії такі, що в Україні для життя потрібні гривні. Ажіотажний попит на валюту пройшов, є реальний попит на національну валюту.

Також можна виключити варіант дефолту, оскільки Україна виконала в більшій частині вимоги МВФ. Крім того, з огляду на необхідність ліквідації економічних наслідків вірусу країна може розраховувати навіть на більшу суму, ніж анонсували раніше. Імовірно, ітиметься про близько 10 млрд дол. Це говорить про те, що ми зможемо не тільки уникнути дефолту, а й надати додаткову підтримку громадянам, підприємствам на період кризи.

(Слово і Діло)

Колишній міністр Кабінету Міністрів України Дмитро Дубілет провів опитування щодо тимчасового запровадження шестиденного робочого тижня після закінчення карантину. За умови, якщо 6-денний робочий тиждень буде запроваджений відразу ж після карантину, який закінчиться 24 квітня, відпрацювати по суботах довелося б із 1 травня до 21 листопада 2020 р.

Директор служби «Український барометр», політолог Віктор Небоженко:

У кожній галузевій групі та кожній області все буде вирішуватися індивідуально, а не єдиним рішенням влади. Усе вирішуватиме суб'єкт господарської діяльності. У одного трохи краща ситуація, у когось гірша. У кого зовсім усе погано, можуть і по неділях якийсь графік придумати. Немає єдиного рішення для всіх. Усе залежить від фінансового і матеріального стану суб'єкта господарської діяльності.

Наразі вкрай складно сказати, яка буде економічна політика та що взагалі зможе робити Кабмін уже за півтора місяці. Можливо все, що зможуть робити – змінити Прем'єра або ще когось із міністрів.

Якщо в окремих випадках буде вирішено відпрацювати карантин, то це буде величезним соціальним навантаженням на працівника. Однак, якщо в працівника та підприємця однаковий інтерес, то картина інша. Наприклад, у працівника немає грошей, а підприємцю потрібно відновити виробництво. Тоді питання вже потрібно розглядати з точки зору того, вимушений такий захід чи ні.

Питання відпрацювання буде вирішуватися залежно від того, в якому стані перебуває те чи інше підприємство, виробництво, фірма. Не може бути єдиного рішення для космічних кораблів і громадського транспорту. Усе індивідуально.

Звичайно, має бути відновлення життєвих функцій і здатності робочої сили до виробництва. Однак, якщо не давати людям вихідних щосуботи та щонеділі, то теж можуть бути наслідки. Можливо, як в інших країнах, збільшити робочий день по годинах або шукати ще якусь альтернативу?

[\(Слово і Діло\)](#)

До другого читання «антиколомойського» законопроекту кілька нардепів подали 16 тис. правок і в такий спосіб вони не тільки заблокували ухвалення цієї законодавчої ініціативи, але й позбавили нардепів можливості ухвалювати інші актуальні законопроекти.

Експерт із конституційного права Олександр Москалюк:

Практика зловживання депутатами своїми правами існує у великій кількості країн, у том числі й розвинутих, але там вона не набуває такої гротескної форми. Насправді написати 16 тис. правок нескладно, але таке враження, що вони розмножуються, як коронавірус.

(...) У європейських країнах таку практику обмежують тим, що один депутат не може самостійно внести правку, треба, щоб її підтримали 10–15 депутатів. У нас хотіли це зробити, але в Конституції не вказується кількість депутатів, яка має право законодавчої ініціативи, відповідно, всі виходять із того, що кожен депутат має право законодавчої ініціативи.

Якщо подивитись на активність депутата в різні періоди, коли і до яких законопроектів він подавав найбільше правок, з великою часткою ймовірності можна дійти певних висновків.

Другий важливий момент полягає в тому, що, вносячи таку величезну кількість правок, нардепи блокують також і ухвалення інших законів.

Нині дуже актуально ухвалити новий закон про СБУ, ініційований В. Зеленським. Цей законопроект фактично модернізує СБУ до стандартів іноземних спецслужб, таких як Моссад, зокрема, з точки зору кібербезпеки і інших викликів. І це зараз дуже важливо.

Учені кажуть про другу хвилю коронавірусу, до якої треба готуватися вже зараз. Треба, щоб у нас була можливість, як, скажімо, в Ізраїлі,

індивідуально впливати на людину, для того, щоб вона не поширювала інфекцію, чи не поширювала фейки. Те, до чого зараз Моссад дуже активно долучається.

Натомість депутати будуть змушені зануритись у тривалий процес розглядання правок і не зможуть перейти до більш актуальних питань. Свого часу нардепи відхилили законопроект, який міг би виключати можливість одному парламентарю вносити велику кількість правок через те, що ця ініціатива порушувала право кожного парламентаря на законодавчу ініціативу.

Тут я вважаю, що не буває абсолютних прав. Право існує для того, щоб його реалізувати, а не для того, щоб паралізувати діяльність парламенту.

Оскільки прямого механізму запобігання таких випадків блокування законопроекту немає, має бути громадський осуд, постійне нагадування про такий ганебний досвід у практиці нардепа, тоді поступово, еволюційним шляхом ми прийдемо до того, що такі випадки, можливо, зійдуть нанівець.

[\(Слово і Діло\)](#)

6 квітня о 10:00 учні 5–11 класів з усієї України почали вчитися за нещодавно розробленим проектом «Всеукраїнська школа онлайн».

Експерт напряму «Освіта» аналітичного центру «Український інститут майбутнього» Микола Скиба:

В Україні понад 14 тис. шкіл, з яких можливості для якісного дистанційного навчання в кращому разі має сотня. Для багатьох дистанційна освіта стала проблемою.

Крім того, є проблема, пов'язана з покриттям Інтернетом поза великими містами. Телевізійний сигнал, якщо додати супутник, значно потужніший. Тому є певна логіка в тому, що телеканали стали транслятором шкільного контенту.

Однак, наразі питання навіть не в тому, чи допоможе це наздогнати шкільну програму на карантині, а які інші проблеми, крім відставання від програми, виявив карантин та спроба пом'якшити наслідки карантину.

Річ у тім, що це спроба втиснути в цифровий доступ те викладання, яке насправді було не дуже ефективним до карантину. Методика, коли є аудиторія, а вчитель виступає як лектор, а учні мають слухати, – не дуже дієва. За різними дослідженнями країн ЄС та США, ефективність сприйняття інформації в такому форматі рідко коли перевищує 15–20 %. Тоді почали розвивати методи включення, нові підходи.

Головна проблема організації дистанційного навчання в тому, щоб включити учнів, дати їм відчуття причетності до шкільної спільноти. «Всеукраїнська школа онлайн» не вирішує цієї проблеми.

Онлайн-уроки нагадують адресну доставку. Хотіли ви чи ні – тримайте певний блок інформації, хоча ніхто не зобов'язує дивитись канали, педагоги можуть дати свої рекомендації чи створити свої YouTube-канали. Коли педагог має своїх учнів, звичайно, він може більш точно порадити, з чим

працювати, тим паче, темпи в кожній школі різні. Тому може виявитись так, що певні уроки, які зараз транслюють, одні вже засвоїли, а інші – ще далеко.

«Всеукраїнська школа онлайн» грає здебільшого позитивну роль для підвищення статусу освітнього питання. Це сигнал переважно для спільноти освітян, щоб грати на цьому резонансі та просувати свій порядок денний. Порядок денний має бути в організації повноцінного цифрового середовища та платформи, на якій можна постійно зберігати навчальний контент, легко надавати доступ, організовувати інтерактивні завдання, групову роботу, давати можливості створювати персональні кабінети учнів. Це буде актуально навіть після карантину та в умовах динамічного світу. Доцільніше просувати цю тему.

Буде дуже добре, якщо проєктом «Всеукраїнська школа онлайн» скористається хоча б 30–40 %.

(Слово і Діло)

Українська влада вдалася до низки обмежувальних заходів для стримання коронавірусу.

Директор служби «Український барометр», політолог Віктор Небоженко:

Карантинні заходи, які запроваджені в Україні, дуже сумбурні, суперечать один одному і поки просто списані з різних європейських країн. Ефекту вони не дадуть. Поки що всі обмеження покликані не для того, щоб впоратися з епідемією. Це чиста бюрократизація і спроба відзвітувати за те, що зроблено під час роботи.

(...) Карантин для населення дозволяє знизити рівень соціального протесту. Раніше, коли люди були чимось незадоволені, то обурювалися не на веселих гуляннях. Будь-яка влада боялася похорону. Тим більше великого. Оскільки люди хворіють переважно вдома, зменшується рівень соціального невдоволення владою. Для цього і запроваджують карантин, а потім уже вигадують для населення різні відмазки.

(Слово і Діло)

Із запровадженням карантину в Україні пообіцяли матеріальну допомогу найбільш малозабезпеченій категорії українців – пенсіонерам, щомісячні пенсії яких не перевищують 5 тис. грн. Таких в Україні близько 10 млн.

Заступник виконавчого директора Центру економічної стратегії Дмитро Яблонівський:

Після того, як відбувся стрибок цін на продукти, і враховуючи, що в пенсіонерів можуть бути додаткові витрати у зв'язку з карантинними обмеженнями, держава зобов'язана підтримувати найбільш вразливу категорію громадян.

Будь-яку допомогу не можна надавати бездумно. Однак слід врахувати, що зараз ми перебуваємо в кризовій ситуації. Є групи, які особливо

постраждали внаслідок карантину: пенсіонери, малозабезпечені, а також ті, хто втратив роботу. Потрібно вирішувати питання так, щоб у людей була їжа, якісь кошти для існування. І якщо підтримку потрібно надати швидко, то найпростіший спосіб для держави – зменшити якісь податки, як у разі з ФОПами або виплатити одноразову допомогу.

З точки зору швидкості реагування і допомоги найбільш нужденним групам населення рішення про виплати для пенсіонерів було єдиним і виправданим рішенням.

«Карантинну тисячу» варто розглядати як виняток та одноразові заходи, які виправдані в кризовій ситуації. Такі доплати не можуть мати постійний характер і стати правилом. В ідеалі потрібно ставити питання про продовження реформування пенсійної системи після виходу з карантину.

Експерт з питань пенсійного забезпечення Володимир Щербина:

В ідеальному варіанті держава не повинна мати до доплат ніякого відношення, потрібно в корені міняти систему так, щоб створити умови, за яких кожний громадянин самостійно 7–10 % від зарплати вносив би на особистий пенсійний рахунок. Ці кошти повинні бути під відсотком упродовж усього періоду накопичення.

Суть у тому, що розподільний принцип формування пенсій, коли гроші на виплату літнім громадянам віднімаються із зарплати тих, хто працює, був замінений на накопичувальний, коли людина сама собі відкладає на старість. У кожного є свій пенсійний рахунок, на який слід щомісяця перераховувати внески в розмірі 10 % від заробітної плати. Ніхто нічого надприродного не вигадував. Отримав зарплату – поклав 10 % на свій рахунок.

[\(Слово і Діло\)](#)

До «антиколомойського» закону подано 16 тис. правок, з яких 6 тис. ініціював позафракційний депутат Антон Поляков.

Експерт Міжнародного центру перспективних досліджень (МЦПД) Ігор Петренко:

Вимоги нардепа виглядають безглуздо. Замість того, щоб зосередитися на негативних моментах законопроекту, дати хоча б якийсь обґрунтування, як це роблять більш досвідчені колеги нардепа, коли говорять про те, що це питання національного суверенітету та захисту банківської системи, Антон Поляков просто демонструє, що зацікавлений «валити» законопроект і затягувати його розгляд.

Щоб забезпечити голосування за законопроект, можуть змінити Регламент. Через величезну кількість правок робота ВР може бути заблокована. Тому вже не монобільшість, а потрібна більшість в особі «ЄС», «Голосу» і частини «Слуги народу», яка орієнтується на ОПУ.

Зараз спробують внести зміни до Регламенту, щоб якомога швидше розглянути правки. Також можливо їх об'єднають за блоками, а якісь будуть розглядати пакетом. Однак для цього все одно потрібен час і добре організована робота парламенту, а з цим є проблеми.

Проблеми з парламентом і монобільшістю вже очевидні, а такі законопроекти, як «антиколомойський», вносять ще більше складнощів у роботу парламенту.

Навряд чи МВФ зможе надати допомогу Україні без ухвалення цього закону. Законопроект про ринок землі, який також був серед вимог МВФ, вийшов досить компромісним. Для МВФ українська земля цікава як застава під кредитні кошти, але для зовнішніх гравців щонайменше два роки ситуація залишається невідомою.

МВФ уже погодився на компроміс, коли схвалив поетапну земельну реформу. Тому в питанні закону про банки кредитори будуть уже більш принципові. Тим більше, вони і так пішли на поступки, дозволивши отримання компенсації. Представники МВФ раніше наполягали на тому, що ніякої компенсації бути не повинно. Навряд чи кредитори підуть на більш глибокі компроміси.

[\(Слово і Діло\)](#)

Карантин ударив по комунальних платежах. Рівень оплати в Києві просів на 15 % та опустився до п'ятирічного мінімуму.

**Директор аналітично-дослідницького центру «Інститут міста»
Олександр Сергієнко:**

Нинішнє падіння було прогнозованим, оскільки останні три роки в Україні весь час збільшується заборгованість з оплати комунальних послуг. Це говорить про те, що рівень тарифів неадекватний рівню доходів населення.

Причина обвалу в несправедливій системі встановлення тарифів, яка побудована на витратному принципі. Підприємство включає всі валові витрати в тариф. Це не стимулює комунальників працювати ефективно.

Підприємства не зацікавлені в тому, щоб полагодити діряві труби, енергоємні котли замінити на ефективні, насоси з великою потужністю – на насоси з меншою потужністю, тому що споживання води впало. А навіщо? Якщо можна поїхати до НКРЕКУ, показати розрахунки, що такі ось витрати, а Нацкомісія фактично автоматом встановить тарифи. Комісія перевіряє тільки математику. У підсумку тарифи в Україні постійно зростають. Однак доходи українців не збільшуються.

Чинна в Україні система встановлення тарифів згубна та рано чи пізно опиниться в стані колапсу. У період карантину колапс уже практично проявився. Далі ситуація може погіршитися, галузь перебуватиме у стані занепаду, не отримуючи грошей і не маючи ніяких «батоїв» у руках.

З технічного боку немає можливості відключити боржника, конкретну квартиру від споживання, хіба що тільки відключити весь будинок. Тому такого «батого» стосовно споживачів немає. Пеня за заборгованість мізерна, на тлі платежів вона ніяк не впливає на ситуацію.

У Києві дуже багато квартир, у яких не встановлені лічильники. У підсумку, налічують по квадратних метрах. На квартиру 80–90 м приходять

нарахування на суму 3 тис. грн. У теплу зиму 2 тис. грн – це вже захмарний платіж.

Ситуацію ніяк не допомагає поліпшити й система субсидій, оскільки були запроваджені драконівські правила. У результаті половину одержувачів виплат просто відсікли.

Якби уряд набрався сміливості, то ухвалив би кардинальні рішення. Період кризи – час для кардинальних рішень. Потрібно кардинально змінити систему тарифоутворення, зробити її стимулювальною, обмежити рівень тарифів для кожного підприємства на певній величині. Потрібно прийти до того, що, наприклад, як би не збільшувалася мінімальна зарплата чи вартість енергоносіїв, працювати потрібно так, як усі нормальні бізнеси – виходячи з того, що є, а не з того, що хочеться.

Рівень неплатежів може обвалитися до 20 % за умови, що карантин закінчиться 24 квітня. У цілому ситуація показала, що підприємства можуть виживати, якщо будуть отримувати платежі за 85 %. Значить, у підприємств є запас міцності. Отже, тариф завищений, і підприємства могли б продавати свою продукцію дешевше.

[\(Слово і Діло\)](#)

Президент України Володимир Зеленський після голосування за відкриття ринку землі заявив, що Україна вже найближчим часом може отримати перший транш від Міжнародного валютного фонду. Але до другого читання до закону про банки вже подано 16 тис. правок.

Керівний партнер компанії Capital Times Ерік Найман:

Українська влада має кілька місяців, щоб залагодити ситуацію із законом про банки. Державний бюджет, звичайно, чекати не може. Зараз нардепи, які подали правки, загрожують виконанню реалізації держбюджету України. Доведеться Міфіну шукати інші способи, комусь можуть різати доходи.

Мінфіну і ОПУ, які посідають іншу позицію щодо законопроекту, зараз варто подивитися на те, які групи впливу подали блокувальні поправки. Потрібно знайти способи впливу на цих депутатів. Наприклад, через зменшення бюджетних вливань. У Президента точно є інструменти впливу. Зрештою, незрозуміло, чому окрема група депутатів вирішила об'єднатися з проросійськими силами і посіла відверто антиукраїнську позицію. Вони говорять одне, але роблять абсолютно протилежне.

Закон про банки досить лояльний і дає можливість колишнім власникам Приватбанку вимагати від України грошової компенсації. Тому потрібно уважно опрацювати цю правку, щоб не дати можливості нечесним банкірам вимагати щось від України.

Заступник виконавчого директора Центру економічної стратегії Дмитро Яблонівський:

У МВФ було дві основні вимоги до України: земельний закон і закон про банки. У ситуації із земельним законом кредитори пішли назустріч

Україні, оскільки схвалений поетапний і обмежений варіант запуску ринку. Земельна реформа в проголосованому вигляді – уже компроміс з МВФ. Пішовши на поступки в земельних питаннях, кредитори, імовірно, наполягатимуть на тому, щоб закон про банки був ухвалений у тій редакції, яка їх задовольнить.

МВФ бере до уваги можливу кризу, ризик дефолту і готовий іти на поступки. Але ринок землі вже був поступкою української влади.

Якби не було епідемії, то земельний закон, напевно, розглядали б ще кілька тижнів і, можливо, ухвалили б у тій редакції, яка була після першого читання. Зараз Україні не варто розраховувати, що в питанні закону про банки кредитори також підуть на поступки і нададуть допомогу без голосування закону в другому читанні.

(Слово і Діло)

«Антиколомойський закон» Рада ухвалила в першому читанні 30 березня. Однак, 28 нардепів подали до «антиколомойського закону» 16 381 поправку. Найбільше вніс позафракційний нардеп Антон Поляков. При цьому ухвалення «банківського закону» є головною вимогою МВФ.

Керівник Фонду «Українська політика» Кость Бондаренко:

Не виключено, що вже за кілька тижнів або навіть днів нардеп Поляков може відкликати свої правки. Доля закону буде залежати від кулуарних домовленостей з олігархом. Володимир Зеленський спробує кулуарно домовитися з олігархом Ігорем Коломойським про те, щоб закон був ухвалений. Зеленський розуміє, що йому потрібен цей закон, але Коломойський – дуже складний переговорник.

Вочевидь, щось стане предметом торгу. Імовірно, якщо закон ухвалюється, то Зеленському доведеться піти на поступки в якихось інших сферах. Що це можуть бути за сфери? Можливо, якісь кадрові призначення, бізнес-поступки. У бізнес-сфері навряд чи можна чомусь дивуватися. Це буде гра на межі фолу.

Україна має ще місяць у запасі, цей час МВФ може почекати. Головне показати, що процес іде, а не провалився або завершився. Звичайно, МВФ зараз досить жорстко ставиться до України. Але водночас кредитори розуміють, якщо країна не отримає допомогу, то Фонд може втратити набагато більше, ніж отримати. У дефолті ніхто не зацікавлений.

Експерт Міжнародного центру перспективних досліджень (МЦПД) Ігор Петренко:

Коломойський від початку говорив про те, що йому потрібен не стільки ПриватБанк, скільки компенсація. Варіант законопроекту, який затверджений у першому читанні, передбачає можливість компенсації.

Однак, найімовірніше, олігарха найбільше хвилює розгляд справи за цивільним позовом у Високому суді Лондона. Ідеться про три мільярди доларів. Під цей позов уже арештовані активи Коломойського – Боголюбова.

Правки до законопроекту – спроба натиснути на владу і менеджмент ПриватБанку, щоб позов відкликали. Мовляв, добре, якщо Вам потрібна співпраця з МВФ і успішне голосування, депутати знімають правки в обмін на те, що буде компенсація і мінус позов у Лондонському суді.

(Слово і Діло)

Ціни на бензин в Україні продовжують знижуватися на тлі глобальної світової кризи через пандемію коронавірусу.

**Член наглядової ради Інституту енергетичних стратегій
Юрій Корольчук:**

Ближче до закінчення карантину ділова активність буде збільшуватися, а ціни на нафту вже почали зростати. Тому серйозного зниження цін на паливо вже чекати не варто.

Україна залежить від зовнішніх чинників, зокрема, від цін на нафту й курсу валют. У найближчий період, приблизно ще два тижні, ми будемо спостерігати залишки ефекту від зниження цін на нафту. Однак, уже є тенденція на збільшення вартості нафти.

Нафта дорожчатиме, питання тільки, якими темпами. Теоретично та практично є шанс протягом травня–червня повернутися до рівня 50 дол. У більшості країн після закінчення карантину піде вгору промислове споживання, активність населення збільшиться. Тому нафта буде в ціні, що позначиться й на АЗС в Україні.

Нинішні середні ціни на АЗС: дизель у середньому коштує 24 грн, а бензин – 24,5 грн за літр. Можна припустити зниження цін на паливо ще максимум на 50 коп. у середньому, але не на кілька гривень. 20 грн за літр палива ми точно вже не побачимо. Нафта вже розвернулася вбік зростання. Якщо зараз «чорне золото» закріпиться на поточних цінах, то на АЗС вартість палива в найкращому разі залишиться на нинішньому рівні. Малоімовірно, що будуть знижувати ціни, тим більше, якщо активність повернеться.

Деякі заправки опустили ціни, наприклад, на дизпаливо до 20 грн за літр. Однак, це не можна вважати показником, тим більше, що ціни знизили не на преміум-паливо.

У травні–червні відбудеться розворот цін убік подорожчання, але поки що незрозуміло, яким він буде. Багато чого залежатиме від курсу. Якщо курс залишиться на рівні 27 грн за долар, а нафта буде помірно зростати в ціні, то протягом місяця паливо стане дорожчим на гривню-півтори.

На початку карантину були стрибки курсу, але такі коливання є тимчасовими. Навряд чи ми побачимо щось таке знову, ефект спекуляцій уже пройшов. Крім того, наразі продажі просіли, багато хто пішов у мінус, але ситуація не настільки погана, як намагаються показати. Якби все було так жахливо, багато АЗС закрилися б.

(Слово і Діло)

Уряд планує компенсувати українцям певний відсоток комунальних платежів, які зростуть через те, що люди будуть перебувати вдома на карантині. Крім того, мер Києва Віталій Кличко пообіцяв, що знижки для жителів столиці в 10 % зможуть отримати всі, хто розрахується за комунальні платежі до кінця місяця.

**Виконавчий директор Асоціації «Енергоефективні міста України»
Святослав Павлюк:**

Фактично уряд зобов'язав міста відтермінувати платежі у своїх комунальних компаніях. Усі водоканали, теплокомуненерго в комунальній власності. Затримки платежів означають, що міста змушені будуть дотувати мільярдами ці комунальні підприємства, оскільки вони критично важливі для інфраструктури. Не можна допустити, щоб ці об'єкти зупинилися.

Криза неплатежів, яка наростає лавиною, дуже сильно вдарить по бюджетах міст. Така ситуація – загроза для фінансової стабільності та підготовки до наступного опалювального сезону. Уже зараз потрібно думати про наступний опалювальний сезон. Наступна зима не так далеко, як здається.

Норма знижки в 10 % для тих, хто заплатить до 20-го числа поточного місяця, застосовувалася ще за часів Попова, тому в цій пропозиції Кличка немає нічого особливого. Така практика була вже в Україні, але оцінити її ефективність складно.

Можливо, це стимулювання або кризовий менеджмент – краще втратити 10 %, ніж узагалі не отримати грошей. Як би там не було, потрібно розуміти, що з нізвідки кошти не візьмуться. Тобто, ось ця знижка є в тарифі, просто розмазана по різних маленьких статтях. Комунальна компанія не може працювати собі у збиток.

Близько 80 % комунальних підприємств в Україні дотуються місцевими бюджетами тією чи іншою мірою: чи то на покриття зарплати, чи то на поповнення обігових коштів, статутного капіталу. (...) Зараз уряд запропонував псевдоекономічний механізм: не штрафуємо тих, хто не платить, але даємо менше місцевим бюджетам. Звичайно, це удар по міських бюджетах.

[\(Слово і Діло\)](#)

В умовах карантину влада закликає українців цього року утриматися від відвідування церков та храмів під час релігійних свят та уникати скупчень людей. Крім того, з 6 квітня в Україні посилені обмежувальні заходи та запроваджені штрафи й санкції за порушення обмежувальних правил.

**Директор благодійного фонду «Людина і право», правозахисник
Борис Захаров:**

Влада має дотримуватися законних способів при реалізації політики, направленої на гарантування громадського здоров'я. Але експерт додав, що здоровий глузд має залишатися джерелом правових рішень та зауважив, що часткове обмеження масових заходів має легітимну мету.

Порушення в тому, що не запроваджено надзвичайний стан та немає дерогації від Європейської конвенції з прав людин. І в таких умовах постанова Кабміну й карантинні заходи, наприклад, стосовно вірян – це порушення їхньої релігійної свободи. Це ст. 9 Європейської конвенції з прав людини та ст. 35 нашої Конституції. Проте, ці дії мають легітимну мету: збереження життя та здоров'я громадян. Я підтримую такі дії влади, але, все-таки, вони мали б бути законними й легітимними з точки зору закону, а не тільки мети. Для цього спочатку треба було б запровадити надзвичайний стан, потім написати дерогацію від Європейської конвенції на тимчасовий термін і, відповідно, ухвалити підзаконний акт, як ці обмеження діють в умовах карантину.

Водночас, навіть за таким сценарієм вжиття обмежувальних заходів має бути аргументованим та мати на меті лише протистояння поширенню інфекції. Для епідемії запроваджувати комендантську годину чи спеціальні умови для вилучення майна, як це передбачено надзвичайним станом, не має юридичного сенсу.

Мав би бути якісний підзаконний акт, який би регулював саме боротьбу з пандемією відповідно до умов надзвичайного стану. У нас пішли іншим шляхом, як завжди, «між крапельями» всупереч Конституції та міжнародним зобов'язанням України, але з точки зору здорового глузду. Здоровий глузд я підтримую, тому вважаю, що зборів у храмах, як ми це бачили Вербної неділі, треба уникати.

[\(Слово і Діло\)](#)

Наприкінці березня Кабмін затвердив для лікарів, які працюють із коронавірусними хворими, погодинну оплату, а парламент схвалив закон про надбавки до зарплати в 300 %.

Економічний експерт Олег Гавриш:

Доплати в 300 % – цілком реальні, це не так багато. Кошти після внесення змін до бюджету для цього є. Тим більше, якщо ми отримуємо кредит від Фонду. Якщо Україна отримає транш МВФ, то втримати ситуацію хоча б на рівні 4 % ВВП можливо. Це будуть ще не такі драматичні події, які ми бачили у 2014 р., коли почалася війна з РФ.

У всіх країнах світу запроваджуються такі надбавки, тому Кабмін ухвалив правильне рішення. Економічно це реально здійснити. Це точно краще, ніж раніше. Рівень оплати був зовсім не ринковий. Нерідко, коли лікарі, які працювали в приватних клініках, паралельно працювали ще й у державних лише заради того, щоб просто був пункт у трудовій книжці. Звичайно, у приватних клініках медики отримували набагато більше.

Багато лікарів звільняються, але не можна сказати, що це відбувається масово. У лікарів є внутрішня мотивація, а рішення Кабміну можливо якимось ще простимулює продовжувати роботу.

Гроші на надбавки для медичних працівників є, останній варіант бюджету передбачає доплати для одних категорій та урізання зарплат для інших на період карантину.

Генеральний директор медлабораторії ДІЛА Олексій Бабич:

На жаль, більшість лікарів заробляли від того, що заплатить пацієнт. Зараз можливості для такого заробітку знизилися. Стало питання про те, що держава повинна щось доплатити. Судячи з усього, це виходить не дуже добре.

Близько 80 % медичних установ – це комунальні підприємства, де директор цього підприємства розпоряджається фондом заробітної плати, і сума виплат залежить від нього. Він може як підвищити в 10 разів зарплату, так і зовсім не виплатити. Це підприємства, які ведуть господарську діяльність. Як держава може щось комусь доплатити? Технічно як? Ми ж не в Радянському Союзі живемо, коли сказали, що у всіх будуть ось такі виплати і всі такі суми й отримали. Гендиректор підприємства розпоряджається фондом заробітної плати. Тому, якщо хтось не отримає надбавку 300 %, а хтось отримує в 200 %, а ще хтось залишиться без доплат, потрібно звертатися до свого керівника.

Комунальні підприємства отримують гроші з Національної служби здоров'я, місцевих бюджетів. Якщо хтось не отримав виплат, значить, або бюджет не заплатив, або директор підприємства, колишній головний лікар.

Розмови про те, що хтось обіцяє трикратне підвищення зарплати, дуже дивні, оскільки механізму такого немає. Бюджет виділить утричі більше на зарплату? Немає такої бюджетної статті. Є стаття бюджету на утримання інфраструктури комунального підприємства, а далі вже з цих грошей колишній головний лікар, нинішній гендиректор, формує фонд зарплати. Він сам визначає, скільки штатних одиниць має бути. Для держпідприємств, звичайно, бюджет може виділити кошти, але реальність така, що таких, щонайбільше, 20 %.

[\(Радіо Свобода\)](#)

Експерт Тарас Козак:

Велика частина імпорту України – це енергоресурси, зокрема нафта та бензин. Відтак, ціна на них повинна бути дешевшою. Тому ми імпортуватимемо менше в грошовому вимірі за постачання нафтопродуктів.

До ціни на нафту прив'язані мита та ПДВ, «тому, чим менше коштує нафта, тим менше грошей потраплятиме в бюджет України». Відповідно, дефіцит бюджету може збільшуватись.

В Україні – без урахування окупованих частин території – видобувається десь біля 2,2 млн т нафти на рік і останніми роками власний видобуток переважно потроху падав.

В Україні теж видобувають нафту, але це дорогий процес, оскільки вона лежить не на поверхні. Коли ціна нафти нижча, ніж 30 доларів за

барель, видобувати її в Україні збитково. Тоді «Укрнафта» (та інші, менші компанії) не зможе платити податки та мита.

Чим дорожчі енергоресурси, тим більше бажання у Росії «допомогти» братнім народам чи поширювати «руський мир». Тому падіння ціни на нафту й енергоресурси загалом зменшує мілітаристські апетити у Росії. Тому цілком можливо, що якщо така ціна зберігатиметься роками, у Російській Федерації будуть внутрішні проблеми, і їй буде не до України.

На загал існує тенденція, що нижчі ціни на нафту призводять до менших надходжень у державний бюджет Росії, а відтак означають менше асигнувань на військові цілі.

Виконавчий директор «Нафтогазу України» Юрій Вітренко:

Позитивним моментом може бути наявність потужностей для зберігання нафти, хоча б у нафтопроводах, що не використовуються або на нафтопереробних заводах, що не працюють.

Ціна на нафту у світі пішла в глибокий мінус. Тобто готові платити, щоб забирали нафту. Це можна пояснити тим, що нафту вже немає де зберігати, і неможливо припинити видобуток без значних втрат у майбутньому.

В Україні є величезна нафтотранспортна система, де можна зберігати нафту, один працюючий завод (Кременчук) зі значними ємностями для зберігання, а також багато нафтопереробних заводів, які давно зупинені, але на яких принаймні були такі ємності. Схоже, бізнес зі зберігання нафти найбільш прибутковий зараз. Потрібно не прогавити можливості і максимально їх монетизувати.

Україні потрібно намагатися зберігати більше не російської нафти, а з інших нафтовидобувних країн.

[\(Радіо Свобода\)](#)

Політолог Кирило Сазонов:

Україна програла локальну війну з Кремлем. З 20 квітня найбільше вуглевидобувне підприємство країни «Павлоградвугілля» і три збагачувальні фабрики вимушено йдуть у простій. Минулого тижня про неможливість заплатити зарплати і купити паливо заявив «Енергоатом». Про ці ризики експерти попереджали ще восени – вихід на український ринок російського вугілля й електроенергії може стати вироком української генерації і вуглевидобутку.

Мотивація тут проста – росіяни будуть душити українські шахти і генерацію електроенергії, щоб в Україні зростало безробіття і падали надходження до бюджету. Зростання соціальної та економічної напруженості – їх головний інтерес. Не виходить перемогти на фронті? Шкодитимуть ізсередини. Ну і шляхом тимчасового демпінгу підсадити Україну на голку залежності від російської електроенергії і вугілля теж важливо. І потім можна викручувати Україні руки як завгодно.

([Радіо Свобода](#))

Міжнародний валютний фонд продовжує переговори з Україною щодо нової програми.

Директор європейського департаменту МВФ Пол Томсен:

Існує низка проблем, які залишаються невирішеними, і я впевнений, що вони скоро будуть подолані, і що ми можемо рекомендувати програму нашому правлінню. Скажімо, ми добре просунулися, і це, звичайно, дасть Україні більше ресурсів для розширення свого політичного простору в боротьбі з цією кризою.

Україна серйозно постраждала від пандемії. Український уряд вживає заходів, які мають значно збільшити дефіцит бюджету країни.

На щастя, протягом останніх кількох років у рамках програми, яку підтримує МВФ, Україна досягла значних показників макроекономічної стабільності. Стабільність банківської системи покращилася. Інфляція знизилася. Зовнішні дефіцити зменшилися. Дефіцит бюджету значно скоротився. Державний борг скоротився, а іноземні резерви значно зросли – перевищили 20 млрд (доларів. – Ред.). І це, безумовно, дає Україні буфери, необхідні для негайної політичної реакції.

Директор Центру економічної стратегії Гліб Вишлінський:

Міжнародний валютний фонд, дійсно, демонструє готовність збільшувати фінансову допомогу Україні.

Україна є однією з найбільш бідних у європейському регіоні, проте її не відносять до категорії «найбідніших країн світу». Відтак намір МВФ збільшити допомогу таким країнам утричі її не стосується: зростання підтримки буде, але менш масштабне.

Програма фінансової підтримки передбачає не лише кошти МВФ, а й допомогу інших донорів: якщо фонд погодиться далі співпрацювати з Україною, то це автоматично означатиме позики від ЄБРР (1,5 млрд дол.) та від Євросоюзу (0,5 млрд), а також від урядів США та інших розвинутих країн.

Міжнародний валютний фонд наразі обговорює фінансову допомогу обсягом у 8 млрд дол., це значно більше ніж те, про що йшлося до пандемії коронавірусу. У принципі, ця програма може зрости і до 10 млрд дол., однак правила МВФ не дозволяють надавати Україні більше, ніж 4 млрд на рік. Ліміт визначається потужністю економіки країни. Відтак у найкращому випадку Україна може отримати від міжнародних донорів 6–7 млрд дол. цього року, якщо МВФ не змінить правила.

Зазвичай фонд надає країні кошти лише за умови, що дефіцит її бюджету є помірним (у різні роки Україна отримувала транші МВФ, маючи дефіцит близько 3 % від ВВП). Однак зараз посадовці фонду не заперечують проти останніх змін до бюджету, які потроїли його дефіцит через карантин та фінансування боротьби з пандемією.

Зараз те, на що Україні можна розраховувати сумарно від МВФ, ЄБРР, ЄС і США – близько 6 млрд дол. за 2020 р., за умови, що Верховна Рада ухвалить кілька технічних законів щодо ринку землі зокрема.

У цій ситуації річна допомога донорів може бути меншою за дефіцит бюджету-2020. Однак про дефолт не йтиметься, оскільки держава має змогу скоротити всі некритичні видатки.

Ідеться не про дефолт, а про те, що доведеться «різати» всі неперіоритетні видатки. Якщо Україна не знайде ще умовні два мільярди доларів, то не буде затримок пенсій чи зарплат бюджетникам. Просто в останні місяці року Україна не фінансуватиме будівництва доріг та інших речей, окрім найнеобхіднішого. Так, це поганий сценарій, тому що не буде відповідних робочих місць у тих чи інших інфраструктурних проєктах. Але це не означатиме, що українці через відсутність грошей вмиратимуть із голоду.

Економіст Борис Кушнірук:

Нова програма МВФ, на відміну від попередніх, матиме менше обмежень щодо використання його фінансової допомоги. Так, транші надходитимуть не до золотовалютних резервів Нацбанку, а напряму до бюджету, покриваючи його дефіцит, спричинений карантинном та протидією коронавірусу. До того ж, має значення не лише сума позики, а й термін, на який вона надається.

Важлива не лише сума, а й термін, на який її дають. Наприклад, якщо на один рік – країна не впорається. Значно краще, якщо йтиметься про 5–10 років. Важливо й інше: якщо домовимося з МВФ і отримаємо кошти – то для України з'являться дешеві ресурси на світових ринках запозичень і більше можливості рефінансувати ту державну заборгованість, яка є. В Україні загальна частка боргу від ВВП є незначною, порівняно з іншими країнами, питання лише з термінами його погашення.

Головною перешкодою для отримання допомоги МВФ, а тим паче, до її збільшення, є стан справ щодо націоналізованого «Приватбанку». Оскільки ухвалення будь-яких рішень на користь його колишніх власників і пов'язаних осіб додатково виснажуватиме український бюджет.

Пам'ятаймо і про недавнє рішення суду на користь братів Суркісів (щодо їхніх коштів у «Приватбанку» в час його націоналізації. – Ред.). Це рішення створює суттєву проблему для бюджету. І ще є незавершена історія з І. Коломойським. Якщо влада вирішить цю проблему (буде ухвалено закон про неповернення проблемних банків колишнім власникам. – Ред.) – МВФ однозначно надасть допомогу. Якщо ж будуть продовжуватися ігри Зеленського з Коломойським – то Україна допомоги не отримає. І я в такому разі підтримуватиму рішення МВФ: навіщо давати країні фінансову підтримку, якщо в підсумку вона надійде до кишені олігарха?

Шеф-редактор порталу «Фінансовий клуб» Руслан Чорний:

МВФ, дійсно, може піти на збільшення допомоги Україні через «коронакризу» та падіння ВВП і не висувати задля цього нових умов. Але наразі українська влада не зробила навіть найнеобхідніших кроків для цього.

Для того, щоб отримувати допомогу, треба подати заявку. З боку Міністерства фінансів її досі ніхто не подав. Лише тоді, коли буде заявка, можна буде говорити про якісь суми та терміни. Я не думаю, що МВФ висуне додаткові вимоги до України в обмін на збільшення допомоги. Адже в МВФ працюють нормальні люди, які розуміють, що відбувається в Україні. Розуміють, що в неї швидше, ніж в інших країнах, через карантин падає ВВП. І щоб економіка не «стала», треба допомогти їй.

Ще одним ключовим кроком експерт називає підготовку цільових програм підтримки певних галузей, але, знову ж, для цього уряд має розробити ці програми, які будуть спрямовані на конкретні галузі та виробництва. Чи це сільське господарство, чи будівництво, чи машинобудування. Це має вирішити уряд, а Верховна Рада – проголосувати за такі зміни. Відколи почався карантин, розмови ведуться, але ніяких принципових рухів у цьому напрямі ми не бачимо.

Дії уряду та Верховної Ради щодо переписування бюджету є недостатніми. Натомість цільові програми підтримки галузей економіки, на його думку, призведуть до збільшення в них робочих місць, а згодом – і до економічного зростання в цих секторах.

[\(Радіо Свобода\)](#)

Ціни на нафту на світовому ринку впали до 20-річного мінімуму.

Експерт з енергетики, президент Центру глобалістики «Стратегія XXI» Михайло Гончар:

Росія не від хорошого життя змушена була підписати з державами ОПЕК та іншими країнами-видобувачами нафти угоду щодо безпрецедентного скорочення видобутку. І це той випадок, коли не президент Росії Володимир Путін примушував інші країни погодитися на певну, вигідну саме йому домовленість. З нафтовою угодою вийшло, наприклад, не так, як з Україною, якій господар Кремля нав'язав кілька років тому Мінські домовленості.

(...) Оголосивши «нафтову війну», Путін учинив сам собі «постріл у ногу». Адже ціни на сировину впали до майже 20-річного мінімуму. Зрештою, угоду з групою ОПЕК Москва має.

(...) Але досягнення Москвою домовленості може лише загальмувати, однак не відверне негативного тренду для Росії щодо вартості вуглеводнів у світі. Після домовленості барель не повернеться до рівня 40+, 50+ доларів чи дорожче. А цьогорічний державний бюджет Росії зверстаний з розрахунку ціни нафти 42 долари за барель, про це заявляв Путін.

У Росії вважали, що завдяки їхнім діям американський сланцевий нафтовидобуток майже враз зляже. Ні! У результаті росіяни, що називається, «вистрілили собі в ногу» і, зрештою, програли. А нинішні переможні реляції

Росії, що Дональд Трамп кілька разів телефонував Володимирові Путіну й вдалося втягнути США у розширений формат ОПЕК+ – насправді це пропаганда. Традиційно помилка росіян – вони завжди недооцінювали сланцевий нафтовидобуток.

Сланцевий нафтовидобуток у США «поховати» не вдається і не вдасться. Як наслідок – попит на російську «несланцеву» нафту падає саме і через цю причину. Росія має свої поклади сланцевої нафти – у Західно-Сибірській нафтогазоносній провінції. Але вони є, за висновком фахівців, такими, що важко видобуваються. Звідси і висока рентабельність такого видобутку в цьому районі.

Головне, що не дозволяє Москві сподіватися на «реанімацію» високих цін на нафту – здешевлення палива на світових ринках триває вже не один рік, і цю тенденцію не зламати. Путін довоювався на нафтовому ринку.

Москва потрапила у пастку, яку готувала для інших. Тобто, концепція Росії як енергетичної наддержави зараз просто луснула. Енергетична зброя надає сили, коли є дефіцит енергоресурсів на світових ринках і високі ціни. І плюс, коли ти маєш якщо не монополію, то домінуюче становище. А на сьогодні дефіциту нафти немає, а навпаки – колосальний профіцит. Ціни на сьогодні є низькими. Монополії щодо нафти Росія не має, на відміну від газу. І тому сила Росії перетворюється на її слабкість, її тягар, її ахіллесову п'яту. Тому тут питання постає дуже прагматично, практично і цинічно. Цю ситуацію Україна має використати. І не йти, зокрема, при цьому на угоду пропозиціям Путіна про скасування західних санкцій проти Росії під час епідемії коронавірусу.

Більше того, Росія зараз, як ніколи, слабка, і це також впливає на можливі подальші російські агресивні дії проти України. Адже продаж нафти й газу (а його ціна теж залежить від коливань вартості нафти) забезпечує майже половину надходжень до державного бюджету Росії. Москва недоотримає сотні мільйонів доларів – тих самих грошей, які вона, зокрема, витрачає на «іхтамнетов» на Донбасі, на анексований Крим, узагалі на утримання своїх збройних сил.

Енергетичний експерт Центру Разумкова Максим Білявський:

Затіяна Росією місяць тому «нафтова війна» стала ще одним доказом того, що запроваджені кілька років тому західні санкції проти Москви за війну на Донбасі й анексію Криму були правильним кроком. І те, що Путін знову продемонстрував незмінність своїх агресивних дій, підтверджує необхідність збереження санкцій проти Росії.

Я вам можу сказати, що нинішня нафтова криза стосується і давньої кризи, спричиненої Росією проти України. Тобто, події на світовому ринку енергоресурсів стосуються Криму і Донбасу. Чому? Тому що цю нафтову кризу спричинила Росія, вона є винуватцем цієї кризи. Криза призвела до економічних збитків демократичних країн. Вони матимуть збитки для своїх бюджетів, для власного бізнесу від Росії. А для України це означає

можливості на дипломатичному фронті відстоювати активнішу позицію стосовно закріплення санкцій проти Росії.

Політолог, професор Інституту міжнародних відносин Київського національного університету Григорій Перепелиця:

Не варто переоцінювати вплив подій на нафтовому ринку світу для зовнішньої політики Росії, зокрема, на агресію на Донбасі. Навіть якщо справді вартість нафти буде низькою, а західні санкції не скасують, це навряд чи примусить Кремль відступити. Більше того, порівнювати наслідки нинішньої «нафтової кризи» для путінської Росії та ефект, який справив обвал цін на нафту в другій половині вісімдесятих років минулого століття для розпаду СРСР, некоректно.

Так, падіння цін на нафту у світі вдарить по золотовалютних резервах і по стійкості російської валюти. Однак Росія має «подушку безпеки» в 600 млрд дол. У разі затягнення кризи з цінами на енергоресурси може виникнути системна криза в Росії. Також свій внесок у це робить пандемія коронавірусу. Проте Кремль це не дуже турбує. Красномовний приклад – Путін навіть не оголосив карантин по всій Росії через поширення коронавірусу.

[\(Радіо Свобода\)](#)

Український парламент змінив бюджет: депутати врахували прогноз Міністерства фінансів про те, що економіка падатиме через кризу й пандемію COVID-19.

Виконавчий директор Фонду Блейзера в Україні, радник президента Володимира Зеленського Олег Устенко:

Вимушене скорочення фінансування одних статей і перерозподіл коштів на інші він вважає значно кращим сценарієм, аніж якби головний фінансовий документ країни в цій ситуації залишався незмінним.

Економіка змінила свій напрям розвитку: замість прогнозованого річного зростання на 3,5 % – очікується падіння українського ВВП приблизно на 5 % внаслідок глобальної економічної кризи, яка вже була багато разів посилена коронавірусом. Але Україна є експортозалежною. І якщо будуть додаткові негативні чинники на зовнішніх ринках (а світова економіка, не виключають, може показати від 5 до 10 % падіння), це вдарить по всіх, особливо по експортозалежних країнах. Якби в цих умовах не відбувся перегляд державного бюджету, то ми б мали збільшення дефіциту більш ніж на 12 % ВВП, і це робило б повністю неможливим фондування (залучення коштів, зокрема за рахунок позик. – Ред.) цього дефіциту ані на зовнішньому, ані на внутрішньому ринках. Втручатися в ситуацію треба було негайно. Я вважаю, що Міністерство фінансів обрало правильну стратегію: збільшення всіх медичних витрат, пов'язаних із протидією коронавірусу, і скорочення за рештою напрямів. Завдяки цьому дефіцит бюджету буде не 12, а 7,5 % від ВВП.

(...) Коли «коронакриза» залишається позаду, влада береться за стимулювання економіки в довгостроковому плані. Зокрема, треба орієнтуватися на поміркований протекціонізм для українського виробника і на створення податкового законодавства, яке буде одним з найбільш ліберальних у світі.

Відбудеться зміна філософії в розвитку економіки України і в її стимулюванні.

Інвестиційний банкір Сергій Фурса:

В умовах «коронакризи» Україна вдалася до кроків, які роблять усі цивілізовані країни світу: вона зменшує заплановані доходи бюджету і збільшує видатки, які спрямовані на протидію пандемії.

Законопроект про зміни до бюджету загалом адекватний. Так, до нього є багато технічних питань: як відбувається перерозподіл, куди підуть чи не підуть кошти. Але загалом логіка цих змін правильна. Зараз Україна стикається з кризою, з якою треба боротися. І вона повторює все те, що роблять усі цивілізовані країни світу.

Але найважливіший нюанс: як саме профінансувати дефіцит бюджету, який закономірно збільшився. Єдиним адекватним джерелом для цього є підтримка МВФ та інших західних донорів (чия допомога прив'язана до згоди чи незгоди Міжнародного валютного фонду мати справу з Україною).

Водночас інші поради, наприклад, відмовитися від допомоги донорів або профінансувати «дірку» в бюджеті за рахунок резервів Нацбанку, так чи інакше означатимуть вмикання «друкарського верстату», і нічим не підкріплені обсяги гривні в економіці призведуть до «венесуельського сценарію».

Без підтримки МВФ усе, що ухвалене в контексті змін до бюджету, не має сенсу. Головне – залучити кошти Міжнародного валютного фонду, і саме тому важливо якнайшвидше ухвалити в цілому «антиколомойський» закон (про заборону повернення «Приватбанку» попереднім власникам. – Ред.), З іншого боку, розмір програми МВФ для України буде збільшено, і ця допомога надійде безпосередньо в бюджет, а не в резерви Нацбанку, як це було раніше.

Виконавчий директор Case Україна Дмитро Боярчук:

Логіка змін до бюджету демонструє, що влада побачила наближення піку світової кризи, спричиненої коронавірусом, але не розуміє, яких масштабів вона сягне в Україні.

(...) Зрізали дохідну частину. Навряд чи розуміють, до чого йдеться. Мінфін припустив, що відбудеться помірне падіння економіки, тому доходи бюджету скоротили на 11 %. Отже, мають очікування, що все буде не так погано. Рівень видатків не зменшився, навіть трохи зріс. Тобто це ніякий не секвестр бюджету. Україну світова криза ще майже не зачепила. Поки що ми просто бачимо грім і блискавку на горизонті, а економіки розвинутих країн уже зазнають падіння. Але тут Володимир Зеленський планує ще й накинути по тисячі для пенсіонерів. Поліція: фінансування фактично не змінилося, але

ще й на 200 млн грн їй додали. Утім, враховуючи карантинні заходи, таке збільшення фінансування зможуть обґрунтувати.

Натомість влада могла б вдатися до радикального скорочення всіх статей витрат, які не мають на меті приборкання пандемії.

[\(Радіо Свобода\)](#)

Футуролог, доктор економічних наук Андрій Длігач:

Ми дуже зв'язані всі. І ця зв'язаність змусила нас надто покладатися на одного постачальника, умовно кажучи, китайського виробника, одну авіалінію, мережу. Ці зв'язки у нас не диверсифіковані і щодо бізнесу, і щодо країн.

Для України це однозначна відповідь, що ми не можемо залежати від китайського імпорту й експорту в ЄС. Бо якраз ми тут і постраждали найбільше. Бо яка ще з країн світу так сильно залежить від експорту в країни ЄС і від імпорту з Китаю? Мало таких країн. Ми в тому числі. Тому ми і постраждаємо.

(...) Насправді, мені здається, регіоналізація, закриття кордонів, розмежування, торговельні війни між США і Китаєм – це є тимчасове явище. Це не є тренд, це антитренд. Це результат футурошоку, неготовності переважної більшості людей до цього відкритого світу. І люди прагнуть закриття себе, окуклення. Це і жовті жилети, і вимоги фермерів у Франції, це і лінгвістичні рухи, які розгорнулися Європою, це російський вплив. Зрештою, це все впливає на регіоналізацію. Але це антитренд. Бо де-факто нові країни, кібернетичні держави вже існують.

(...) Головне – це те, щоб за позитивними намірами не слідували системи впливу. Бо одна справа – мати інформацію для аналізу, а інша – мати інформацію для спричинення певних дій, у тому числі для керування поведінкою людей. А зважаючи на те, що ми все ще вразливі, ми ж не навчилися мислити критично, звичайно, ми вразливі від тих картинок, які нам малюються про жахи пандемії, про погану медицину чи медичну реформу.

Жах у тому, що медична реформа (в Україні. – Ред.) є абсолютно правильною, логічною з будь-яких раціоналістичних точок зору. Так само, як і земельна реформа. Соціологія показує, що люди виступають за право інших людей розпоряджатися власністю. Але у власних інтересах ця соціологія використана інакшим чином. Поставлені людям питання: «чи ви за те, щоб земля продавалася?» І люди вже не бачать за цим ідеї реалізації права власності власника, а бачать те, що національна, державна земля начебто продається якимсь китайцям, які її вивозять ешелонами з рідної неньки України, ми всі голодуємо. За рахунок таких простих аналітичних, а потім комунікаційних інструментів повністю перегорнулося ставлення українців до питання земельної реформи.

Так само і з медициною. Замість того, щоб бачити там ідеологію зменшення корупції в медицині, люди бачать зменшення ліжокмісць. Так,

вибачте, ліжкомісця нікого не лікують, лікують лікарі, які отримують нормальні зарплати. А для того, щоб були ці нормальні зарплати, гроші мають іти лікарям за лікування, а не умовним ліжкомісцям, якими звітують завідувачі державних лікарень, отримуючи гроші, які потім ділять з корупційними ланками. Люди ж цього не бачать. Люди бачать лише демонізовану Супрун, яка відібрала здоров'я і життя людей. І ці міфи якраз створюються штучно, базуючись на системах збирання інформації, збирання людських страхів.

(...) Важливо абсолютно інше – інтеграція, відкритість. Україна має стати відкритою для Китаю, для формування тут відкритих китайських логістичних центрів і продовження «шовкового шляху». Ми маємо бути відкриті для Близького Сходу, для Саудівської Аравії, не боятися, не закривати українську землю від світу, а навпаки, дати можливість Катару створити власну зону продовольчої безпеки спільно з українськими підприємствами в Україні на українській землі. І це не лише інвестиції. Це і наша безпека. Уявіть собі, що в Дніпропетровській, Запорізькій областях сотні тисяч гектарів спільно належать українським і катарським компаніям. Чи Катар і саудити не будуть робити все, щоб українські кордони були безпечними, на світовій арені, в ОПЕК, в інших сферах?

Тобто ми маємо грати у більш цікаву гру на більш високому рівні. І тоді нам треба, звичайно, і мати танки, і мати політику державної безпеки, і доктрину воєнну, але при цьому вигравати і на смисловому рівні, і на міжнародному політичному рівні. Тоді ми дійсно будемо безпечною країною.

(...) Я не знаю, коли все ж таки Президент зрозуміє, що час «любих друзів» минув ще у 2010 р., здається, з відходом Ющенка від правління. І треба покладатися на професіоналів, а не на друзів. І поставити боротьбу з корупцією не «на прапор» політичними діями, а на реальні дії.

(...) Я зустрічався з Президентом. І я дійсно впевнений у тому, що в нього є світлі наміри, але через брак дійсно команди, оточення і брак компетенції він не має достатнього уявлення про те, як подолати всі ці проблеми. І, на жаль, він дійсно покладається на людей, яких він знає, а не на професіоналів. Через це ми й маємо проблеми.

([Новое время](#))

Експерти розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, почесний президент Київської школи економіки Тимофій Милованов:

Сьогодні в країні борються дві ідеології: хаосу і розвитку. Хто кого? Хаос вигідний Коломойському та Росії, а також Опоблоку і загалом опозиції. Розвиток вигідний українському суспільству, більшості бізнесу і теперішній владі.

У Коломойського чітка мета – виграти судові справи щодо «ПриватБанку» і зупинити кримінальні справи проти нього у США та Великій Британії. Якщо олігарх програє поза Україною, він втратить свої

активи, можливість впливати на владу і навіть може опинитись у тюрмі. Як Фірташ або Лазаренко.

Тому дії Коломойського легко зрозуміти. Він робитиме все, щоб не сісти. І чим слабша українська держава, тим легше йому цього досягти. Сильні і незалежні інституції, ідейні чиновники, якісні юристи та чесні судді – усе це становить загрозу для Коломойського. Йому потрібна недовіра, параноя та істерія. Щоб жодна нормальна людина не хотіла працювати на країну та українців, щоб люди не підтримували дії держави і щоб сама держава була неспроможною. Звідси атаки на незалежність Нацбанку, тиск на зменшення зарплат наглядових рад державних банків і підприємств, треш навколо Центренерго, дискредитація антикорупційних реформ та інституцій в Україні, розбалансування Верховної Ради та внутрішні конфлікти у партії «Слуга народу».

Ситуативно, це грає на руку Росії. Мета Росії також зрозуміла – Україна має бути слабкою державою, в якій постійно відбуваються політичні та економічні негаразди. У певному сенсі для російської влади успіх Зеленського більш небезпечний, ніж був би успіх Порошенка. Зеленський – це людина, що прийшла з-поза системи, на обіцянках цю систему змінити або зруйнувати. Якщо в Зеленського все вийде, то це означатиме, що може вийти і в Росії. Росіяни дізнаються, що людина, яка не має досвіду в державному управлінні і не є професійним політиком, може прийти до влади і змінити країну на краще. Україна стане прикладом. І початком кінця для сьогоденної російської влади.

Нарешті, всій українській політичній опозиції теж вигідні проблеми в державі. Хто несе відповідальність за проблеми в Україні? Відповідь у політиці завжди одна: чинна влада! Тому чим гірша ситуація, тим нижчий рейтинг у влади і, відповідно, більше шансів у опозиції. Оптимальна стратегія для політичних партій в опозиції полягає у двох етапах. По-перше, потрібно продовжувати максимально збільшувати проблеми у президента і Слуги народу. А коли рейтинг партії достатньо впаде, було б ідеально створити парламентську кризу і досягти дострокових парламентських виборів. Тому опозиційні партії продовжуватимуть системно працювати над створенням майбутньої політичної кризи. Це можна побачити по тому, як швидко турборежим Верховної Ради перетворився на режим з десятками тисяч правок і неможливістю ухвалювати важливі законопроекти.

Звичайно, для політичної опозиції руйнування державного управління – це ситуативний інтерес. Бо коли в майбутньому опозиція і влада поміняються місцями, інтереси теж зміняться на протилежні. Хаос продовжиться, але вже завдяки старанням колишньої влади.

(...) Інструменти послаблення держави і створення хаосу прості й ефективні. Руйнування довіри серед політиків і чиновників, дискредитація дій держави в засобах масової інформації та серед лідерів думок, маніпуляція фактами, щоб заплутати людей.

(...) Сьогодні немає жодних економічних причин для дефолту – НБУ має високі золотовалютні резерви (приблизно 24–26 млрд у різні моменти цього року), державний борг становить менше 50 % ВВП (він зростає через кризи і падіння ВВП, але некритично). Тому всі розмови про дефолт чи реструктуризацію – це суто політична історія створення хаосу.

(...) Те, що прописано в умовах співпраці України та потрібно МВФ і Світовому банку, передусім потрібно українцям самим. Але українцями маніпулюють і розповідають про те, що міжнародні партнери вороги і щось там вимагають.

Вороги насправді інші – корупціонери, олігархи та Росія. Це партія хаосу в Україні. Вони тримають Україну в заручниках уже 30 років. І не дають Україні спокійно розвиватись. Вони зацікавлені в слабкій державі і в дискредитації прогресивних ідей та людей, які в ці ідеї вірять.

Але це не спрацює. Партія хаосу програє з однієї простої причини. Україна маленька (ВВП України становить 0,2 % світового ВВП) та відкрита (експорт становить 45 % ВВП) економіка. І тому в Україні немає іншого шляху, крім інтеграції в глобальну економіку та торгівлю. А це означає, що потрібна стабільність, гарні стосунки з міжнародними партнерами, і ніякого хаосу. Виграє партія розвитку. Хоч вона зараз і в меншості.

Тимчасово окуповані території, учасники бойових дій та тимчасово переміщені особи

Офіційна інформація

Спрощено порядок подання документів для отримання грошової винагороди Героям України або членам їхніх сімей ([Міністерство соціальної політики України](#)).

Уряд спростив порядок подання документів для виплати одноразової грошової винагороди особам, яким присвоєно звання Герой України, або членам їхніх сімей, зокрема вилучено норму щодо вимоги про надання оригіналів документів для звірки. Відповідну Постанову Кабінету Міністрів «Про внесення змін до Порядку виплати одноразової грошової винагороди особам, яким присвоєно звання Герой України за здійснення визначного героїського вчинку», розроблену Міністерством соціальної політики, прийнято на засіданні уряду 15 квітня 2020 р.

Рішенням уряду запроваджено можливість подання заяви та копій документів поштою, що не потребуватиме безпосереднього контакту заявників з працівниками органів соціального захисту населення та сприятиме запобіганню поширенню коронавірусу COVID-19 серед населення України.

Прийняття цього рішення дозволить виплатити грошову винагороду понад 207 Героям України.

Грошова винагорода виплачується в 50-кратному розмірі прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб на 1 січня календарного року, в якому присвоєно звання Герой України. У 2020 р. вона становитиме 105, 1 тис. грн.

Відповідно до Порядку, одержувачами одноразової грошової винагороди є громадяни України серед:

- осіб, яким присвоєно звання Герой України з врученням ордена «Золота Зірка»;

- членів сімей осіб, яким присвоєно звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» посмертно, або в разі смерті особи, якій присвоєно звання Герой України із врученням ордена «Золота Зірка».

До членів сімей належать особи, які проживали разом із Героєм України: дружина (чоловік), діти, батьки.

Підтримка внутрішньо переміщених осіб та жителів Сходу України

Німеччина виділить Україні 25,5 млн євро на будівництво житла для внутрішньо переміщених осіб ([Урядовий портал](#)).

Сьогодні на засіданні Кабінет Міністрів України схвалив угоду із урядом Федеративної Республіки Німеччина щодо співробітництва в рамках реалізації проекту «Житлові приміщення для внутрішньо переміщених осіб».

Згідно з угодою, 25,5 млн євро передбачено направити на реалізацію проекту «Житлові приміщення для внутрішньо переміщених осіб». Мета проекту – забезпечення житловими приміщеннями громадян України, які були вимушені покинути свої домівки через збройну агресію Російської Федерації.

Уповноваженим підписати угоду з боку України визначено віце-прем'єр-міністра України, міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій Олексія Резнікова.

Віце-прем'єр-міністр Олексій Резніков:

Ми намагаємося робити все, аби в бюджеті України були передбачені кошти на підтримку наших громадян, які вимушені були покинути свої домівки в Донецькій та Луганській областях, у Криму через дії РФ. Незважаючи на «карантинні» скорочення бюджетних видатків по інших міністерствах, за результатами секвестру нам було збережено 20 млн грн для співфінансування на придбання житла для ВПО та 20 млн грн – на компенсацію за зруйноване через збройну агресію Російської Федерації житло. Підтримка наших іноземних партнерів, особливо в питаннях, пов'язаних зі збройною агресією Росії, є дуже важливою для нас, ми високо це цінуємо.

Мінімальну допомогу з безробіття підвищено з 650 грн до 1000 грн, – Мінекономіки ([Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України](#)).

Розмір виплат для осіб, які отримують мінімальну допомогу з безробіття без урахування заробітної плати та страхового стажу, на період карантину підвищено з 650 грн до 1000 грн. Таке збільшення передбачено постановою правління Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України, яка набула чинності 18 квітня 2020 р.

Постанова застосовується з початку оголошення карантину, тобто з 12 березня, та діятиме протягом 30 календарних днів після закінчення карантину.

Мінімальний розмір допомоги з безробіття підвищено до 1000 грн для:

- тих, хто протягом 12 місяців, що передували реєстрації в службі зайнятості, мають страховий стаж менше 6 місяців або звільнені з останнього місця роботи з негативних причин (наприклад, за прогул);
- молоді, яка закінчила або припинила навчання в середньому та вищому навчальному закладі, звільнилася зі строкової військової служби і яка потребує сприяння в працевлаштуванні на перше робоче місце;

– внутрішньо переміщених осіб, які документально не можуть підтвердити періоди своєї зайнятості.

Усім безробітним, які стали на облік у період карантину і отримують допомогу в мінімальному розмірі (650 грн), допомога буде автоматично перерахована з першого дня реєстрації у службі зайнятості.

У період карантину реєстрація безробітних здійснюється з першого дня подання відповідної заяви до центрів зайнятості. Виплата допомоги з безробіття призначається з першого дня реєстрації.

Міністр розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України Ігор Петрашко:

Ми розуміємо, що у зв'язку з пандемією і впровадженням карантинних заходів кількість безробітних, на жаль, зростає. Ми робимо все можливе, аби підтримати людей, які залишились без роботи під час карантину. Збільшення мінімальної допомоги з безробіття є одним із кроків. Крім того, уряд і Мінекономіки вживає всіх заходів, щоб зберегти робочі місця. Уже діють спеціальні програми підтримки бізнесу з полегшення кредитного навантаження, в яких головною умовою є – не звільняти людей. Найближчим часом запрацюють й інші інструменти.

Міністр оборони України Андрій Таран повідомив, що військовослужбовці-строковики, які відслужили встановлені терміни, будуть звільнені в запас вчасно ([Міністерство оборони України](#)).

Терміни виконання заходів, пов'язаних зі звільненням у запас військовослужбовців, які відслужили встановлені строки служби, залишаються без змін.

Черговий призов громадян на строкову військову службу Указом Президента України перенесено з квітня–червня на травень–липень 2020 р. Указані заходи вживаються з метою недопущення поширення в державі респіраторної хвороби, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2.

Кабінет Міністрів України спростив процедуру отримання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, у тому числі на оплату житлово-комунальних послуг на період карантину ([Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України](#)).

Відповідна постанова була затверджена на засіданні уряду в середу, 8 квітня.

Відтак у разі, якщо закінчення поточного шестимісячного строку виплати грошової допомоги відбулося в період дії карантину або обмежувальних заходів, пов'язаних із поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19), та протягом 30 днів з дня його відміни, призначення грошової допомоги на наступний шестимісячний строк здійснюється без подання відповідної заяви та документів, які були передбачені раніше в такому

самому розмірі, в якому вона виплачується в поточному шестимісячному строку.

Крім того, визначені терміни не зараховуються в період перебування на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях, Автономній Республіці Крим і м. Севастополь.

Також на зазначений період забороняється прийняття рішення про скасування дії довідки ВПО.

Також заборонено зупинення публічним акціонерним товариством «Державний ощадний банк України» видаткових операцій за поточним рахунком внутрішньо переміщеної особи за відсутності проходження фізичної ідентифікації;

Відповідні зміни внесено до наступних постанов Кабінету Міністрів України:

– від 01 жовтня 2014 р. № 505 «Про надання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, у тому числі на оплату житлово-комунальних послуг»;

– від 01 жовтня 2014 р. № 509 «Про облік внутрішньо переміщених осіб»;

– від 05 листопада 2014 р. № 637 «Про здійснення соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам» з метою виконання підпунктів 1–3 пункту 3 розділу II «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)».

Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій

Порядок отримання тимчасового житла внутрішньо переміщеними особами (ЗАХИСТ ПРАВ ВИМУШЕНИХ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ).

Порядок надання в тимчасове користування житлових приміщень із фондів житла для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 26 червня 2019 р. № 582 (далі – Порядок) .

Відповідно до Порядку, внутрішньо переміщеній особі та членам її сім'ї безоплатно надається житлове приміщення з фондів житла для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб за місцем фактичного проживання/перебування в межах території обслуговування районних, районних у м. Києві держадміністрацій, виконавчих органів міських рад, у яких зазначені особи та члени їхніх сімей перебувають протягом року на обліку в Єдиній інформаційній базі даних про внутрішньо переміщених осіб.

Отже, для отримання такого житла внутрішньо переміщена особа повинна перебувати на обліку. Внутрішньо переміщена особа береться на облік громадян, які потребують надання житлового приміщення з фондів житла для тимчасового проживання:

1) за умови відсутності в неї та будь-кого з членів сім'ї у власності житлового приміщення/частини житлового приміщення, придатного для проживання, розташованого в інших регіонах, ніж тимчасово окуповані території в Донецькій і Луганській областях, Автономній Республіці Крим і м. Севастополь, та в населених пунктах, розташованих на лінії зіткнення (розмежування), у районі проведення антитерористичної операції в Донецькій і Луганській областях;

2) у разі наявності у власності внутрішньо переміщеної особи або членів її сім'ї житлового приміщення/частини житлового приміщення, розташованого в інших регіонах, ніж тимчасово окуповані території в Донецькій і Луганській областях, Автономній Республіці Крим і м. Севастополь, та в населених пунктах, розташованих на лінії зіткнення (розмежування), у районі проведення антитерористичної операції в Донецькій і Луганській областях, яке зруйновано або стало непридатним для проживання внаслідок збройної агресії Російської Федерації, що підтверджується актом обстеження технічного стану житлового приміщення (будинку, квартири), складеного комісією, що утворена районною, районною у м. Київ та м. Севастополь держадміністрацією, військово-цивільною адміністрацією, виконавчим органом сільської, селищної, міської, районної в місті (у разі утворення) ради, за формою згідно з додатком, затвердженим

постановою Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 2014 р. № 505 «Про надання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг».

Важливо! Перебування на обліку не є підставою для відмови внутрішньо переміщеній особі в подальшому взятті такої особи на:

- соціальний квартирний облік;
- облік осіб, які потребують поліпшення житлових умов;
- облік осіб, які мають право на отримання житла (пільгових кредитів на будівництво і придбання житла) за державними житловими програмами для окремих категорій осіб, визначених законодавством;
- інші види обліку для отримання житла.

Отже, документи, які подаються для взяття на облік, такі:

- 1) заява про взяття на облік;
- 2) копії документів, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України.

3) копія довідки внутрішньо переміщеної особи про взяття на облік в Єдиній інформаційній базі даних про внутрішньо переміщених осіб та копії відповідних довідок членів сім'ї (за наявності);

4) акт обстеження технічного стану житлового приміщення (будинку, квартири) за наявності умов, визначених абзацом другим п. 2 цього Порядку;

5) копії документів, виданих органами державної реєстрації актів цивільного стану або судом, що підтверджують родинні відносини заявника та всіх членів його сім'ї (свідоцтво про народження, свідоцтво про шлюб, посвідчення опікуна або піклувальника тощо);

6) довідки про доходи заявника та всіх членів його сім'ї за попередні шість місяців;

7) копія реєстраційного номера облікової картки платника податків (не надається фізичними особами, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків, повідомили про це відповідному територіальному органу ДФС і мають відмітку в паспорті громадянина України);

копії документів, що підтверджують підстави пріоритетності в наданні внутрішньо переміщеним особам житлових приміщень з фондів житла для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб.

На підставі рішення про надання внутрішньо переміщеним особам і членам їхніх сімей житлових приміщень із фонду житла для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб уповноваженим органом видається ордер на вселення в житлове приміщення.

Інформацію підготовлено юристами приймальні УГСПЛ тер. громад Станично-Луганського району.

Мінсоцполітики та Офіс Ради Європи в Україні обговорили питання співпраці у сфері забезпечення соціальних прав людини ([Міністерство соціальної політики України](#)).

16 квітня 2020 р. міністр соціальної політики Марина Лазебна в режимі онлайн-конференції провела зустріч з представниками Офісу Ради Європи в Україні з питань розвитку співробітництва в соціальній сфері.

Сторони обговорили формат подальшої співпраці між Міністерством соціальної політики та Офісом Ради Європи з пріоритетних напрямів роботи, зокрема з питань приведення законодавства України у відповідність до стандартів Ради Європи, забезпечення прав людей з інвалідністю, внутрішньо переміщених осіб, громадян похилого віку, дітей.

М. Лазебна подякувала партнерам за підтримку соціальних реформ в Україні, розвитку прав людей, які потребують соціальної підтримки з боку держави.

До уваги молоді з тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей ([Донецький державний університет управління](#)).

Благодійний фонд «Майбутнє у єдності» створений у 2019 р. уродженцями Донецької та Луганської областей з метою надання фінансової допомоги молоді та студентам із тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей для вступу в українські навчальні заклади. У 2019 р. Фонд розпочав реалізацію декількох благодійних програм. Зокрема:

– оплата навчання в українських вузах молоді з тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей;

– оплата курсів підготовки до ЗНО старшокласників з непідконтрольних територій та учнів, зареєстрованих як внутрішньо переміщені особи;

– оплата проживання у гуртожитку студентів, які здобувають освіту в навчальних закладах України та належать до однієї із соціально незахищених категорій.

Протягом серпня – грудня 2019 р. було відібрано 25 студентів, яким Фонд уже оплачує навчання у вищих закладах освіти України.

Під час засідання Вченої ради у квітні, яке відбулося дистанційно, в режимі відеоконференцзв'язку, обговорено актуальні питання діяльності переміщеного закладу вищої освіти за напрямом освітньо-виховної діяльності ([Донецький юридичний інститут МВС України](#)).

08 квітня відбулося чергове засідання Вченої ради Донецького юридичного інституту. Робота засідання розпочалася з розгляду питання «Про внесення змін до складу Вченої ради інституту».

Учений секретар секретаріату Вченої ради Катерина Пономаренко:

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Положення про Вчену раду Донецького юридичного інституту МВС України та у зв'язку з проведеними організаційно-штатними змінами зі складу Вченої ради

інституту виведено завідувача відділення соціально-гуманітарної роботи відділу кадрового забезпечення старшого лейтенанта поліції Романа Свириденка; введено завідувача кафедри загально-правових дисциплін – відповідального секретаря приймальної комісії, кандидата юридичних наук, доцента підполковника поліції Івана Іванова.

Відповідно, кількісний склад Вченої ради інституту становить 39 осіб.

Другим питанням порядку денного на засіданні було розглянуто питання «Про вжиття профілактичних заходів щодо недопущення поширення коронавірусу COVID-19 у Донецькому юридичному інституті».

Проректор інституту майор поліції Руслан Вradій та завідувач медико-санітарної частини – лікар Олександр Садовничий довели до відома присутніх те, що в закладі вищої освіти триває активна робота щодо недопущення поширення випадків захворюваності коронавірусної інфекції COVID-19, належної організації навчального процесу і службової діяльності.

Відповідно до вимог Постанови Кабінету Міністрів України від 11.03.2020 № 211 «Про запобігання поширенню на території України коронавірусу COVID-19», листів МВС України від 12.03.2020 № 8298/09-2020 та МОН України від 11.03.2020 № 1/9-154 щодо заходів запровадження карантину для всіх типів закладів освіти, відвідування та перебування здобувачів вищої освіти на території інституту заборонено, зазначена вимога щоденно контролюється і виконується.

Перед початком карантину силами співробітників медико-санітарної частини в Кривому Розі та Маріуполі проведено інформування здобувачів вищої освіти про заходи запобігання коронавірусної інфекції, проявів хвороби та дій у разі захворювання. Протягом березня санітарно-просвітницька інформація з цього напрямку неодноразово розміщувалася на веб-сайті інституту. У всіх навчальних корпусах інституту розміщено інформаційні стенди з актуальною інформацією за цією тематикою.

У співпраці з керівництвом факультетів проводиться моніторинг захворюваності курсантів та студентів. На цей час випадків інфікування на коронавірус не зафіксовано. Медико-санітарною частиною організовані планові протиепідемічні заходи, впроваджено режим дезінфекції приміщень та повітря, моніторинг температури тіла особового складу. Чергові частини забезпечені стартовими комплектами захисного одягу. Розроблений погодинний алгоритм проведення дезінфекції силами добових нарядів. Співробітники, курсанти інституту отримали марлеві захисні маски у кількості шість одиниць на одну особу. На складах інституту зарезервовано додаткові запаси марлевих захисних масок.

Проводиться планова закупівля додаткових обсягів засобів захисту (одяг, окуляри, респіратори), дезінфекційних та лікувальних засобів, устаткування для забезпечення роботи УФ-опромінювачів.

Протиепідемічні заходи тривають.

Наступним за порядком денним було обговорено питання «Про проєкт структури Донецького юридичного інституту МВС України у зв'язку з

перспективою зміни юридичної адреси та першочергові заходи упорядкування діяльності закладу вищої освіти».

Т. в. о. ректора Донецького юридичного інституту МВС України капітан поліції Єгор Назимко ознайомив членів Вченої ради із запланованими змінами структури інституту у зв'язку з його передислокацією. Оптимальним часом для зміни юридичної адреси інституту визначено жовтень 2020 р. Наразі триває розробка плану заходів щодо перереєстрації юридичної адреси до м. Маріуполь, а також реєстрації Криворізького навчально-наукового інституту ДЮІ МВС України як відокремленого структурного підрозділу, проекту організаційно-штатного наказу про внесення змін до штатної структури інституту.

Наступним було розглянуто питання «Про стан та заходи щодо забезпечення конкурсного набору абітурієнтів (Абітурієнт-2020) до Донецького юридичного інституту МВС України у 2020 році».

Проректор інституту майор поліції Руслан Вradій:

Питанню організації профорієнтаційної роботи приділяється достатньо уваги, ознайомив з даними аналізу та оцінки стану проведених профорієнтаційних заходів. Станом на сьогодні найбільша кількість анкет на державну форму навчання зареєстрована на спеціальність «Правоохоронна діяльність», репрезентовано абітурієнтів з Дніпропетровської, Донецької, Житомирської, Запорізької, Івано-Франківської, Кіровоградської, Луганської, Миколаївської, Харківської, Херсонської, Хмельницької, Черкаської, Чернігівської областей, є конкурс.

З урахуванням запровадження карантину з 12.03.2020 до 24.04.2020 відділом кадрового забезпечення спільно з факультетами сплановано проведення профорієнтаційних заходів на зазначений період у режимі дистанційної роботи. На сьогодні відділом кадрового забезпечення направлені профорієнтаційні матеріали до підрозділів поліції, а також електронні листи і матеріали до закладів середньої освіти в областях.

Проректор інституту полковник поліції Микола Панченко ознайомив учасників засідання з комплексом профорієнтаційних заходів, здійснених упродовж березня для забезпечення конкурсного набору абітурієнтів на навчання до інституту. Це, зокрема, проведені перед початком карантину зустрічі з учнівською молоддю, розміщення на вулично-дорожній мережі міста Кривий Ріг рекламних бігбордів, конвексбордів та інформаційного відеоролика, трансляція оголошення про набір у радіоефірі, низка інтерв'ю курсантів та науково-педагогічних працівників інституту на міському телебаченні, а також оновлення інформації про інститут на персональних сторінках перемінного складу в соціальних мережах Facebook, Twitter, Instagram, YouTube; поширення профорієнтаційної інформації інституту серед учнів випускних класів каналами електронного зв'язку тощо.

Проректор інституту капітан поліції Д. Нестеров довів до відома членів Вченої ради основні заходи профорієнтаційної роботи, проведеної маріупольським колективом інституту протягом 2019–2020 навчального

року, й навів її актуальні результати, зокрема, аналіз кількості потенційних абітурієнтів до вишу в Донецькій області, які звернулись до відділів (відділень) поліції та успішно подали документи на вступ за спеціальностями «Кримінальна поліція», «Досудове розслідування», «Превентивна діяльність».

П'ятим за порядком денним було розглянуто питання «Про результати заходів щодо покращення стану та діяльності факультету № 1 за всіма напрямками роботи відповідно до вимог МОН, МВС України».

Заступник декана факультету № 1 підполковник поліції Станіслав Лопатін:

Результати проведеної перевірки факультету були проаналізовані та винесені на обговорення на оперативній нараді, за результатами якої розроблено й затверджено план заходів з усунення недоліків. Упродовж виконання запланованих заходів значну частину недоліків усунено, деякі питання залишаються на доопрацюванні, оскільки потребують додаткового часу та ресурсів.

Зокрема, за напрямом організації та забезпечення освітнього процесу налагоджена більш ефективна взаємодія між фахівцями курсів та науково-педагогічним складом кафедр, аналізується поточна успішність курсантів, яка обговорюється при проведенні днів дисципліни курсів. Відповідні матеріали накопичуються в документації, яка ведеться на курсах. Дотепер не вирішено питання оформлення «Дошки пошани» кращих курсантів факультету.

Вжито заходів також і за напрямками навчально-методичної роботи, науково-дослідної діяльності, профорієнтаційної роботи та формування контингенту курсантів, психологічного забезпечення, що позитивно вплине на злагоджену роботу факультету загалом.

Наступним було розглянуто питання «Про стан та перспективи впровадження практичної складової в освітній процес та науково-дослідну діяльність».

Начальник відділу організації наукової роботи Андрій Червінчук:

Увага Міністерства внутрішніх справ України зосереджена на практичному спрямуванні наукових досліджень, методичного забезпечення потреб діяльності Національної поліції України. Практична спрямованість наукової діяльності інституту полягає в обговоренні нагальних питань роботи правоохоронних органів під час конференцій, круглих столів та семінарів та підготовці наукової продукції. У зв'язку з цим планом науково-дослідної роботи інституту на 2020 рік передбачено окремий розділ, присвячений проведенню наукових досліджень з актуальних проблем практичної діяльності Національної поліції. Зазначений розділ містить 24 позиції, серед яких підготовка монографії, підготовка посібників, розробка науково-методичних, науково-практичних та методичних рекомендацій, проведення науково-практичних заходів (конференцій, круглих столів, семінарів).

Доповідач проаналізував участь підрозділів інституту в науковій діяльності практичного спрямування й зазначив, що роботу з пошуку актуальних тематик наукових розробок науковим та науково-педагогічним складом необхідно активізувати, адже на сьогодні в інституті на виконанні перебуває три замовлення від практичних підрозділів Національної поліції.

Начальник навчально-методичного відділу Лариса Лоц:

Практична підготовка є невід’ємною складовою освітнього процесу підготовки здобувачів вищої освіти та передбачена вимогами Положення про практичну підготовку слухачів та курсантів вищих навчальних закладів МВС України, затвердженого наказом МВС України від 27.06.2013 № 621 і реалізується в інституті на підставі вимог зазначеного нормативно-правового акту та Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти, які навчаються за державним замовленням.

Практична підготовка здобувача вищої освіти безпосередньо включена до ОПП та навчального плану як окремий освітній компонент і складається з ознайомчої практики (другий навчальний семестр), навчальної практики (четвертий навчальний семестр) та стажування (шостий навчальний семестр).

Програми проходження практичної підготовки розробляються кафедрами, відповідальними за організацію її різновидів за участі представників студентсько-курсантського самоврядування та погоджуються з відповідними профільними підрозділами Національної поліції України.

Після проходження практичної підготовки здійснюється її захист здобувачами вищої освіти з обов’язковим проведенням анкетування щодо їх задоволеності компетентостями, здобутими та/або розвинутими під час практичної підготовки та взагалі задоволеністю її організацією з подальшим обговоренням результатів захисту та анкетування на засіданнях кафедр та Вченої ради інституту з виробленням заходів щодо покращення цього напрямку діяльності.

Інститут постійно залучає роботодавців до організації та реалізації практичної складової освітнього процесу шляхом залучення практичних працівників до проведення навчальних занять згідно з графіками, що розробляються кожною кафедрою професійно-практичного спрямування; прийняття на роботу як науково-педагогічного складу кафедри практичних працівників за сумісництвом; залучення практичних працівників як рецензентів навчальної літератури, навчально-методичних матеріалів; залучення практичних працівників до участі в контрольних заходах на ОПП: проведення державної атестації, захисту навчальних практик, стажування тощо; проведення спільних заходів: олімпіад, науково-практичних конференцій, круглих столів. Активно впроваджуються елементи поліцейського квесту під час проведення занять із ситуаційними задачами, рольовими іграми, переглядом та обговоренням навчальних відеофільмів тощо.

Як перспективні напрями подальшого забезпечення практичної складової визначено: продовження залучення практичних фахівців до

освітнього процесу з розширенням сфер практичної діяльності відповідно до спеціальності; залучення до освітнього процесу потенційних стейкхолдерів за напрямом відповідної спеціальності; пошук нових форм забезпечення набуття здобувачами вищої освіти професійних навичок; розробку та впровадження практичних кейсів, квестів, тренінгів, симуляторів у викладання дисциплін кафедр; проведення практичних занять у спеціалізованих навчальних об'єктах із зазначенням їх у розкладі; створення нових спеціалізованих навчальних об'єктів.

Сьомим за порядком денним було заслухано питання «Про проходження актуалізації поліцейськими інституту».

Проректор інституту майор поліції Руслан Вradій:

Відповідно до вимог наказу МВС України від 13.02.2020 № 123 «Про затвердження Професійних, освітніх і кваліфікаційних вимог, яким повинні відповідати поліцейські для зайняття вакантних посад у закладах вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських» поліцейські закладів вищої освіти МВС України повинні проходити актуалізацію, ознайомив з категоріями та термінами та зауважив, що для виконання зазначеного наказу розроблено і направлено календарний графік на рік щодо направлення на актуалізацію поліцейських інституту.

Крім того, згідно з графіком організації та проходження актуалізації, розробленого Департаментом персоналу МВС України на період 2020–2023 рр., розроблено графік відносно поліцейських інституту. Вказані графіки були обговорені й затверджені Вченою радою.

Під час розгляду питань у «Різному» порядку денного засідання розглянуто питання про організацію та проведення державної атестації з використанням технологій дистанційного навчання, внесення змін до окремих положень з організації освітнього процесу, затвердження додаткових програм для складання кандидатського іспиту здобувачів наукового ступеня кандидата юридичних наук, затвердження індивідуального плану роботи та теми дисертації здобувача кафедри адміністративно-правових дисциплін факультету № 1 Діхтяра Д. Ю., внесено зміни до складу приймальної комісії інституту.

Членами Вченої ради інституту одногolosно рекомендовано до друку монографію «Ювенальна юстиція у системі забезпечення прав дітей: адміністративно-правові засади» (автор – Микола Веселов); збірник матеріалів регіонального круглого столу «Поліцейська освіта в європейському соціокультурному просторі XXI століття» (м. Маріуполь, 28.11.2019); збірник матеріалів III Всеукраїнської науково-практичної курсантської (студентської) інтернет-конференції іноземними мовами «Протидія злочинності в діяльності поліції: виклики XXI-го століття» (м. Кривий Ріг, 20.02.2020); навчально-методичний посібник «Організація діяльності дільничних офіцерів поліції» (укладачі: Свиридчук Наталя, Головков Олександр, Мердова Ольга); навчально-методичного посібника

«Державна служба в Україні» (укладачі: Полтавець Андрій, Павліченко Євгенія) тощо.

Робота Вченої ради успішно відбулася в новому дистанційному форматі, присутні брали активну участь в обговоренні питань порядку денного та ухваленні рішень, надавали слухні пропозиції до них.

Правозахисники роз'яснили рішення Кабміну про соцвиплати переселенцям в період карантину ([Центр журналістських розслідувань](#)).

Правозахисники підготували роз'яснення внесених 8 квітня Кабміном України змін щодо порядку соцвиплат внутрішньо переміщеним особам (ВПЛ) на період карантину.

Про це повідомляє Благодійний фонд «Право на захист».

Як вказують правозахисники, постанова уряду стосується, зокрема, виплати щомісячної адресної грошової допомоги переселенцям, довідки про взяття на облік ВПЛ, проходження фізичної ідентифікації в «Ощадбанку», термінів призначення, виплати та продовження соціальних допомог, а також порядку звернення до органів соціального захисту населення.

Щодо виплати щомісячної адресної грошової допомоги:

– якщо шестимісячний строк виплати грошової допомоги спливає в період карантину та протягом 30 днів з дня його відміни, то призначення такої допомоги на наступний шестимісячний строк здійснюється автоматично без звернення та подання необхідних документів. Розмір залишається таким самим, як і в поточному періоді;

– період (протягом дії карантину та 30 днів з дня його відміни) не зараховується до періоду перебування на тимчасово окупованих територіях.

Щодо довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи:

– протягом періоду дії карантину та 30 днів з дня його відміни забороняється приймати рішення щодо скасування довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи.

Щодо проходження фізичної ідентифікації в Ощадбанку:

– умова щодо дії платіжних карток, а саме проходження фізичної ідентифікації в установах акціонерного товариства «Державний ощадний банк України» кожні шість місяців, не застосовується на період дії карантину та протягом 30 днів з дня його відміни;

– встановлені строки проведення фізичної ідентифікації в установах акціонерного товариства «Державний ощадний банк України» зупиняється на період дії карантину та протягом 30 днів з дня його відміни;

– забороняється (на період дії карантину та 30 днів з дня його відміни) зупинити видаткові операції АТ «Ощадбанк» у зв'язку з непроходженням фізичної ідентифікації.

Щодо строків призначення, виплати та продовження соціальних допомог: на період карантину строк виплат продовжується, а державна соціальна допомога виплачується за повний місяць без звернення особи до органів соціального захисту населення щодо:

- допомоги малозабезпеченим сім'ям;
- допомоги на дітей одиноким матерям;
- допомоги на дітей, над якими встановлено опіку і піклування;
- допомоги на дітей, хворих на тяжкі перинатальні ураження нервової системи, тяжкі вроджені вади розвитку, рідкісні орфанні захворювання, онкологічні, онкогематологічні захворювання, дитячий церебральний параліч, тяжкі психічні розлади, цукровий діабет I типу (інсулінозалежний), гострі або хронічні захворювання нирок IV ступеня, на дитину, яка отримала тяжку травму, потребує трансплантації органа, потребує паліативної допомоги, яким не встановлено інвалідність;

- щомісячної грошової допомоги особі, яка проживає разом з особою з інвалідністю I чи II групи внаслідок психічного розладу, яка за висновком лікарської комісії медичного закладу потребує постійного стороннього догляду, на догляд за нею;

- тимчасової державної допомоги дітям, батьки яких ухиляються від сплати аліментів, не мають можливості утримувати дитину або місце проживання їх невідоме;

- щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам;

- тимчасової державної допомоги дітям, батьки яких ухиляються від сплати аліментів, не мають можливості утримувати дитину або місце проживання їх невідоме;

- щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам;

- тимчасової державної соціальної допомоги непрацюючій особі, яка досягла загального пенсійного віку, але не набула права на пенсійну виплату;

Строк звернення для призначення державної допомоги продовжується на період карантину та на один місяць з дати його завершення щодо:

- державної допомоги сім'ям з дітьми;

- державної соціальної допомоги особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю;

- тимчасової державної соціальної допомоги непрацюючій особі, яка досягла загального пенсійного віку, але не набула права на пенсійну виплату.

У разі пропущення строку переогляду отримувачами державної соціальної допомоги особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю, особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю – виплата таких видів допомог не зупиняється до закінчення строку дії карантину.

У подальшому буде проведено перерахунок сплачених допомог на підставі результатів переогляду та відповідної заяви отримувача (представника).

Якщо за результатами проведеного перерахунку:

- розмір допомоги був меншим – буде проведено доплату в розмірі різниці;

- не було підтверджено право на отримання допомоги або сума виплати була більшою – надміру сплачені суми допомоги будуть стягнуті

протягом місяця з дати закінчення карантину в розмірі не більше як 20 % суми виплаченої допомоги.

Порядок звернення до органів соціального захисту населення (для отримання тимчасової державної соціальної допомоги непрацюючій особі, яка досягла загального пенсійного віку, але не набула права на пенсійну виплату; державної соціальної допомоги особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю, особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю):

- заява про призначення виплат може бути надіслана поштою;
- отримувачі інформують органи соціального захисту населення (за допомогою засобів електронного або телефонного зв'язку) про зміни обставин, які впливають на визначення права та розміру допомоги (...).

Інформація щодо управління праці та соціального захисту населення за березень 2020 року ([Краматорська міська рада](#)).

Надходження та витрати грошових коштів за березень 2020 р.

Фінансування з Державного бюджету.

Надійшло 93370009,64 грн., у тому числі перераховано:

(...).

- щомісячна адресна допомога внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання – 7827801,88 грн;

(...).

Відділом з роботи із внутрішньо переміщеними особами протягом грудня прийнято та видано довідки про взяття на облік як внутрішньо переміщених осіб 161 особу, призначено адресну допомогу внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, у тому числі на оплату житлово-комунальних послуг 476 сім'ям.

Відділом державних соціальних інспекторів за березень для призначення всіх видів соціальних виплат складено 2886 актів обстеження матеріально-побутових умов сім'ї, з яких:

- 2702 акти згідно з Порядком призначення (відновлення) соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам.

ЦНАП розширив перелік соціальних послуг ([Кременчук Today](#)).

Нині Кременчуцький ЦНАП не лише продовжує надавати соціальні послуги, але й розширює їх перелік. Статистика свідчить, що навіть в умовах карантину вони є затребувані у кременчужан та становлять 15 % від загальної кількості прийнятих заяв у ЦНАП.

Тому з 9 квітня через ЦНАП можна замовити послуги:

(...).

- 58/59-26 «Призначення щомісячної адресної грошової допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, у тому числі на оплату житлово-комунальних послуг»;

(...).

Відповідне рішення було прийняте виконавчим комітетом Кременчуцької міської ради Полтавської області 08.04.2020 № 553. Суб'єктами надання послуг є управління соціального захисту населення Автозаводського та Крюківського районів.

Детальна інформація щодо необхідного переліку документів, способу та порядку їх подання, строку надання послуг тощо вже зараз розміщена у відповідних інформаційних картках на сайті ЦНАП за посиланням.

Важливо: прийом документів здійснюється як у головному офісі, так і у двох відділеннях ЦНАП виключно за попереднім записом на точно призначений день і час.

Результати засідання комісії з питань призначення (відновлення) соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам ([Луцька міська рада](#)).

9 квітня 2020 р. відбулося засідання комісії з питань призначення (відновлення) соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам.

На засіданні всього розглянуто п'ять звернень громадян. Прийнято п'ять позитивних рішень.

Верховна Рада України зберегла видатки Державного бюджету-2020 на співфінансування придбання житла для внутрішньо переміщених осіб (ВПО) на рівні 20 млн грн ([Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України](#)).

Відповідні видатки були збережені під час внесення змін до Державного бюджету України на 2020 р.

Також були збережені й інші видатки, що стосуються допомоги ВПО та громадянам, звільненим із полону.

Відтак, збережено видатки на рівні 66,514 млн грн на виплату одноразової допомоги ув'язненим (100 тис грн/особа) та виплату Державної щомісячної стипендії ім. Левка Лук'яненка (6081 грн/особа); збережена субвенція місцевим бюджетам (за рахунок гранту KfW) на рівні 485 млн грн і фінансування проекту з постачання питної води у м. Маріуполь (кредит від уряду Франції) на рівні 173,867 млн грн); збережено фінансування на рівні 5 млн грн на заходи, спрямовані на зменшення соціального, економічного та екологічного впливу вибухонебезпечних предметів на життя та діяльність населення та інформування населення про небезпеки вибухонебезпечних предметів.

Віце-пре'єр-міністр Олексій Резніков:

Це голосування важливе не тільки з позиції збереження видатків на ці важливі заходи, але й, головне, цим голосуванням Верховна Рада, по суті, дала старт і зелене світло роботі нового міністерства – Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій. Велика вдячність усім депутатам, які голосували «за». Також важливим є й затвердження фінансування програми з грошової компенсації постраждалим, житло яких

зруйновано через збройну агресію Російської Федерації, на рівні 20 млн грн на цей рік.

Допомога з безробіття у 2020 році – як отримати ([Ракурс](#)).

Допомога з безробіття у 2020 р. буде нараховуватися всім українцям, які офіційно втратили роботу. Але не всі знають, як правильно оформити статус безробітного. (...).

Переселенці зобов'язані з'явитися з довідкою про взяття на облік внутрішньо переміщених осіб. Якщо в таких громадян немає документів про звільнення, їм знадобиться заява про те, що вони припиняють трудові відносини, з нотаріально засвідченим підписом, або рішення суду про припинення таких відносин. Також потрібно буде докласти квитанцію за відправлення рекомендованого листа з копією відповідної заяви на ім'я попереднього роботодавця (...).

Як ВПО скористатися правом на тимчасове житло – у буклеті ([Міністерство юстиції України](#)).

Для клієнтів системи безоплатної правової допомоги підготовлені буклети «Тимчасове житло для внутрішньо переміщених осіб». Буклети розроблені Міністерством з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України у співпраці з Координаційним центром з надання правової допомоги та Громадським холдингом «Група впливу».

З 5 січня 2017 р. всі внутрішньо переміщені особи, а також особи, які подали заяву на отримання довідки ВПО, отримали право на безоплатну вторинну правову допомогу. Починаючи з цього часу і до 31 грудня 2019 р., місцевими центрами з надання БВПД з було прийнято понад 18,8 тис. рішень про надання безоплатної вторинної правової допомоги за письмовими зверненнями від внутрішньо переміщених осіб.

В. о. директора Координаційного центру з надання правової допомоги Олександр Баранов:

Серед найпоширеніших питань, з якими внутрішньо переміщені особи звертаються за правовою допомогою, – вирішення спорів у сфері цивільного законодавства, а також з питань їхнього соціального забезпечення, сімейного, адміністративного, спадкового та трудового права.

Зокрема, поширеними є питання щодо права ВПО, які не мають або втратили житло, на отримання житлового приміщення із фондів житла для тимчасового проживання. Саме ця інформація детально викладена в буклеті. Зокрема, там міститься перелік необхідних документів для взяття на облік та порядок отримання житла в тимчасове користування для внутрішньо переміщених осіб.

Після завершення карантину буклети будуть надруковані та направлені до центрів з надання БВПД та бюро правової допомоги в усіх регіонах України для використання під час тематичних правопросвітницьких заходів

та розповсюдження серед партнерських організацій, які опікуються питаннями захисту ВПО.

Чому громадам потрібно брати участь у програмі тимчасового житла для переселенців ([Громадська організація «Громадський холдинг «ГРУПА ВПЛИВУ»](#)).

Програма забезпечення ВПО тимчасовим житлом була розпочата відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України № 769 від 4 жовтня 2017 р. «Про затвердження Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо підтримки територій, що зазнали негативного впливу внаслідок збройного конфлікту на Сході України». З 2017-го до 2020-й рік включно загальна сума коштів, передбачених бюджетом на тимчасове житло, становить 105 млн грн. Усього за бюджетні кошти за три роки було придбано 271 квартира та два житлових будинків. Понад 600 людей нехай і на певний час, але вирішили для себе ключову проблему – знайшли дах над головою.

Програма державного фінансування тимчасового житла потрібна не лише переселенцям, а й самим приймаючим громадам. Це можливість отримати в комунальну власність квартири чи будинки для тих мешканців, хто потребує допомоги. За перший квартал цього року кількість бажаючих взяти участь у програмі з фінансування тимчасового житла для ВПО перевищила можливості самого фінансування. Лише за перші три місяці цього року на участь у програмі подалися 35 громад, а загальна сума запитів на субвенції становила близько 75 млн грн. Зрозуміло, що передбачених державою на 2020 р. 20 млн грн виявилось недостатньо. Тому громади вже почали звертатися до центральних органів державної влади з пропозиціями внести зміни у бюджет та збільшити фінансування програми. Важливість програми значно зросла в умовах економічної кризи та важких наслідків пандемії для переселенців. Особливо ця проблема може зачепити області, в яких мешкає найбільша кількість переселенців – Луганську, Донецьку, Харківську, Дніпропетровську, Запорізьку, Київську та місто Київ.

З 2019 р. в рамках проєкту Ради Європи «Внутрішнє переміщення в Україні: розробка тривалих рішень» з допомогою експерток команди ГХ «ГРУПА ВПЛИВУ» відразу кілька громадських організацій переселенців розпочали адвокаційні кампанії для участі своїх нових громад у цій програмі. Так, переселенці у м. Сторожинець Чернівецької області вже отримали підтримку міської влади на переобладнання будівлі гуртожитку для участі в програмі з фінансування тимчасового житла для переселенців. Наразі стоїть питання переведення гуртожитку на баланс громади та підготовки документів на участь у програмі. Громада надіслала листа на ВРУ з проханням збільшити фінансування програми тимчасового житла.

Інша громада, Нікольського району Донецької області, після участі в круглому столі, організованому командою «ГРУПА ВПЛИВУ», звернулася до комітетів Верховної ради України та уряду зі зверненням внести зміни до

Державного бюджету для збільшення фінансування програми тимчасового житла.

За попередні три роки програма зарекомендувала себе та продемонструвала приклад того, як зважена та цілеспрямована політика держави може принести якісний результат.

Величезну роль у цьому успіху відігравали самі переселенці та місцева влада. Наприклад, завдяки співпраці переселенців та міської влади місто Маріуполь за три роки участі в програмі придбало 183 квартири для переселенців. Усього більше двох десятків громад узяли участь у програмі. Географія учасників включає громади Львівської, Житомирської, Луганської, Дніпропетровської, Запорізької та Донецької областей (...).

В умовах карантину підвищено рівень соціальної підтримки внутрішньо переміщених осіб ([Кам'янка-Бузька районна державна адміністрація](#)).

Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-2019)» передбачено ряд вдосконалень, які покликані підвищити рівень соціальної підтримки внутрішньо переміщених осіб.

Зокрема, на період дії карантину або обмежувальних заходів, пов'язаних із поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19), та протягом 30 днів з дня його відміни:

- забороняється здійснення перевірок фактичного місця проживання/перебування внутрішньо переміщених осіб при призначенні (відновленні) соціальних виплат;

- комісії з питань призначення (відновлення) соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам приймають рішення про призначення (відновлення) або відмову в призначенні (відновленні) соціальних виплат, без акта обстеження матеріально-побутових умов сім'ї;

- продовжується виплата внутрішньо переміщеним особам соціальних виплат (пенсій (щомісячного довічного грошового утримання), довічних державних стипендій, усіх видів соціальної допомоги та компенсацій, матеріального забезпечення, надання соціальних послуг, субсидій та пільг за рахунок коштів державного бюджету та фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування), призначених до періоду встановлення карантину або обмежувальних заходів, пов'язаних із поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)».

Варто зазначити, що станом на 01.04.2020 в області проживають понад 11 тис. внутрішньо переміщених осіб, майже 3,7 тис. з них одержують щомісячну адресну допомогу на покриття витрат на проживання, у тому числі на оплату житлово-комунальних послуг.

Крім того, в області налічується 143 учасники АТО (ООС) серед внутрішньо переміщених осіб.

На виконання завдань Комплексної програми соціальної підтримки у Львівській області учасників АТО та їхніх родин, бійців-добровольців АТО, а також родин Героїв Небесної Сотні на 2018–2020 рр. (зі змінами) внутрішньо переміщені особи-учасники АТО/ООС отримують грошову допомогу з обласного бюджету на вирішення матеріально-побутових проблем у розмірі 8 тис. грн, а також мають змогу взяти участь у програмі придбання житла на умовах співфінансування.

Особливості надання житлових субсидій під час карантину
([Сумська міська рада Департамент соціального захисту населення](#)).

На період введення обмежувальних карантинних заходів урядом було прийнято ряд важливих змін щодо надання житлових субсидій.

Основні зміни щодо призначення житлових субсидій на період карантину:

(...).

2) Забезпечення розгляду питань щодо призначення житлової субсидії на наступний період усім домогосподарствам, які отримували житлову субсидію в опалювальному періоді 2019–2020 рр., без заяв громадян про призначення житлових субсидій.

Тобто, громадянам не потрібно звертатись із відповідною заявою, навіть якщо у складі домогосподарства:

(...) є внутрішньо переміщені особи; (...).

Відбулося засідання комісії ([Офіційний сайт Бахмутської міської ради](#)).

31.03.2020 р. о 16.30 в каб. № 212 у приміщенні адміністративної будівлі Бахмутської міської ради відбулося засідання комісії з питань призначення (відновлення) соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам, що мешкають на території Бахмутської міської об'єднаної територіальної громади, та були розглянуті такі питання:

Про призначення (відновлення) соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам, що мешкають на території Бахмутської міської об'єднаної територіальної громади.

Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 08 червня 2016 р. № 365 «Деякі питання здійснення соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам», прийнято такі рішення:

– призначити (відновити) соціальні виплати 46 внутрішньо переміщеним особам, що мешкають на території Бахмутської міської об'єднаної територіальної громади.

Під час карантину жителі Тернопільщини отримують соціальні виплати вчасно ([ТЕРНОПІЛЬСЬКЕ ІНФОРМАЦІЙНЕ БЮРО](#)).

Кошти для виплати державних допомог за квітень 2020 р. на Тернопільщину надійшли в повному обсязі – у сумі 120 млн грн.

Кошти спрямовані департаментом соціального захисту населення Тернопільської ОДА місцевим управлінням соціального захисту та найближчим часом будуть зараховані на банківські рахунки одержувачів допомог, на відділення Укрпошти для доставлення таких виплат за місцем проживання.

Як роз'яснили в департаменті соціального захисту Тернопільської ОДА, Верховною Радою України 30.03.2020 прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-2019)» № 540-IX. (...).

Малому бізнесу Східної України дають 2,48 млн євро: чверть грантів отримає агросектор ([Аграрії разом](#)).

Програма ООН із відновлення та розбудови миру за підтримки Європейського Союзу оголошує конкурс бізнес-грантів для створення, відновлення та розширення мікро-, малих та середніх підприємств на підконтрольних уряду України територіях Луганської та Донецької областей та в окремих районах та містах Запорізької області уздовж узбережжя Азовського моря.

Як говориться в повідомленні організації, метою програми є відновлення або посилення ділової активності, зниження напруги на ринку праці та забезпечення розвитку секторів економіки, які є критично важливими для подальшого економічного розвитку регіону.

«Загальна сума грантового пулу, який буде розподілено протягом 2019–2020 рр., становить 2,48 млн. Більше чверті грантів будуть направлені на розширення сільського господарства, зокрема, у секторах виробництва зернових та олійних культур, яловичини та коров'ячого молока, м'яса домашньої птиці та яєць, вирощування овочів та фруктів», – ідеться в повідомленні.

Максимальна сума одного гранту – до 6,5 тис. євро в гривневому еквіваленті. Підприємці, які отримають грант, мають зробити власний внесок у реалізацію бізнес-плану (у грошовій чи іншій формі, наприклад, безоплатною працею, наданням обладнання, приміщення тощо) у розмірі не менше 25 % від вартості гранту.

«Грантоотримувачі будуть зобов'язані впровадити свої бізнес-плани протягом 60 днів після отримання коштів, вести підприємницьку діяльність відповідно до параметрів бізнес-плану та законодавства України, та подавати звіти згідно з умовами грантових угод», – ідеться в повідомленні.

Для участі в конкурсі охочі повинні:

- заповнити онлайн-заявку;
- надати підтвердження постійного місця проживання (паспорт та/чи довідку ВПО) на територіях Донецької та Луганської областей, що контролюються урядом України, окремих районів та міст Запорізької області вздовж узбережжя Азовського моря;

– надати копію довідки про присвоєння ідентифікаційного коду або випуску/витяг реєстрації ТОВ/СГ/СФГ/ПП.

Заявки потрібно подавати до 3 травня 2020 р. виключно через онлайн-систему прийому заявок за посиланням.

Більше інформації за посиланням.

Новини із соціальних мереж

Децентралізація: розпочався Всеукраїнський конкурс журналістських робіт 2020 р.

Мінрегіон оголосив цьогорічний Всеукраїнський конкурс журналістських робіт «Реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади».

До участі в конкурсі приймаються матеріали за чотирма номінаціями:

- онлайн-публікація;
- стаття в друкованому ЗМІ;
- радіоматеріал;
- відеоматеріал.

Матеріали мають бути опубліковані вперше у період із 1 січня до 30 вересня 2020 р.

Конкурсні роботи подаються до 18:00 30 вересня 2020 р.

Учасник може подати не більше однієї конкурсної роботи за кожною з номінацій, оформивши їх окремими конкурсними заявками.

Тематичні пріоритети конкурсних робіт:

- мета, завдання, зміст, очікувані результати та переваги реформи, спрямованої на децентралізацію та розбудову місцевого самоврядування;
- добровільне об'єднання територіальних громад;
- співробітництво територіальних громад;
- фінансова децентралізація та ресурсна підтримка місцевого і регіонального розвитку;
- збільшення спроможності органів місцевого самоврядування в наданні якісних послуг населенню та розбудові добробуту громад;
- кращі практики органів місцевого самоврядування в Україні з питань соціально-економічного розвитку територій, їх відповідність європейським стандартам і світовим тенденціям.

У кожній із чотирьох номінацій передбачені три премії:

- I премія – 20000 грн;
- II премія – 15000 грн;
- III премія – 10000 грн.

Форма заявки учасника Конкурсу розміщена за посиланням: <http://bit.ly/Application-2020>.

Довідкову інформацію можна отримати за тел.: (044) 458-44-40; (044) 501-92-03; (093) 403-58-87; (097) 917-70-70, або надіславши запит на електронну адресу: contest@internews.ua.

Детальна інформація про конкурс за посиланням: <http://bit.ly/MinregMC>

Партнери конкурсу – Програма Ради Європи «Децентралізація і реформа місцевого самоврядування в Україні», ГО «Інтерньюз-Україна»,

Координатор проектів ОБСЄ в Україні. ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Володимир Зеленський: Україна однією з перших у світі запроваджує цифрові паспорти.

Президент України Володимир Зеленський узяв участь в онлайн-презентації впровадження цифрового ID-паспорта та біометричного закордонного паспорта громадянина в мобільному додатку «Дія».

Глава держави нагадав, що на початку лютого було презентовано цей мобільний додаток з доступом до цифрових посвідчень водія та свідоцтва про реєстрацію авто, і це був перший важливий крок у реалізації стратегії «Держава у смартфоні».

«Минуло лише два місяці, і сьогодні ми робимо другий, не менш важливий і революційний крок – презентуємо цифровий паспорт громадянина України та закордонний паспорт, що відтепер також доступні в нашому застосунку “Дія”», – сказав В. Зеленський.

Президент наголосив, що Україна була десятою країною у світі, яка запровадила цифрові посвідчення водія та свідоцтва про реєстрацію.

«Тепер станемо одними з перших, хто реалізував цифрові паспорти, і точно першими, хто надав їм такі ж юридичні права, що мають пластикові чи паперові. Україна – сучасна, Україна – технологічна. І ми щодня це доводимо», – зазначив глава держави.

За словами В. Зеленського, уже сьогодні українці мають можливість використовувати паспорт у смартфоні в багатьох життєвих ситуаціях: від пред’явлення поліції в умовах карантину до отримання банківських чи державних послуг.

«Я щиро вірю, що після завершення карантину цифровий паспорт стане невід’ємною частиною життя для понад 19,5 млн громадян України, які сьогодні мають ID-картку чи біометричний паспорт громадянина», – наголосив Президент

<https://www.president.gov.ua/news/volodimir-zelenskij-ukrayina-odniyeyu-z-pershih-u-sviti-zapr-60785> ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

ЄС вирішив надати Україні безпрецедентні 1,2 млрд євро для протидії коронавірусу.

Європейська комісія оголосила про рішення надати Україні 1 млрд 200 млн євро підтримки під час пандемії COVID-19.

«Це безпрецедентна за обсягом макрофінансова допомога. Рішення ЄС – це не лише вияв солідарності у важкі часи. Це свідчення, що Україна не помилилася, зробивши європейський вибір. Адже справжні друзі пізнаються в біді», – зазначив Президент В. Зеленський.

Кошти ЄС допоможуть гарантувати макроекономічну стабільність України. Завдяки такій підтримці держава зможе звільнити додаткові ресурси

для захисту громадян та пом'якшення негативних наслідків пандемії для людей.

Загалом Євросоюз виділяє близько трьох мільярдів євро десятком країнам-сусідам. Наступна після України держава, що отримає таку допомогу, – Туніс, якому ЄС надасть 600 млн євро.

Пропозицію Єврокомісії надалі мають схвалити Європейський парламент та Рада ЄС. Єврокомісія розраховує на швидке схвалення, з огляду на нагальність проблеми. Щойно це станеться, перший транш може бути виділений якнайшвидше без додаткових умов. Другий транш може бути наданий після виконання узгодженого з ЄС переліку індикаторів уже в четвертому кварталі 2020-го чи першій половині 2021 р. Як і у випадку зі звичайною макрофінансовою допомогою ЄС, транші залежатимуть також від задовільного прогресу країни-партнера у виконанні програми МВФ та використанні коштів фонду.

Раніше у квітні Єврокомісія вже ухвалила рішення про виділення пакету допомоги Україні в розмірі 190 млн євро на підтримку системи охорони здоров'я, економіки, малого та середнього бізнесу, захисту вразливих категорій населення. Окремо ЄС виділив 13 млн євро на гуманітарні потреби на Донбасі. Допомога Євросоюзу є виявом справжньої солідарності Європи та вагомим внеском у зусилля України з подолання наслідків пандемії

<https://www.president.gov.ua/news/yes-virishiv-nadati-ukrayini-bezprecedentni-12-mlrd-yevro-dl-60769> (Луганська обласна державна адміністрація).

МОН запустило сайт про важливі зміни в освіті, впроваджені через карантин.

Усі зміни в освітньому процесі, впроваджені через карантин, відтепер зібрано на окремому сайті (<http://mon-covid19.info/>).

Зокрема, інформацію про дистанційне навчання, завершення навчального року в школах, цьогорічне ЗНО та вступну кампанію.

Новий ресурс містить важливу інформацію про зміни в роботі дитячих садків, шкіл, закладів ПТО, університетів та коледжів.

Сайт також містить корисну інформацію для педагогів – щодо режиму роботи, зарплат, відпустки, атестації, заповнення класних журналів, інструментів для дистанційного навчання тощо.

Крім того, зібрано контакти установ і служб, які стануть у нагоді, якщо потрібно буде уточнити інформацію.

У разі змін режиму карантину або ухвалення через нього нових рішень у системі освіти інформація на сайті оновлюватиметься ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Малий бізнес зможе сплачувати 0 відсотків за існуючими кредитами

Уряд удосконалив програму «Доступні кредити 5–7–9 %», щоб підтримати бізнес у подоланні наслідків пандемії COVID-19.

Зокрема, це збільшення максимальної суми позики до 3 млн грн, розширений перелік інвестиційних цілей кредитування та можливість рефінансування під 0 відсотків – такі зміни були прийняті в програму Кабінетом Міністрів України на засіданні 15 квітня.

Це практична допомога тим мікро- та малим підприємствам, які зараз зіштовхнулися з питанням обслуговування кредитного навантаження. Суть оновлення програми в тому, що мікро- і малий бізнес зможе щодо своїх існуючих кредитів звернутися в банк, і держава компенсує відсоткову ставку, тобто підприємство буде платити 0 %.

Відповідно до рішення уряду максимальна сума кредиту за цією програмою становить 3 млн грн. До інвестиційних цілей на отримання позики включили:

- придбання нежитлової нерухомості;
- придбання об'єктів права інтелектуальної власності;
- фінансування оборотного капіталу;
- інвестиційні цілі, пов'язані із запобіганням поширенню COVID-19 (виробництво лікарських засобів та/або медичних виробів та/або медичного обладнання тощо).

Також програма розширена і на можливості кредитування задля рефінансування існуючих заборгованостей. Умовами для отримання саме такої позики є:

- збереження не менше 60 % фонду оплати праці та 80 % чисельності персоналу порівняно зі станом на 1 березня 2020 р.;
- розмір річного доходу від господарської діяльності, що не перевищує суму, еквівалентну 10 млн євро;
- відсутність станом на 1 березня 2020 р. недіючих кредитів (NPL).

Більше корисної інформації для бізнесу в умовах карантину тут: <https://sme.gov.ua/covid19/>.

Інформація про «Доступні кредити 5–7–9 %» тут: <https://sme.gov.ua/579start/>

За матеріалами Міністерства економічного розвитку і торгівлі України ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Електронні паспорти у «Дії»: уряд ухвалив постанову. Цифрові паспорти вже зовсім скоро зможуть використовувати всі українці. Електронні версії ID-картки та закордонного паспорта будуть доступні у мобільному застосунку «Дія».

Це стало можливо завдяки тому, що Кабінет Міністрів прийняв постанову «Про реалізацію експериментального проєкту щодо застосування паспорта громадянина України у формі картки в електронному вигляді та паспорта громадянина України для виїзду за кордон в електронному вигляді».

Україна – одна з перших країн у світі, що реалізувала цифровий паспорт у смартфоні.

Е-паспорти у «Дії» є цифровими аналогами паперових документів, відповідно до постанови. В умовах карантину це особливо актуально, адже цифрові паспорти можна використовувати як посвідчення особи на випадок, якщо зупинила поліція.

Крім того, за електронним паспортом у межах країни можна подорожувати літаком чи поїздом, отримувати поштові послуги та проводити банківські операції. Також за паспортом у мобільному застосунку «Дія» можна підтвердити свій вік при купівлі в магазині сигарет або алкоголю. Отримати медичні, готельні послуги або пред'явити правоохоронним органам.

За цифровим паспортом також можна скористатися бібліотекою, отримати послуги зв'язку, входити в адмінбудівлі та отримувати державні послуги у ЦНАПах, на порталі «Дія» або для одержання коштів при поверненні товару.

Усі цифрові документи у мобільному застосунку «Дія» дійсні лише на території України. Закордонний паспорт надає такі самі права і можливості, як і національний.

В Україні у реєстрах є близько 3,5 млн ID-карток, які українці отримували від 2016 р. А біометричних закордонних паспортів – близько 17 млн. Таким чином, якщо у громадянина немає посвідчення водія чи ID-картки, він може посвідчити свою особу за допомогою закордонного паспорта, який є в «Дії».

Цифровий паспорт більш надійний, ніж звичайний паперовий та не менш надійний, ніж його пластиковий аналог. Щогодини мобільний застосунок «Дія» оновлює інформацію про документи в реєстрах, а кожні три хвилини формується унікальний QR-код, за яким із будь-якого смартфона, де встановлено «Дію», можна перевірити паспорт. А на мобільних телефонах з операційною системою Android неможливо навіть зробити скріншот документа.

Паспортні дані кожного громадянина, який встановив мобільний застосунок «Дія», надійно захищені. Мобільний застосунок не збирає і не зберігає їх, а лише відображає ту інформацію, яка є у реєстрах.

За інформацією Урядового порталу ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Президент підписав закон щодо посилення відповідальності за підпал сухої трави.

Президент України Володимир Зеленський підписав Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з метою збереження довкілля (щодо посилення відповідальності за дії, спрямовані на забруднення атмосферного повітря та знищення або пошкодження об'єктів рослинного

світу)» № 556-IX, який Верховна Рада ухвалила на позачерговому пленарному засіданні 13 квітня 2020 р.

У пояснювальній записці до документа зазначається, що самовільне спалювання листя та сухої трави становить загрозу для людського здоров'я, адже листя, що тліє без доступу кисню, виділяє хімічні сполуки, здатні викликати у людини різні захворювання, зокрема рак.

Випалювання рослинності також призводить до руйнації ґрунтового покриву та його збідніння. Вогонь знищує насіння й коріння трав'янистих рослин, пошкоджує нижні частини дерев і кущів та верхні частини їхнього коріння. При стихійному спалюванні трави вогонь може охопити великі території та спричинити знищення диких рослин і тварин. Крім того, існує загроза лісових пожеж і займання житлових будинків, а також короткого замикання, якщо поблизу проходять високовольтні лінії електропередачі.

Закон, що його підписав Президент, посилює відповідальність за забруднення атмосферного повітря, знищення або пошкодження об'єктів рослинного світу, порушення вимог пожежної безпеки в лісах та самовільне випалювання сухої рослинності або її залишків.

Зокрема, закон вносить зміни до статей 77 та 77-1 Кодексу України про адміністративні правопорушення, згідно з якими штраф за порушення вимог пожежної безпеки в лісах відтепер становитиме від 90 до 270 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Пошкодження лісу внаслідок необережного поводження з вогнем, що призвело до виникнення лісової пожежі, каратиметься штрафом у розмірі від 270 до 900 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Самовільне випалювання стерні, луків, пасовищ, ділянок із природною рослинністю або її залишків та опалого листя на земельних ділянках, у смугах біля автомобільних доріг і залізниць та у парках тягне за собою штраф у розмірі від 180 до 360 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Також закон вносить зміни до статей 241 та 245 Кримінального кодексу України, згідно з якими штрафи за забруднення атмосферного повітря шкідливими для життя, здоров'я людей або для довкілля речовинами тепер становитимуть від 1800 до 3600 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. За знищення або пошкодження лісових масивів, зелених насаджень навколо населених пунктів, а також сухих дикорослих трав, рослинності або її залишків на землях сільськогосподарського призначення вогнем чи іншим загальнонебезпечним способом штрафи зростають до 5400–9000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян

(http://loga.gov.ua/oda/press/news/prezident_pidpisav_zakon_shchodo_posilennya_vidpovidalnosti_za_pidpal_suhoyi_travi (Луганська обласна державна адміністрація)).

Змінами до Держбюджету-2020 передбачено 4,9 млрд на програми ДФРР та 1,7 млрд – на розвиток територій.

13 квітня Верховна Рада України прийняла Закон «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік»».

На фінансування Державного фонду регіонального розвитку передбачено 4,9 млрд грн, що дасть змогу продовжити будівельні роботи на соціально важливих об'єктах регіонального розвитку, забезпечити їх введення в експлуатацію вже в цьому році, не дозволить у важкий для країни період втратити робочі місця, підтримає економіку та забезпечить реалізацію проєктів, які заплановані в рамках програми «Велике будівництво».

Також на здійснення заходів соціально-економічного розвитку окремих територій місцевим бюджетам передбачено кошти в розмірі 1,7 млрд грн.

За рахунок цієї субвенції у 2020 р. мають бути профінансовані насамперед заходи, спрямовані на запобігання виникненню і поширенню, локалізації та ліквідації спалахів, епідемій та пандемій гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2.

За інформацією Урядового порталу ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Уряд удосконалив механізм оплати на визначені послуги за програмою медичних гарантій.

Уряд удосконалив механізм оплати за надані медичні послуги, пов'язані з проведенням хірургічних операцій дорослим та дітям у стаціонарних умовах та стаціонарною допомогою без проведення хірургічних операцій за програмою медичних гарантій.

Це означає, що протягом другого кварталу лікарні за відповідними пакетами медпослуг отримуватимуть 100 % глобального бюджету замість комбінованої оплати, як передбачалося раніше. Рішення спрямоване на доступність та якість медичних послуг для пацієнтів в умовах поширення коронавірусної хвороби.

Також у період з 1 квітня до 30 червня пропонується запровадити спрощену процедуру ведення медичних записів для закладів, які надають медпослуги за пакетами «Хірургічні операції дорослим та дітям у стаціонарних умовах» та «Стаціонарна допомога дорослим та дітям без проведення хірургічних операцій».

Однак обов'язковими залишаються ведення медзаписів, що пов'язані із захворюваннями органів дихання, інфекційними захворюваннями, зокрема гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2.

За інформацією Урядового порталу ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Обмін посвідчення водія, виданого вперше на два роки, можна замовити онлайн.

Водіям, у яких у період карантину закінчився 2-річний термін дії посвідчень водія, надана можливість замовити обмін онлайн через

Електронний кабінет водія, завантажити та користуватися новим е-посвідченням водія через додаток «Дія», а пластикова документ отримати в обраному територіальному сервісному центрі МВС у зручний час після офіційного завершення карантину.

Крім того, якщо водій при замовленні обміну посвідчення водія в Електронному кабінеті водія обере місцем отримання документу черговий територіальний сервісний центр МВС, він зможе користуватися е-посвідченням водія через додаток «Дія» і отримати пластикове посвідчення водія під час карантину.

Для обміну посвідчення водія, отриманого вперше на 2 роки, необхідно:

- зайти в Електронний кабінет водія (<https://e-driver.hsc.gov.ua/>), обравши зручний спосіб ідентифікації – за допомогою КЕП, BankID або MobileID;
- перейти в розділ «Електронні послуги» та обрати пункт «Електронні послуги»;
- перейти на сторінку «Відновлення та обмін посвідчення водія»;
- заповнити обов'язкові поля та прикріпити сканкопію медичної довідки з обох сторін (формату .pdf).

Обрати:

- зручний територіальний сервісний центр МВС (в т. ч. й той, що наразі є черговим) – якщо під час карантину користуватиметесь е-посвідченням, а пластикове посвідчення водія буде видано після закінчення карантину;
- черговий територіальний сервісний центр МВС – якщо бажаєте отримати пластикове посвідчення водія до завершення карантину;
- підписати заяву за допомогою КЕП;
- сплатити за послугу особистою банківською картою;
- перевірити надходження на свою електронну пошту квитанції про сплату за послугу;
- після отримання на свою електронну пошту листа від ТСЦ МВС про обробку заявки необхідно направити у відповідь номер квитанції про сплату послуги;
- після оновлення посвідчення водія в Електронному кабінеті водія нове е-посвідчення водія – з терміном дії 30 років – з'явиться в застосунку «Дія» протягом доби.

Надавши адміністратору необхідний пакет документів, отримати готове посвідчення водія можливо залежно від попереднього вибору:

- в обраному ТСЦ центрі МВС – у зручний час після офіційного завершення карантину;
- у черговому ТСЦ МВС – дату і час візиту під час карантину повідомляє адміністратор на електронну пошту.

Отримати додаткову інформацію та консультацію можна за телефоном: (044) 290 19 88 або в повідомленнях на офіційній Фейсбук-сторінці

Головного сервісного центру МВС, дізнатися новини сервісних центрів МВС – на сайті Головного сервісного центру МВС. За інформацією Регіонального сервісного центру МВС в Луганській області ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Цього тижня розпочинаються роботи на дорозі, яка з'єднує Северодонецьк та Станицю Луганську.

Роботи будуть проведені в рамках проєкту «Велике будівництво».

Перші роботи розпочнуться зі Станиці Луганської.

Так, заплановано провести поточні середні ремонти автомобільних доріг загального користування державного значення Т-13-09 Щастя – Широкий на ділянці км 0+000 – км 37+350 та Р-22 контрольно-пропускний пункт «Красна Талівка» – Луганськ на ділянці км 26+630 – км 43+430. (...)

Звертаємось до водіїв із проханням бути пильними та максимально уважними в місцях проведення дорожніх робіт. На дорогах працюють люди! Будьте уважними та взаємоввічливими ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Розпочато грантовий конкурс на започаткування, відновлення та розширення малих та середніх підприємств.

Програма ООН із відновлення та розбудови миру розпочинає грантовий конкурс на започаткування, відновлення та розширення мікро-, малих та середніх підприємств на території Луганської, Донецької та Запорізької областей.

Програма Організації Об'єднаних Націй із відновлення та розбудови миру за підтримки Європейського Союзу запрошує місцевих жителів та внутрішньо переміщених осіб, які проживають на підконтрольних Уряду України територіях Луганської та Донецької області, та в районах Запорізької області уздовж узбережжя Азовського моря, взяти участь у конкурсі на здобуття грантової підтримки на започаткування, відновлення чи розширення мікро-, малих та середніх підприємств.

Грантова підтримка надаватиметься для реалізації бізнес-проєктів у таких секторах економіки:

- виготовлення кераміки і гончарних виробів, посуду, сувенірної продукції тощо;
- виробництво текстильної продукції та одягу, виготовлення та ремонт швейних виробів;
- виробництво харчових продуктів;
- виробництво зернових та олійних культур;
- виробництво яловичини та коров'ячого молока;
- виробництво м'яса домашньої птиці та яєць.

Максимальна сума одного гранту: до 6500 євро у гривневому еквіваленті.

Для участі в конкурсі бажаючі повинні заповнити заявку із необхідними додатками, подати її виключно через онлайн-систему прийому заявок за посиланням [grant.ccc-tck.org.ua](http://www.grant.ccc-tck.org.ua): <http://www.grant.ccc-tck.org.ua/>

Кінцевий термін подання заявок до 23:59 (за київським часом) 3 травня 2020 р.

Для отримання додаткової інформації щодо умов конкурсу та процедури подачі заявок просимо звертатися до Творчого центру ТЦК за електронною поштою: info@ccc.kiev.ua або за телефоном 0 (800) 406 411.

Інформація про конкурс та його вимоги, рекомендації з підготовки бізнес-планів та інструкція з подачі онлайн-заявки розміщені в Посібнику (<http://www.ccc-tck.org.ua/storage/grant/3%20UKR%20FINAL.pdf>) з підготовки та подання заявок на участь у конкурсі на сайті ТЦК: ccc-tck.org.ua, на окремому сайті грантової програми <http://my-ccc.org/> та на сторінці програми в соціальній мережі Facebook [facebook.com/ccc.creative.centre](https://www.facebook.com/ccc.creative.centre) ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Пенсіонери старше 80 років отримуватимуть щомісячну компенсацію до пенсії. Із 7 квітня Пенсійний фонд України розпочав виплату компенсації до пенсії за квітень пенсіонерам старше 80 років.

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 01.04.2020 № 251 «Деякі питання підвищення пенсійних виплат та надання соціальної підтримки окремим категоріям населення у 2020 році» з 1 квітня 2020 р. пенсіонерам, які досягли віку 80 років і старше, до пенсій встановлено щомісячну компенсаційну виплату в розмірі до 500 грн.

Її отримуватимуть пенсіонери, у яких пенсія не перевищує 9205 грн. Водночас, після встановлення такої виплати пенсія не може бути більше зазначеного розміру.

Крім того, для громадян старше 80 років, які отримують пенсію, призначену відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» та мають страховий стаж не менше 25 років чоловіки та 20 років жінки, мінімальна пенсійна виплата не може бути меншою, ніж 2600 грн.

Пенсійним фондом проведено відповідні перерахунки для 1480 тис. пенсіонерів, які досягли віку 80 років, виготовлено виплатні відомості, які передано банкам та відділенням АТ «Укрпошта».

Виплату компенсації за квітень розпочали тим пенсіонерам, у кого дата виплати до 7 числа включно. Інші пенсіонери старше 80 років отримають додаткові кошти у визначену їм дату виплати разом із пенсією за квітень.

Відповідна щомісячна компенсаційна виплата буде встановлюватись й іншим пенсіонерам після досягнення ними віку 80 років.

Нагадуємо, що пенсії надійдуть одержувачам на рахунки в уповноважених банках або будуть доставлені листоношами АТ «Укрпошта» додому. За інформацією Пенсійного фонду України ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Бути добру: військові ОТУ «Північ» отримали чергову партію медичних засобів. Допомогу для українських захисників надав голова Луганської обласної державної адміністрації – керівник обласної військово-цивільної адміністрації Сергій Гайдай.

Очільник області передав для індивідуального захисту військовослужбовців ОТУ «Північ» 1000 медичних масок.

Це не перша допомога від Сергія Гайдая.

Раніше для запобігання поширенню коронавірусної інфекції він передав військовослужбовцям сім безконтактних термометрів та 16000 медичних масок. ([Луганська обласна державна адміністрація](#))

В Україні запущено національну онлайн-платформу з цифрової грамотності «Дія. Цифрова освіта». На виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 29 вересня 2019 р. № 849, Міністерством цифрової трансформації у партнерстві з Фондом Східна Європа в рамках реалізації швейцарсько-української програми «Електронне врядування задля підзвітності влади та участі громади EGAP» запущено національну онлайн-платформу з цифрової грамотності «Дія. Цифрова освіта», яка доступна в мережі Інтернет за посиланням: osvita.diia.gov.ua.

На онлайн-платформі кожен громадянин може безкоштовно опанувати цифрові навички за новим сучасним форматом – освітні серіали.

Так, на платформі став доступним новий онлайн-курс «Цифрова грамотність для державних службовців» (<https://osvita.diia.gov.ua/courses/civil-servants>), який охоплює можливості та особливості функціонування безкоштовних сервісів Google для використання у професійній діяльності та повсякденному житті.

Тут можна знайти такі курси:

– «Базові цифрові навички», курс розрахований на людей поважного віку, які зможуть навчитися впевнено користуватися смартфоном, комп'ютером і планшетом.

– «Цифрові навички для вчителів», курс про використання онлайн-інструментів, щоб зробити навчальний процес більш захопливим і ефективним;

– «Безпека дітей в інтернеті», курс для батьків, як уберегти дітей онлайн від шкідливих матеріалів, суїцидальних інтернет-спілок, сексуального насильства ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

На дорозі Н-26 укладають нижній вирівнювальний шар асфальтобетону.

У рамках проєкту «Велике Будівництво» тривають роботи на дорозі Н-26 Чугуїв – Мілове (через Старобільськ), яка є однією з головних транспортних магістралей Луганської області.

Наразі на дорозі між населеними пунктами Сватове – Містки ведуться роботи з укладання нижнього вирівнювального шару з крупнозернистого асфальтобетону товщиною 8 см. Потім заплановано укласти верхній шар із дрібнозернистого асфальтобетону – 5 см.

Для відповідної роботи щоденно випускається 800 т суміші на асфальтобетонному заводі у Сватовому. Дорожники кожного дня проходять близько 1000 м на цій ділянці.

Влаштування верхнього шару асфальтобетону розпочнеться після того, як середньодобова температура буде вище 10 градусів з повним дотриманням усіх технологічних норм.

Під час ремонту дороги Н-26 не перекривають, роботи ведуться по одній стороні. Безпека руху забезпечена відповідними знаками та регулюванням.

Нагадаємо, проєкт «Велике будівництво» ініційований Президентом України В. Зеленським.

В умовах загальнонаціонального карантину «Укравтодор» продовжує «Велике будівництво».

Дорожники сподіваються, що за сприятливих умов нижній вирівнювальний шар буде повністю покладено в найближчі тижні ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Уряд посилює обмеження на кордоні задля запобігання поширенню коронавірусу.

Із 7 квітня державний кордон України можна буде перетнути лише автотранспортом і лише у 19 пунктах пропуску. Це передбачено внесеними змінами (<https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-vnesennya-zmin-u-dodatki-1-i-2-dorozporozhzhennya-kabinetu-ministriv-ukrayini-vid-13-bereznya-2020-r-288-i020420-370>) до розпорядження Кабінету Міністрів України № 288-р «Про тимчасове закриття деяких пунктів пропуску через державний кордон та пунктів контролю і припинення в них пішохідного сполучення» (<https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-timchasove-zakrittya-deyakh-punktiv-propusku-cherez-derzhavnij-kordon-ta-punktiv-kontrolyu-i-pripinennya-v-nih-pishohidno-spoluchennya-288130320>).

Відповідно до внесених змін, з 00 год. 00 хв. 7 квітня 2020 р. тимчасово закритими будуть 115 пунктів пропуску, ще у 28 пунктах пропуску тимчасово припинене пішохідне сполучення.

Крім того, в Україні іншими урядовими документами тимчасово закриті пункти пропуску (пункти контролю) через державний кордон для міжнародного пасажирського залізничного, повітряного, автомобільного (для автобусів) сполучення.

За інформацією Урядового порталу ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

У Новопокровській об'єднаній територіальній громаді починають виробництво захисних масок для лікарів.

Маски призначені для медичних працівників, які братимуть біологічні матеріали у людині для проведення тест-дослідження на коронавірусну інфекцію.

Ці засоби індивідуального захисту виготовили місцеві підприємці. Основу маски надруковано на 3D-принтері, а захисна частина створена зі щільної плівки для ламінування.

Наразі замовлено 40 масок, які будуть доставлені до Новопокровського районного територіального об'єднання та амбулаторії загальної практики – сімейної медицини.

З проектом реалізувати цю ідею виступили українські волонтери, а на Новопокровщині – ГО «Осинівська» ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Бути добру: військові, нацгвардійці, люди похилого віку та діти-сироти отримали засоби індивідуального захисту.

За ініціативи голови Луганської обласної державної адміністрації – керівника обласної військово-цивільної адміністрації Сергія Гайдая сьогодні, 4 квітня, 3 тис. захисних масок та 250 л антисептичного матеріалу надано військовослужбовцям та нацгвардійцям.

Крім того, цими засобами індивідуального захисту забезпечено інтернатні заклади, де перебувають люди похилого віку, а також діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування.

Сергій Гайдай повідомив, що найближчим часом на Луганщину прибудуть ще 2 тис. масок ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Луганщина отримала додаткові тест-системи від благодійного фонду.

Сьогодні Митрополит Сєверодонецький та Старобільський Української Православної Церкви Никодим передав області гуманітарну допомогу від Міжнародного благодійного фонду на честь Покрови Пресвятої Богородиці народного депутата України Вадима Новинського. Це 3100 високоякісних швидкісних тест-систем виробництва Південної Кореї для проведення методом ПЛР аналізів на виявлення пандемічного коронавірусу.

Цей вантаж був доставлений за підтримки Міністерства закордонних справ України та активної участі Надзвичайного і Повноважного Посла України в Республіці Корея Олександра Горіна.

Їх отримав Луганський обласний лабораторний центр МОЗ України.

Голова Луганської обласної державної адміністрації – керівник обласної військово-цивільної адміністрації Сергій Гайдай подякував Митрополиту Никодиму та Українській Православній Церкві за гуманітарну допомогу та сказав: «Щиро вдячний за дуже важливу для нас підтримку, яку надає благодійний фонд. Отримані тести для лабораторії, де проводяться ПЛР-дослідження на коронавірус, дозволять зекономити час при

встановленні діагнозу. Така допомога вкрай важлива. Це тисячі аналізів, які, за необхідності, будуть зроблені своєчасно, що дозволить зберегти життя людей».

У свою чергу, Митрополит Северодонецький та Старобільський Никодим, звертаючись до присутніх, наголосив: «Українська Православна Церква разом із народом не тільки духовно, але й допомагає справами. Сьогодні ми від Блаженнішого Митрополита Київського і всієї України Онуфрія передаємо тест-системи, які були придбані благодійним фондом. Разом ми поборемо цю хворобу. Крім того, люди повинні прислухатися до уведених державою карантинних заходів» ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Важливо: у Северодонецьку запрацювала лабораторія для ПЛР-досліджень на коронавірус.

Лабораторія акредитована за стандартом ISO:15189. Наразі таких закладів в Україні усього вісім. Її персонал має досвід ПЛР-досліджень та пройшов цільове навчання.

«Відкриття лабораторії надає нам можливість приблизно на дві доби швидше встановити діагноз. Раніше відібраний матеріал ми відправляли до Києва та очікували на результат. Зараз усе робитиметься в області. Розгорнутий аналіз показує набагато точніший результат на наявність коронавірусу, ніж експрес-тести», – наголосив голова обласної державної адміністрації – керівник обласної військово-цивільної адміністрації Сергій Гайдай.

Як повідомив заступник директора ДУ «Луганський обласний лабораторний центр МОЗ України» Володимир Жданов, на Луганщині є достатня кількість тестів – можна зробити понад 5000 досліджень.

«Більш швидке отримання результату дозволить терміново впроваджувати протиепідемічні заходи. Тобто, за позитивного результату тесту на коронавірус ми одразу визначаємо контакти хворого і відтепер маємо можливість скоріше ізолювати цих людей від інших. Наразі це єдиний ефективний метод діагностики коронавірусу, заснований на полімеразній ланцюговій реакції», – зазначив він.

Обладнання для лабораторії надано Всесвітньою організацією охорони здоров'я, за підтримки голови облдержадміністрації Сергія Гайдая позачергово здійснено налагодження.

Володимир Жданов також зауважив, що дослідження проводяться не всім бажаним, а лише тим, у кого є певні медичні показання. Загалом можна зробити мінімум 12–15 тестів упродовж доби.

Лабораторія розташована на базі ДУ «Луганський обласний лабораторний центр МОЗ України» в Северодонецьку ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

«Укрпошта» впроваджує благодійну акцію доставки ліків та засобів захисту.

Про це стало відомо під час спільної заяви голови Луганської обласної державної адміністрації – керівника обласної військово-цивільної адміністрації Сергія Гайдая та директора Луганської філії АТ «Укрпошта» Ілони Моїсєєвої.

Речниця повідомила журналістам, що «Укрпошта» долучилася до спільної протидії поширенню коронавірусної інфекції. Так, було започатковано акцію з безкоштовної доставки засобів індивідуального захисту для хворих для п'яти опорних лікарень Луганщини. Таким чином кожен громадянин України може підтримати інфікованих земляків, які перебувають на лікуванні. Також вона поінформувала про заснування акції «Ліки 24», завдяки якій надається безкоштовна доставка ліків, а сплачувати необхідно тільки вартість медичних препаратів (...) ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Відеоуроки «Всеукраїнської школи онлайн» будуть доступні для школярів із тимчасово окупованих територій Донбасу та Криму.

Школярі з тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей і АР Крим та м. Севастополь зможуть переглянути відеоуроки, створені в межах освітньої ініціативи Президента України Володимира Зеленського «Всеукраїнська школа онлайн», в ефірі телеканалу «Дом».

Мешканці окупованого півострова, які мають доступ до телебачення через супутникове обладнання, також матимуть змогу дивитися відеоуроки в ефірі UA: Перший та інших каналів – партнерів проекту, які входять у їхній супутниковий пакет.

Крім того, діти з тимчасово окупованих територій зможуть переглядати записи уроків на офіційних сторінках Міністерства освіти і науки України у Facebook та YouTube.

Нагадаємо, з ініціативи В. Зеленського Офіс Президента спільно з Міністерством освіти і науки та Комітетом Верховної Ради з питань освіти, науки та інновацій запускають проект «Всеукраїнська школа онлайн», який має на меті забезпечити доступ до дистанційної освіти для всіх українських школярів з 5-го до 11-й класу на час карантину.

У межах проекту 40 педагогів із Києва запишуть відеоуроки з таких предметів: українська мова, українська література, історія України, всесвітня історія, англійська мова, фізика, алгебра, геометрія, географія, хімія, біологія.

Відеоуроки можна буде подивитися на українських телевізійних каналах, а також на офіційних сторінках Міністерства освіти і науки України у Facebook та YouTube.

Стартує освітній проект 6 квітня. Трансляція уроків відбуватиметься щодня, з понеділка до п'ятниці

(<https://www.president.gov.ua/news/videouroki-vseukrayinskoyi-shkoli-onlajn-budut-dostupni-dlya-60457>) ([Луганська обласна державна адміністрація](#))

Експертний погляд

(Слово і Діло)

16 квітня відбувся обмін полоненими між Києвом і проросійськими бойовиками. На підконтрольну українському уряду територію повернулися 20 громадян України, які незаконно утримувалися на території так званих «ДНР» і «ЛНР».

Військовий експерт Олег Жданов:

Росія нав'язує правила обміну, оскільки щоразу з'являються нові полонені, незважаючи на заяви про формулу «всіх на всіх». У гуманітарних питаннях українська влада повинна залучити до напрацювання стратегії щодо повернення українських громадян силові відомства, які брали участь у військових діях на Сході України.

Я вже починаю ставитися не дуже позитивно до цих обмінів. Я неодноразово казав, що це довга пісня – «всіх на всіх». Ще не закінчився черговий обмін – і вже є чергові списки на обмін. Це як? Потрібно, щоб Міністерство оборони та Служба безпеки України й усі силові структури, які брали участь у військових діях на Сході України, розібралися з організаційно-штатною чисельністю, та особливо це стосується добровольчих батальйонів. Скласти поіменні списки людей, розібратися, хто загинув, а кого можна повернути живим і здоровим. Тоді в нас буде більш-менш картина, кого ми реально можемо повернути.

Стратегічно українська сторона повинна ставити за мету повернення на підконтрольну територію насамперед військовослужбовців чи добровольців, які брали участь у військових діях.

У Криму – близько трьох мільйонів, у Донецьку й Луганську – ще по мільйону, усього – 5–7 млн осіб залишилося на непідконтрольних територіях. Ще минулого разу мене дуже обурило, що у списках присутні люди, які незрозуміло як потрапили до підвалів. Це вже, як то кажуть: уперше – трагедія, удруге – фарс. Так ось, ці обміни вже схожі на фарс. Я не бачу там військовослужбовців чи наших солдат.

(Слово і Діло)

Військовий експерт Олег Жданов:

Життя на Донбасі орієнтовано вже практично повністю на РФ: роздача російських паспортів, обіг російського рубля, постачання продовольством і товарами також іде з Російської Федерації.

Незважаючи на карантин, тривають обстріли на Донбасі та ескалація не виключена, про мир поки точно говорити не доводиться. Більше того, навіть є ризик капітуляції.

Політика Президента України Володимира Зеленського щодо Донбасу нагадує таємний договірник. Усе покрито таємницею, практично не висвітлюється у ЗМІ та тільки іноді витік інформації дає можливість почути новини на кшталт підписання згоди на створення консультативної ради.

РФ активно продовжує обстріли, ЗСУ зазнають утрат навіть за тією статистикою, яка потрапляє у ЗМІ. У такий спосіб РФ тисне на президента, щоб він погодився на створення консультативної ради, мовляв, нічого страшного в цьому немає.

(...) Консультативна рада – це рада федерації України. 10 сенаторів від ОРДЛО, 10 сенаторів від України і 3 сенатори-спостерігачі від Росії, Франції та Німеччини з дорадчим правом голосу. Такий план намагається просувати РФ. Водночас В. Зеленський не має наміру звільнити керівника ОПУ і не збирається відкликати підпис Андрія Єрмака. Отже, великий ризик того, що в майбутньому документ буде підписаний.

РФ буде тримати високу інтенсивність обстрілів, щоб тиснути на Президента України. Він не виключив, що за необхідності бойовики застосують і важку артилерію.

Донбас буде у вогні, поки В. Зеленський не здасться або не почне включати голову в плані того, що сторона конфлікту – це не бойовики, а регулярні частини армії РФ. До цього нічого не зміниться. Чи витримає Президент, щоб не підписати капітуляцію? Прогнозувати важко. Який у нього алгоритм ухвалення рішень, напевно, не знає ніхто. Якщо підпише – буде протистояння, аж до громадянської війни.

[\(Слово і Діло\)](#)

Уповноважена Верховної Ради України з прав людини Людмила Денісова повідомила, що у квітні відбудеться обмін полоненими із РФ за формулою «всіх на всіх».

Політолог Микола Давидюк:

Коронавірус не повинен стати перешкодою на шляху повернення українських громадян до себе додому. Якщо пройти правильно всі технічні процедури, то питання Донбасу і повернення громадян додому для Зеленського ніколи не було на першому місці. Проте, якщо є змога повернути, то треба повертати.

Для Президента війна на Донбасі й гуманітарні питання не були в пріоритеті ще до коронавірусу. Він (Володимир Зеленський. – Ред.) не дуже адекватно сприймає реальність. Наприклад, те, що на пожежі в Чорнобилі відреагували тільки на десятий день, говорить про те, що об'єктивного розуміння в Зеленського немає. Тому складається враження, що коронавірус для Президента – це можливість записувати відеоблоги, а не загроза.

Водночас формулювання «всіх на всіх» є більш комунікаційним прийомом та гачком Кремля щодо України, аби контролювати процес.

«Усіх на всіх» – це піар-інструмент, бо скільки разів уже міняли всіх на всіх? Кремль цим грає, Кремль вигадує такі назви, але Кремль дістає потім на

нашій території тих, кого йому треба: своїх агентів, убивць, кілерів, яких вони наймали, а нам віддають наших громадян.

Формулювання «всіх на всіх» – це маніпуляція Кремля, на яку щоразу попадається Україна, враховуючи те, що кожного разу в Росії залишаються затриманими українські громадяни.

Глава ради Всеукраїнського об'єднання «Союз учасників миротворчих операцій» Сергій Грабський:

Росія важко йде на переговори, тому досягнуті домовленості щодо обміну треба сприймати як позитивний результат. Загалом обмін полоненими – це виключно позитивний крок. І це повинно відбуватися. Що стосується того, що в Росії дуже складна ситуація із пандемією й така велика кількість людей повернеться додому, малоймовірно, що це якось вплине на загальну ситуацію (в Україні. – Ред.), а повернення наших громадян має відбуватися в будь-якому разі.

[\(Слово і Діло\)](#)

Політолог Олег Саакян:

На тлі невтішних цифр про рівень захворюваності з окупованих територій, а також серйозної та складної ситуації в самій РФ, імовірно, що керівництву потрібно буде якось приглушити голоси всіх незадоволених усередині своєї країни. Це якраз можуть зробити за допомогою канонади на лінії фронту, тез про осаджену фортецю.

Російська пропаганда вже вселяє суспільству певні меседжі. Зокрема, те, що коронавірус був технічно створений для того, щоб разом із нафтою похитнути гегемонію Росії на пострадянському просторі.

У Кремлі без проблем знайдуть виправдання. Тому цілком імовірно, що Україну чекають провокації, активізація бойових дій на сході країни. На заморозку конфлікту навіть на період коронавірусу розраховувати точно не доводиться.

Якщо епідеміологічні ризики будуть зростати і це похитне управлінську вертикаль, то цілком імовірно, що Рубікон буде пройдений, за яким обстріли вже перестануть діяти. Тоді вже можна буде говорити про деескалацію ситуації, але тільки через те, що РФ захлинеться у внутрішніх проблемах.

Крім того, переговорний процес щодо Донбасу поки буде ідентифікуватися з боку РФ серйозним і агресивним тиском, ультиматумами на адресу України.

Керівництво Кремля намагатиметься максимально використовувати той проміжок часу, який виник. Він уточнив, що Європа розуміє загрози від РФ, але не готова посилювати санкції і свою увагу до російсько-українських відносин. Тому РФ один на один спробує переламати Україну щодо виконання своїх ультиматумів, у тому числі за допомогою військової активізації.

[\(Слово і Діло\)](#)

Експерт Міжнародного інституту демократій Євген Дикий:

РФ давно винайшла метод, як відволікати власних громадян від внутрішніх проблем. Зокрема, це роблять шляхом демонстрації якихось зовнішніх перемог. Зважаючи на таку модель поведінки РФ, немає підстав вважати, що в Кремлі стануть менше займатися питаннями України. Імовірно, навіть навпаки.

Крім коронавірусу, розгортаються й інші важливі процеси. Зокрема, в Україні навколо оточення Президента спалахнув перший серйозний корупційний скандал, який може закінчитися відставкою керівника ОПУ Андрія Єрмака.

Починаючи з 2014 р., найбільшим успіхом російської політики в Україні було призначення А. Єрмака. Керівник ОПУ був дуже близький до виконання свого завдання – підписання документа про капітуляцію України на Донбасі. Ідеться про створення Консультативної групи, тобто визнання Україною конфлікту не як українсько-російського, а як внутрішньо-громадянського. Оскільки зараз через корупційний скандал А. Єрмак на межі звільнення, росіяни навпаки будуть дуже поспішати і в будь-який спосіб спробують дотиснути ситуацію, щоб А. Єрмак встиг продавити підписання цієї Консультативної групи.

Також слід звернути увагу на дату виходу звернення С. Лаврова про те, що Україна порушує попередні домовленості та гальмує створення Консультативної групи, без чого нібито неможливо рухатися далі. 26 березня нічого підписати не змогли щодо Донбасу. Однак Лавров чомусь виступив не 26-го, не наступного дня і навіть не наприкінці березня. С. Лавров виступив на початку квітня, на другий день після корупційного скандалу з А. Єрмаком. Зараз РФ хвилює тільки те, що вони не встигнуть дотиснути Україну щодо підписання документа для капітуляції.

Ситуація з коронавірусом – точно не перешкода для РФ, а навпаки в найближчі тижні Україна повинна бути готова до посилення тиску з боку Росії.

Падіння цін на нафту ускладнює ситуацію для РФ, але не виснажує країну. Нинішні ціни на нафту для Росії вбивчі, але поки що в Москві витрачають запаси. Росія стала абсолютно недієздатною, щоб впливати на Україну, якби настільки низькі ціни на нафту протрималися рік-два. Однак такий сценарій малоймовірний.

РФ бачить загрозу у зв'язку з падінням цін на нафту, але ще є запас. Цей запас керівництво Росії буде вкидати в задоволення зовнішньополітичних амбіцій. Наразі Україна якраз у тій ситуації, коли в стані агонії Росія спробує якнайшвидше задушити Україну. На припинення обстрілів точно сподіватися не варто.

([Радіо Свобода](#))

Політичний аналітик Фонду «Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва» Марія Золкіна:

Коли створення Консультативної ради в заявленому форматі – де-факто прямий діалог між українською стороною і «повноважними представниками» ОРДЛО – забуксувало, Росія шукає нові способи загнати Україну в кут.

Тепер Кремль пропонує максимально формалізувати роботу мінської Тристоронньої контактної групи. Підписувати документи за результатами кожного засідання й оприлюднювати їх на спеціально створеному сайті. Надати цим рішенням статус обов'язкових до виконання. Для кращої поінформованості громадськості, начебто.

З огляду на «ентузіазм» Росії щодо виконання всіх наявних документів, нескладно спрогнозувати, що вигоди Україна від чергових російських підписів не отримає. Зате Росія кожного разу буде отримувати нові «папірці» для маніпуляцій і вимог саме від України виконувати щось із узгодженого на якомусь із засідань мінської ТКГ.

Крім того, Росія буде наполягати, щоб і всі нові документи підписували псевдочиновники у статусі «повноважних представників ОРДЛО». Отже, така схема тільки посилить суб'єктність самопроголошеної влади.

Екс-міністр закордонних справ України Павло Клімкін:

Рішення про створення так званого консультативної ради з ОРДЛО також було потрібно Росії в тому числі для того, щоб «з'їхати» із санкцій. Ця ініціатива відповідає російському наративу, що в Україні нібито – внутрішній конфлікт, а Росія – такий саме медіатор, як і всі інші. І не виключено, що для підвищення ставок Путін навіть згодиться на військову ескалацію.

Водночас будь-яка домовленість щодо Донбасу не зупинить сьогоднішню Росію від спроб реінкарнації СРСР – єдиної можливості, яка дозволить зміцнити на час легітимність російської моделі.

Прогнози

([Радіо Свобода](#))

Футуролог, доктор економічних наук Андрій Длігач:

Песимістичний сценарій для України – економічний колапс. Ми щойно провели дослідження українського бізнесу. Бізнес у різних сферах у середньому очікує впродовж цього року скорочення власних доходів на 30–50 %. Це надто великий виклик для того, щоб заплющувати очі. Це означає, що в песимістичному варіанті український ВВП впаде на 20 %.

Це означає, що ми матимемо збільшення інфляції приблизно до 12–15 %. Це означає, що ми втрачатимемо канали постачань, експортні канали. Це означатиме, що ми матимемо до 5 млн безробіття в Україні з 16 млн трудових ресурсів. Цей песимістичний сценарій також призведе до революційних настроїв і до можливого перезавантаження влади.

Але, можливо, цей песимістичний сценарій якраз і перетвориться на оптимістичний. Бо, зрозуміло, і я є вже багато років прихильником ідеї, що ми не можемо перебудувати існуючу надбудову над нашою країною, державу. І, можливо, для того, щоб ми могли побудувати нові інституції, більш ефективну сервісну державу, нам треба зруйнувати існуючу цю.

Найкраще – це було б побудувати паралельно нові державні інституції і передати їм повноту влади і замінити старі. Це був би найкращий вихід. Але хто ж із політиків взявся б за це, коли вони віддають перевагу тому, щоб отримати важелі правління і фінансові потоки від попередників.

Відклали песимістичний сценарій. Є оптимістичний сценарій. В оптимістичному сценарії українська економіка цього року просяде лише на 4–6,5 %. Бізнес почне компенсувати втрати першого і другого кварталу у третьому і в четвертому кварталі цього року. І в наступному році ми повністю компенсуємо ці втрати. В оптимістичному сценарії (і український бізнес його дуже швидко показує зараз) – адаптивність.

За нашими підрахунками, дві третини підприємств або вже адаптувалися, або мають плани адаптуватися впродовж двох-трьох місяців до нових реалій. Це стосується не лише діджиталізації. Це стосується і нових схем експортних, і інших. У цьому сценарії ми матимемо безробіття до 500 тис., максимум мільйон людей. Але держава (і це управлінський сценарій) за рахунок інфраструктурних проектів, соціальних проектів, вибудовування місцевої інфраструктури і податкових важелів дасть можливість бізнесу рестартувати, активізуватися. І тому ми дуже швидко впораємося з цими викликами.

У тому ж оптимістичному сценарії і світова пандемія, і світова економічна криза вщухнуть до кінця другого кварталу цього року, і

почнеться відновлення у світовій економіці, у тому числі в Україні, з третього кварталу. Отже, я є прихильником оптимістичного сценарію.

(...) Ймовірність того, що В. Зеленський стане Президентом у другий раз, висока. Але низька ймовірність того, що він сам захоче цього. Скоріш за все, я розглядав би навіть сценарій, що після закінчення кризи закінчиться й енергія в президентській команді. І я навіть розглядав би сценарій президентського перезавантаження в тому числі до закінчення цього терміну.

Це питання до самого Президента: чи здатен він, чи готовий він відкритися і допустити до себе не тих, хто є друзями друзів, а тих, хто є професіоналами?

[\(Нове время\)](#)

Власник UBC Group, член ради директорів Спільки українських підприємців Ігор Гуменний:

Україна (...) з метою боротьби з коронавірусом збільшила дефіцит більш ніж втричі – до 298,4 млрд грн, з 2,1 до 7,5 % ВВП.

До кризи ми підійшли в хорошій формі. На 01.01.20 співвідношення держборгу до ВВП було близько 50 %. Але водночас в Україні за час карантину роботу втратили від 1 до 1,3 млн українців, не враховуючи трудових мігрантів, що повернулися. Кількість безробітних в Україні за перші два тижні карантину зросла на 500–700 тис., за наступні два тижні – у квітні – ще на 500–600 тис. осіб, і становить близько 2,5–2,8 млн осіб. Таку оцінку дав президент Торгово-промислової палати України Г. Чижиков, повідомили в ТПП.

За прогнозом МВФ, ВВП України впаде на 7,7 %. Теж оптимістичний прогноз. Я думаю, падіння буде більше. Мінімум 10 %.

Услід за безробіттям відбудеться падіння споживчого попиту. Глибина падіння збільшиться за рахунок припинення тіньової діяльності. Послуги, ресторани, туризм на 50 % у тіні. Доходи працівників тіньового сектора також не підтримають роздрібний товарообіг.

Крім усього іншого, багато продажів та послуг мають сезонний характер. Вони не відновляться в третьому і четвертому кварталах. Сезонні продажі товарів імпульсивного попиту не перейдуть до другого півріччя. Наприклад, потребу випити прохолодний напій не можна перенести на потім.

Україні не звикати падати. ВВП України у 2015 р. впав на 9,9 %. Ми втратили 20 % промислового потенціалу. У першій половині 90-х ми втратили третину економіки.

Є також низка позитивних моментів. У структурі експорту України близько 40 % посідає агробізнес. Ціна на сільгосппродукцію не падає.

Щорічні інвестиції «заробітчани» близько 12 млрд дол., звичайно, зменшаться, оскільки багато з них втратили роботу і повернулися до України, але залишаться значними. Поки повернулося близько 10 % заробітчани.

У плюс для внутрішнього ринку зіграє закриття кордонів. Щороку з України витікає близько 10 млрд дол. – це щорічні витрати українських туристів і мандрівників за кордоном. Ці гроші, або те, що від них залишиться, підтримають споживчий попит в Україні.

Усі ці моменти будуть сприяти відновленню економіки в другому півріччі та слугуватимуть хорошою основою для зростання у 2021 р.

(Слово і Діло)

За прогнозами Кабміну, у другому півріччі 2020 р. рівень ВВП може впасти на 3,9 %. При тому, що з початку пандемії коронавірусу очікувалося зростання ВВП на 3,7 %. Також, судячи із ситуації на валютному ринку, вартість долара може становити 29,5 грн, тоді як прогнозувалося 27 грн за долар. Крім того, уряд очікує, що інфляція тимчасово прискориться до 8,7 %, проте вже в наступному році повернеться до цільових 5 %.

**Директор економічних програм Центру Разумкова
Василь Юрчишин:**

Багато в чому показники дуже «оптимістичні», оскільки всі розрахунки будуються, виходячи з передумов досить швидкого закінчення карантину. Однак, на жаль, реальних процесів поширення вірусу ми не знаємо, а кількість хворих не має тенденції до зниження. Також важливо врахувати, як буде розвиватися ситуація в торгових і економічних партнерів України. Поки що Європа має обмежені можливості для відновлення зростання.

Падіння реального ВВП уряд оцінює в 3,9 %, що надто оптимістично. У період фінансової кризи 2009 р. реальний ВВП України впав на 14,8 %. Протягом 2014–2015 рр. його сукупне падіння сягнуло 17 %. При тому, поперше, зовнішні ринки підтримували попит на український експорт, а по-друге – професійність уряду, хоча й піддавалась критиці, однак була, вочевидь, вищою за нинішню.

Сьогодні ж уряд пропонує короткострокові та вкрай обмежені антикризові заходи, які не спроможні подолати вже проявлені провали, надто обережний у запровадженні стимулювальних фіскальної і (у координації з НБУ) монетарної політики, а глобальна ситуація (для нормалізації якої за позитивних сценаріїв потрібно 2–3 квартали) навряд чи стане стимулятором для української економіки. За розрахунками, навіть за відносно позитивного сценарію, коли епідемічна криза завершиться до осені, падіння реального ВВП становитиме щонайменше 7 %.

Курс навряд чи попливе далі, оскільки, якщо врахувати показники щодо зарплати та зайнятості, ситуація буде погіршуватися. Отже, купівельна спроможність і життєвий рівень населення буде знижуватися. За таких умов населення просто не матиме можливостей купувати валюту, яка часто служить засобом заощаджень.

Наймовірніше, громадяни будуть змушені продавати частину своїх заощаджень, щоб підтримати свій життєвий рівень. Можливості для

девальвації гривні будуть обмежені не від хорошого життя, а у зв'язку з низьким життєвим рівнем населення.

На жаль, уточнення, про яку саме інфляцію йдеться – грудень до грудня чи середньорічну – відсутнє. У будь-якому разі це надто оптимістичний показник в умовах уже проявленого зменшення виробництва практично в усіх секторах.

Якщо знову звернутися до вітчизняних кризових шоків, то темпи інфляції у 2009 р. становили 12,3 % (грудень до грудня) і 15,9 % (середньорічні), у 2014-му – 24,9 % і 12,1 % відповідно. Тобто понад 12 % будь-якого показника. При тому, що у вказані періоди відбувалось критичне зниження купівельної спроможності населення, у тому числі внаслідок обвалу гривні, що стримувало інфляцію.

Водночас важливі ще дві обставини. По-перше, ми вже маємо стрімку девальвацію гривні, що призвело до подорожчання всього імпорту, за чим підтягнуться й внутрішні ціни. І, по-друге, зростання вартості постачання, налаштування розірваних зв'язків, подолання карантинних перешкод тощо. А оскільки інфляційний тиск посилюється з боку пропозиції (а не зростання попиту), то й погіршення реального добробуту (купівельної спроможності зарплат, див. далі) не зможе стати для інфляції чинником, що стримує.

Усе залежить від подальших кроків уряду. Поки що уряд орієнтується на заборонні заходи. Розмови про те, що будуть когось стимулювати та підтримувати, залишаються розмовами. Наприклад, спочатку обіцяли перерахунок пенсій у квітні, потім – у травні, тепер – уже наприкінці травня. З одного боку, це говорить про відсутність ресурсів, а з іншого – про те, що уряд орієнтується на обмеження, а не на розвиток, стимулювання.

Потрібно щось вирішувати з транспортними перевезеннями, відновлювати роботу не обмеженої кількості підприємств, а багатьох. Стимулювання бізнесу не повинно зводитися до вузьких програм на кшталт 5–7–9. Потрібно надати дійсно розширений доступ до кредитних ресурсів. Наприклад, у багатьох європейських країнах діє нульова ставка, є полегшений доступ до ресурсів для всіх видів бізнесу, не тільки малого чи середнього.

Якщо уряд почне працювати на розширення зайнятості, стимулювання економіки, а не буде вдаватися виключно до заборонних методів, то показники відновлення економіки стануть більш оптимістичними.

[\(Слово і Діло\)](#)

Політтехнолог Петро Охотін:

Вихід із карантину може затягнутися на кілька років. Наразі туристичний бізнес практично збанкрутував, низка закладів громадського харчування також уже не зможуть подолати кризи, оскільки в них просто не було запасів. Отже, це все відіб'ється на соціальному стані країни, буде впливати на політичну реальність. Офіційне скасування карантину – тільки початок виходу з глибокої економічної кризи.

Інші країни, намагаючись виходити з кризи, у більшості сходяться на тому, щоб насамперед дозволити роботу підприємствам, де є можливість працювати на дистанції 2–3 м. Це буде стосуватися великих магазинів, виробництв. У разі, якщо підприємства запрацюють, а крива захворюваності не буде рости вгору, то не буде потреби зберігати жорсткий режим карантину зовсім. Заборони на роботу громадського транспорту можуть зняти, так само, як і обмеження на прогулянки в лісах, парках.

Однак, з огляду на заяви головного санітарного лікаря, створюється враження, що глобально на обласному та районному рівні лікарі тільки зараз вчаться тестувати хворих. Тому реальна статистика буде з часом. Тільки після появи більш реалістичної статистики можна буде ухвалювати якесь рішення щодо карантину і виходу з цього режиму.

Навіть за умови скасування карантину в Україні, але продовження карантинних заходів у Європі, наша економіка все одно швидко не стане на шлях відновлення. Темпи падіння стануть меншими. Однак Україна багато в чому орієнтується на зовнішні ринки. Тому, якщо там не буде попиту, грошова маса до нас не прийде, а країна не зможе відновитися.

Крім того, важливий міжнародний аспект. Карантинні заходи – нова риса міжнародної національної безпеки. Навіть у РФ, де неохоче дивляться в бік Заходу, вдаються до карантину. Тому рішення будуть ухвалювати, зважаючи на рішення міжнародної спільноти. Якщо ми знімемо карантин, а Європа продовжить, на нас можуть подивитися скося, а з огляду на стан системи охорони здоров'я зростатиме й недовіра до України.

[\(Слово і Діло\)](#)

У Міністерстві охорони здоров'я очікують, що пік епідемії коронавірусу в Україні припаде на Великодні свята. Після того, як кількість випадків захворювання почне знижуватися, уряд планує поступово знімати обмежувальні заходи.

Політолог Володимир Фесенко:

Це питання й для інших країн: як і коли його знімати. Де цей баланс, щоб побороти епідемію і не зламати економіку? Може просто виникнути величезна економічна криза. Вона і так виникає, але це може бути просто економічний колапс. Це може зруйнувати економіку в тому стані, в якому вона існувала до епідемії.

Перший висновок: найімовірніше, вихід із карантину буде покроковий. Спочатку будуть відновлювати ті галузі, які є вкрай важливими для економіки країни. У нас це галузі, які, між іншим, ніхто не закривав і вони продовжували працювати. Просто є обмеження, але вони працюють. Наприклад, аграрний комплекс, металургія й експортні галузі. Вони дають нам головні експортні прибутки. Поступово буде відновлювати роботу транспорт. Імовірно, слід орієнтуватися на те, як виходитимуть з карантину західні країни, які зіштовхнулися з цією проблемою раніше за нас.

В українських реаліях буде неможливо дотримуватися карантину через те, що населення не витримає економічного тиску в умовах обмежень.

Головна суперечність нинішньої ситуації – не тільки в нас, а в усьому світі, у тому, що, з одного боку, масштаби епідемії й ризику хвороби. Ризик величезний, усі налякані, бо це хвороба, проти якої немає ліків. І тому вживають таких карантинних заходів та інших обмежень. Проте ці обмеження продукують соціально-економічні наслідки: закриваються цілі галузі економіки, люди втрачають роботу. Для нас ця ситуація ще складніша, бо в нас, на відміну від США, західних країн, Китаю чи Японії, немає грошей для того, щоб пом'якшити негативи. У такому разі для України ця проблема має більш негативні наслідки. Тому ми не можемо довго триматися цього карантину.

Європейці запізнилися із запровадженням карантину й саме тому там залишаються високі показники смертності. При всіх наших проблемах та нестачах медобслуговування треба віддати належне керівництву, що запровадило карантин заздалегідь, й це вже дає позитивний ефект.

(Слово і Діло)

Міжнародний валютний фонд (МВФ) прогнозує падіння ВВП України у 2020 році на 7,7 % і відновлювальне зростання на 3,6 % – у 2021 р. За прогнозом Кабміну, рівень ВВП може впасти на 3,9 %. При тому, що з початку пандемії коронавірусу очікувалося зростання ВВП на 3,7 %.

Президент Центру антикризових досліджень Ярослав Жаліло:

На сьогодні немає жодної коректної методики оцінювання ризиків для економіки у зв'язку з коронавірусом. Точно оцінити втрати економіки України та світової в цілому, напевно, не може ніхто: ні МВФ, ні Кабмін, ніхто інший. Озвучені дані – лише прогнози.

Розрив між показниками МВФ і Кабміну достатньо вагомий. Однак жоден із прогнозів не можна вважати правдивим, точним, або, навпаки, хибним.

Банально експерти не знають ні тривалості, ні глибини кризи. Крім Китаю, немає жодної країни, яка вийшла з режиму карантину. Та й у Китаї є ще окремі випадки захворювання, якісь запобіжні заходи все одно діють. Більш того, не виключено, що будуть нові обмеження.

Прогноз МВФ, як і Кабміну, варто сприймати як припущення, сигнал про те, що в Україні дійсно є проблема з глибиною економічного падіння. Значить, потрібні політики, які зможуть мінімізувати цю глибину й будуть орієнтовані на максимально швидкий вихід із кризи.

ВВП – це передусім доходи. Це доходи бюджету, бізнесів і зарплата співробітників, яку також виплачує бізнес. Згідно з урядовим бюджетним прогнозом, обсяг дефіциту збільшений, отже, збільшується обсяг заборгованості країни. Звісно, що це позначиться на доходах, тобто зарплатах громадян. Можна дійти висновку про те, що частину прибутку українці втратять.

Дуже важливо враховувати те, якою буде структура падіння. Можливо, падіння більше сконцентрується в тих секторах, які вимушено наразі скоротили через епідеміологічний ризик. Насамперед удар буде по туристичному сектору, транспортній галузі, частині торгівлі. Тому вкрай важливо сьогодні постаратися максимально забезпечити роботу інших секторів економіки.

У зв'язку з падінням ВВП для населення, бізнесу та економіки, у принципі, потрібно вжити низку заходів. Зокрема, зараз будуть дуже актуальні пропозиції з приводу SMART-варіантів карантину, якоїсь гнучкої моделі запуску економіки з урахуванням питань безпеки.

Також актуальним є питання підтримки бізнесу, який уже зазнав збитків та буде в режимі простою ще тривалий термін. Уряд готує програму, згідно з якою надаватимуться низьковідсоткові кредити, та планує податкову підтримку, що вже непогано.

Крім того, потрібно вирішити питання щодо активізації економіки. Навіть якщо велику частину карантинних обмежень буде знято, економічна депресія продовжується. У громадян буде набагато менше доходів, витратити їх будуть обережніше. При цьому глобальна економічна депресія триватиме. Потрібні заходи, які активізують економіку передусім шляхом реалізації внутрішнього попиту і внутрішніх можливостей, резервів економіки.

[\(Радіо Свобода\)](#)

Заступник директора Національного інституту стратегічних досліджень Ярослав Жаліло:

Ми бачимо, що уряд анонсує з першої декади травня пом'якшення обмежень і дозвіл певних видів економічної діяльності. Якщо це дійсно відбудеться, то можна говорити, що в нас буде такий м'який сценарій виходу з кризи. Більшість експертів говорять, що руйнівних наслідків за цей період не настало. Але треба розуміти: у нас є такий глобальний чинник, як глобальна економічна депресія. Оскільки Україна є малою відкритою економікою, ми дуже залежні від глобальної депресії. Крім власної, так званої «коронакризи» в середині країни, у нас буде проблема, яким чином активізувати нашу діяльність у світлі того, що в нас явно впаде попит на український експорт. Явно ускладняться проблеми з надходженням до України капіталів для фінансування державного боргу, тобто дорожчі будуть запозичення.

Дуже важливо сьогодні насамперед підтримувати малий бізнес, тому що в нього подушка безпеки набагато менша або взагалі відсутня. Конкретний приклад: ситуація, яка сьогодні склалася з реалізацією продукції фермерських господарств – ранні овочі, зелень тощо. Уже сьогодні є проблема того, що вони не зможуть реалізувати свою продукцію, а це означає, що вони вже матимуть серйозні економічні проблеми і не зможуть відтворити свій бізнес, а отже, це проблема і продовольча, це проблема добробуту десятків, а може й сотень тисяч людей. Чим далі ми продовжуємо

карантинні обмеження, тим більше ми стикаємося з тим, що ті чи інші бізнеси будуть підходити до точки руйнування.

Старший науковий співробітник «Атлантичної ради» США Андерс

Ослунд:

Україні буде легше, ніж більшості інших країн. Зокрема, через те, що сільське господарство страждає найменше. Це головний продукт експорту. Так само, як і залізна руда – продається добре, а от сталь – погано. Це три головні продукти, які Україна експортує. Туризм у світі зупинився, але для України – це не головне. Україна досить швидко та рано почала запроваджувати заходи проти поширення коронавірусу – і це було правильно. Країну треба було закрити і брати ситуацію під контроль. Але є і негативний бік. Це – фінанси. Україна дуже сильно залежить від міжнародного фінансування. Фінансування від МВФ особливо важливе. І зараз, імовірно, договір про співпрацю з МВФ буде. Якщо лише Верховна Рада ухвалить «банківський» закон. Це означатиме, що Україні буде легше виходити з кризи.

Інвестиційний банкір, спеціаліст відділу продажів боргових цінних паперів Dragon Capital Сергій Фурса:

Якщо говорити про оптимістичний та песимістичний сценарії, то оптимістичний передбачає співпрацю з МВФ. Песимістичний каже про те, що її не буде. Це ключові відмінності, від яких усе залежить. Оптимістичний сценарій також передбачає падіння економіки, але помірну інфляцію. Водночас цей сценарій передбачає, що ми будемо починати швидке відновлення вже з осені. Коли скасують карантин, то і світова економіка, і українська економіка можуть почати відновлюватися вже у вересні. У результаті отримаємо падіння економіки десь на рівні 4,5 % і курс гривні десь у районі 30-ти на кінець року (30 грн за 1 дол. – Ред.) І наступного року знову повернемося до зростання економіки. Якщо наш сценарій без співпраці з МВФ, то він передбачає набагато глибше падіння економіки, яке не буде передбачати відновлення восени. Відмова від співпраці з МВФ означає або дефолт, або такі ж наслідки, як дефолт, без слова «дефолт», передбачає глибоку девальвацію, паніку серед населення, відтік інвестицій і дуже обережне ставлення всіх економічних агентів до українських перспектив у найближчі кілька років.

Член Ради Національного банку України Василь Фурман:

Банківська система України є зовсім іншою, ніж, наприклад, була у 2014–2015 рр., коли ми переживали значну банківську кризу. Нині банківська система є високоліквідною і на рахунках банків – понад 180 млрд грн і понад 8 млрд дол. Це така високоліквідна подушка, яка дозволяє банкам витримувати удар, з одного боку.

З іншого боку, як на мене, нам потрібно задумуватися, яким чином Національний банк зможе посилити свою роль в економічних процесах держави. Якщо подивитися, яку політику проводять центральні банки різних країн світу, то вони розробляють і фінансують через комерційні банки

програми з підтримки малого та середнього бізнесу, вони полегшують доступ комерційних банків до програм рефінансування. І навіть якщо ми сьогодні чуємо від НБУ, що в нас є така програма, то вона є доволі жорсткою. Якщо ми говоримо про реструктуризацію (зміна договору з метою полегшення умов для позичальника. – Ред.) кредитів, то всі чітко мають розуміти, що всі ми – уряд, приватні підприємства – плиємо на одному кораблі.

Я сьогодні чую керівників деяких серйозних підприємств, наприклад, керівник бориспільського аеропорту говорить про те, що вони звернулися до державного банку з питанням реструктуризації боргу, і наглядова рада банку сказала їм працювати на ринкових засадах. На сьогодні є закон України, який дозволяє реструктуризацію кредитів для громадян України, але вже стало зрозуміло, що питання реструктуризації кредитів для певних галузей також потрібно поширити і для юридичних осіб.

Співзасновник аналітичного центру «Український інститут майбутнього», директор програми «Економіка» Анатолій Амелін:

Україна – це країна, що є елементом глобальної економіки. Ми від глобальної економіки залежимо більше, ніж від дій нашого уряду. Зараз глобальна економіка залежить від формату карантинних заходів, які будуть застосовувати різні країни. Це впливає на логістику, на економічну активність, на попит, у тому числі попит продуктів харчування, які Україна експортує та виробляє. Важливим фактором будуть дії українського уряду щодо карантинних обмежень. Зараз, очевидно, економіка страждає. І ми очікуємо не менше ніж 300 млрд грн дефіциту бюджету. І ефективність карантину, і відновлення економіки залежить від плану антикризових заходів – як підтримка економіки на період карантину, так і стимулювання економіки після карантину. Пакет заходів, за оцінками «Українського інституту майбутнього», має бути не меншим від 10 % ВВП, тобто йдеться про мінімум 15 млрд дол., які необхідно залучити в українську економіку. Це – не роздача пенсій, не соціальна допомога, а саме стимулювання розвитку економіки через кредитування, податкові канікули, створення робочих місць, через реалізацію інфраструктурних проєктів. Це зробити реально. Питання лише в ефективності українського менеджменту. Українська державна система показує низьку якість менеджменту. Країна не має ні стратегії розвитку, ні точок зростання української економіки, а саме такі речі є відповіддю на запитання: «Як буде розвиватися українська економіка після карантину?»

(Корреспондент)

У МВФ підтримали різке збільшення дефіциту бюджету України

У Фонді пояснили необхідність збільшення дефіциту бюджету України тим, що країна сильно постраждала від пандемії коронавірусу.

Міжнародний валютний фонд підтримує зміни до Державного бюджету України на 2020 р., якими дефіцит бюджету збільшений утричі – майже до 300 млрд грн. Про це напередодні під час брифінгу сказав директор

європейського департаменту МВФ Пол Томсен, повідомляється на сайті Фонду.

«Україна сильно постраждала від пандемії. Уряд вживає заходів, які викликають дуже серйозне збільшення бюджетного дефіциту. Ми повністю це підтримуємо», – заявив П. Томсен.

Він додав, що МВФ готовий збільшити розмір фінансової підтримки України на період карантину та кризи, однак для цього уряд повинен виконати останні вимоги Фонду. При цьому Томсен зазначив, що є низки невіршених проблем, але сторони просунулися в переговорах і є впевненість, що незабаром ці вимоги будуть реалізовані.

Томсен також нагадав, що протягом останніх декількох років Україна, в рамках співпраці з МВФ, досягла значних показників макроекономічної стабільності: скоротилися дефіцит держбюджету і обсяг держборгу, знизилася інфляція, зросли міжнародні резерви і банківська система стала більш стабільною.

Нагадаємо, 13 квітня Верховна Рада прийняла законопроект про зміни до Держбюджету-2020. Він передбачає збільшення фінансування охорони здоров'я, допомогу пенсіонерам і безробітним, а також створення фонду для боротьби з пандемією COVID-19. При цьому дефіцит бюджету збільшений з 96,3 млрд грн до 298,4 млрд грн. МВФ для надання допомоги Україні вимагає реалізації земельної реформи та прийняття так званого «антиколомойського» закону в цілому.

[\(Корреспондент\)](#)

Названо вартість місяця карантину для економіки України

Падіння ВВП у 2020 р. за оптимістичного сценарію очікується на 4,5 %. Також аналітики вважають, що Кабмін «включить друкарський верстат», посиливши інфляцію.

Реальний ВВП України в поточному році впаде на 4,5 %, якщо після травневих свят буде повне скасування карантинних обмежень і відновлення активності. Про це заявив керівник аналітичного відділу інвесткомпанії Concorde Capital Олександр Паращій під час онлайн-семінару Cbonds Congress, повідомляє Інтерфакс-Україна.

За його словами, кожен наступний місяць карантину буде додавати 2,5 процентних пункти падіння.

«Поки складно оцінювати, як довго триватиме карантин, але я пропоную таку формулу: базовий сценарій – мінус 4,5 %, плюс кожен місяць мінус 2,5 п.п. Тобто, якщо карантин триватиме до середини червня, то ми отримаємо мінус 7 %», – сказав О. Паращій.

Згідно з його прогнозом, середній річний курс становитиме 27,5 грн за долар за рахунок поліпшення зовнішньоторговельного балансу країни і грошових трансфертів «заробітчани», які щорічно перераховують в Україну близько 12 млрд дол.

Він зазначив, що цього року трансферти «заробітчани» будуть менше, оскільки багато хто з них втратив роботу і повернувся в Україну.

Крім того, важливими факторами, які можуть вплинути на курс, О. Паращій назвав «включення друкарського верстата НБУ» та інші статті фінансового рахунку України.

На думку аналітика, про те, що «верстат включиться», свідчить урядовий прогноз інфляції на рівні 11 %. При цьому джерело фінансування близько 150 млрд грн дефіциту держбюджету на сьогодні залишається невизначеним.

Паращій припускає, що держава спробує уникнути емісійного фінансування, можливо, вийде на ринок євробондів восени при поліпшенні кон'юнктури.

Якщо немає, то доведеться домовлятися з держбанками і Нацбанком, щоб вирішили брати участь у фінансуванні близько 100 млрд грн прямо або побічно, вважає О. Паращій.

Він додав, що зовнішнє фінансування з боку МВФ та інших друзів України в цьому році може становити близько 7 млрд дол. при виплатах за зовнішнім боргом 4,3 млрд дол. Раніше повідомлялося, що Рада затвердила зміни до бюджету через пандемію коронавірусу і планує знову його переглянути після карантину.

[\(Корреспондент\)](#)

МВФ прокоментував виділення Україні траншу

Директор Європейського департаменту МВФ Пол Томсен заявив, що залишилося кілька невирішених питань.

Міжнародний валютний фонд похвалив Україну за боротьбу з пандемією і підтвердив прогрес у переговорах про нову програму розширеного фінансування (EFF), про що стало відомо від директора Європейського департаменту МВФ П. Томсена.

«Ми ведемо переговори з Україною про нову програму (EFF. – Ред.). Обговорення просунулися вперед, і, думаю, вони йдуть добре. Залишилося кілька невирішених питань. Я впевнений, що вони незабаром будуть подолані», – сказав П. Томсен. Раніше міністр фінансів України С. Марченко відкинув отримання коштів від МВФ без прийняття закону про банки. Нагадаємо, напередодні в парламенті спрогнозували терміни отримання траншу від МВФ. Гроші надійдуть не раніше, ніж 5 травня.

[\(Корреспондент\)](#)

МВФ очікує різке падіння економіки України

Цього року українська економіка впаде майже на 8 %, вважають у Фонді. Влада України розраховує на менше падіння. Падіння економіки України в поточному році становитиме 7,7 %, але в наступному очікується відновлення на 3,6 %, говорить у звіті МВФ, оприлюдненому у вівторок, 14 квітня.

У фонді вважають, що зростання споживчих цін за підсумками року становитиме 4,5 %, а в наступному – 7,2 %.

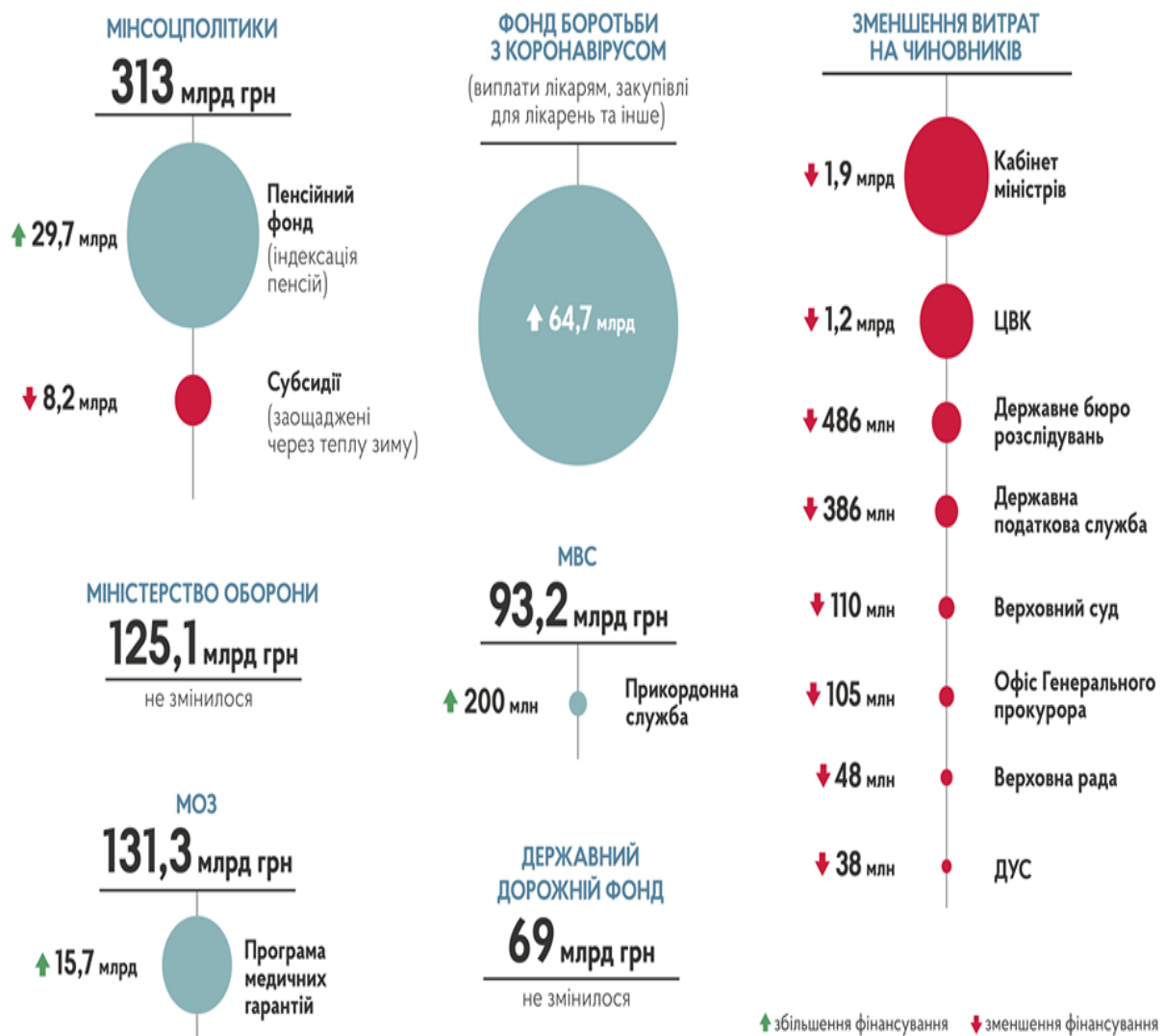
Дефіцит поточного рахунку може скоротитися із 7 % ВВП у 2019 до 2 % ВВП у цьому році з подальшим розширенням його до 2,4 % ВВП у 2021-му. Безробіття, за оцінками МВФ, становитиме 10,1 % у 2020-му і 9,3 % – у 2021 р. Відзначимо, Кабмін очікує падіння ВВП у 2020 р. на 4,8 %.

Інфографіка

(Денис Шмигаль)

БЮДЖЕТ НАДЗВИЧАЙНОЇ СИТУАЦІЇ

Прийняті зміни до Державного бюджету на 2020 рік (від 13.04.2020)

Кабінет Міністрів України

Програма діяльності Кабінету Міністрів України

Світ змінюється. Країни стоять на порозі глобальних перетворень. Поширення гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, призвело до пандемії та змінило порядок денний. Ефективна відповідь на ці виклики дасть Україні новий **поштовх до сталого розвитку**.

Уряд України виходить з положень статті 3 Конституції України, згідно з якою **людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека** визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю, а права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави.

Наша програма – **реалістична**, а підходи – **відповідальні**. Перший напрямок роботи – це подолання ризиків для життя і здоров'я наших громадян. Другий – відновлення економічного зростання.

МИ МАЄМО ЗАБЕЗПЕЧИТИ

- матеріальний добробут українців через побудову ефективної економічної системи країни;
- розвиток підприємницької діяльності, створення нових робочих місць, забезпечення рівних можливостей для всіх підприємців;
- дотримання високих соціальних стандартів, розвиток освіти, науки, культури та системи державних послуг;
- захист територіальної цілісності та суверенітету України та безпечну реінтеграцію тимчасово окупованих територій України.

Уряд підтверджує незмінний курс на європейську та євроатлантичну інтеграцію України. Плануємо реалізувати **принципи економічного, правового, соціального розвитку**, що передбачені в Угоді про асоціацію між Україною та ЄС. Інтеграція до НАТО зміцнить обороноздатність України.

Українці очікують від нас **чесності, прозорості та результативної діяльності** Кабінету Міністрів України. Докладатимемо максимальні зусилля на досягнення результатів за напрямками Програми.